

MAGYAR VENDÉGLŐS-

és

KAVES-IPAR

V. évfolyam. Budapest, 1902. április 15-én. 8. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Budapest, V. ker., Lipót-körút 13. szám.

Talisman
TÖRLEY JÖZS. ÉS T^{SA}

Promontor
(Budapest.)

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legtisztább égyényos

SAVANYU-KŰT

legjobb asztali- és üdítő ital,
kítűnő hatásának bizonyult köhögésnél,
gégebajoknál, gyomor- és hólyaghu-
rutnál.

Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

Mattoni
Henrik
Budapest,

Teréz-körút 37.

Saját érdekünkben
csak

Pinczér-Gyujtót

vásároljunk.

Jobb mint minden más gyujtó, **nem drágább és a nyers bevételből**

5%-ot

fizet a gyár nyugdíjalapunk javára.

1 láda 3000 doboz *franco* minden állomásra 33 korona utánvét vagy előzetes beküldése ellenében. Megrendelések czime:

Temesvári Gyujtógyár Temesvár.

Budapesti főraktár: V., Erzsébet-tér 1. sz., földszint.

— Telefon 33-49. —

DOMINO sec PEZSGŐ

PÁRISI VILÁGKIÁLLITÁS
1900
ARANY ÉREM

IRODA:
BUDAPEST
ÜLLŐI ÚT 60.

BELATINI BRAUN A.

GYÁR: VELENCZE FEHÉR M.

Eladó kávéház.

Aradon egy igen jól menő kávéház betegség miatt azonnal átvehető. Évi bér 1000 frt. Napi bevétel 40—45 frt pénztárkönyv szerint kimutatható. Cím a kiadóhivatalban (S. I. A.).

Pincézér uraknak fontos!

A világ leg-
kényelmesebb
viselete a c
szabadalmazott

**TRIUMPH
CZIPŐ** ≡

egy érintéssel fel- és lehúzható ruganyos járás. Minden fajta czipők a leg-
jobb anyagból, elegáns faconban. Dr. Hőgyes-féle asbest talpbetétes czipők
Állandó rakására

MICHLSTÄDTER S. E. és H.

Budapest, Váci-utca 3. sz. és Erzsébet-körút 15. sz.

Pincézér uraknak 5% engedmény a czipő talpába belenyomott szabott árból.

Hirdetmény.

Gróf Apponyi Géza Apáthi-i pinczében — Tolnamegye, posta és vasut-
állomás **Mórág** — saját termésű tiszta s
kiváló minőségű **ó fehér és veres fajbor**

palaczkokban eladó

és pedig 0.35 literes palaczk 54 fillér; 0.7
literes palaczk 96 fillérért csomagolva s
vasúthoz szállítva.

Ugyanezen **10 éves fajborok hordóban**
50 litertől felfelé hektónként 100 koronaért
kaphatók ab vasutállomás **Mórág**.

Nagy palaczk 17 fillér, kis palaczk 11
fillérért, hordók önköltségen számított ár-
ban franco Mórág, szivesen visszavétnek.

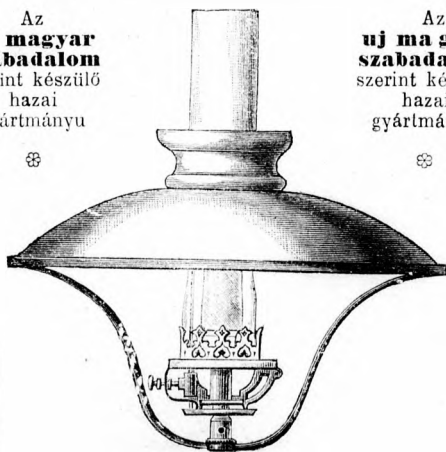
Bor bizományban is adatik. Rendelmé-
nyeket elfogad s felvilágosítással szivesen
szolgál a gazdatisztség Apáthiban.

Apáthi, (Tolna megye).

Az uradalmi felügyelőség.

Az
**uj magyar
szabadalom**
szerint készülő
hazai
gyártmányu

Az
**uj ma gyar
szabadalom**
szerint készülő
hazai
gyártmányu

“DURABLE”

gázizzó harisnyák,

melyeknek **fényereje és tartóssága**
hasonlíthatatlanul nagyobb az eddigi
gyártmányoknál, **igen olcsón** kaphatók.

Gyár és szétküldési főtelep:

BUDAPEST, VII., Kazinczy-u. 53.

== Telefon 10—76. ==

A harisnyák fényerejéről meggyőződhetni a **VI. Teréz-
körút 24. sz. a. „EDISON”** kávéházban, mely
ezen izzóttestekkel van világítva.

Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar

A SZÁLLODÁS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉS-IPAR ÉRDEKEIT ELŐMOZDÍTÓ SZAKLAP.

A SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉSSÉGÉDEK ORSZÁGOS NYUGDIJ-EGYESÜLETE. — A DEBRECZENI SZAB. KIR. VÁROSI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — A NAGYVÁRADI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — AZ ÚJVIDÉKI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — A KASSAI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, KORCSMÁROSOK ÉS PINCZÉREK EGYSÉGE. — AZ ARADI VENDÉGLŐSÖK ÉS KÁVÉSOK IPARTÁRSULATA. — SZEGEDI SZÁLLODÁSOK, KÁVÉSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — A GYŐRI SZ. KIR. VÁROSI VENDÉGLŐSÖK, ITALMÉRŐK ÉS KÁVÉSOK IPARTÁRSULATA. — A SZATMÁR SZ. KIR. VÁROSI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS PINCZÉREK EGYESÜLETE. — A POZSONY SZ. KIR. VÁROSI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KORCSMÁROSOK ÉS KÁVÉSOK IPARTÁRSULATA.

HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	
Negyedévre	3 korona.
Félévre	6 „
Egész évre	12 „
Egyes szám ára 50 fillér.	
Felelős szerkesztő:	
F. KISS LAJOS	

Megjelen:
minden hónap 1. és 15.
napján.
Főszerkesztő:
Dr. SOLTÍ ÖDÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, V. ker., Lipót-körút 9. sz.
Hirdetések felvétele ugyanott.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Szerkesztő és kiadóhivatali főnök:
BARTA BÉLA

A nemzetközi közgyűlés előmunkálatai.

(B—a.) A magyar vendéglősök ünnepre készülnek. Ünnepre, mely nemcsak saját karunknak kölesönöz tekintélyt, ad fényt, hanem kihat a közéletre is; a magyar közgazdasági élet hőmpölygő árjában pedig újabb és erőteljes hullámzást fog előidézni és a jelen vonatkozásában, sajnos, nyugodtnak nevezhető idegenforgalmat bizonyára felébreszti csendjéből, életre kelti, megindítja és fejleszteni fogja.

Merő frázisnak lehetne venni fenti állításainkat. Ámde a gyakorlati életből merített számtalan példa bizonyítja, hogy ahol az idegenforgalmat megteremtették, ott az ipar és kereskedelem élénk forgalmával emeli az ipari és kereskedelmi cikkek fogyasztását. Ilyen helyeken a kertgazdasági termékek, a csemege-gyümölcsök, a bor és egyéb fogyasztási cikkek biztos piacra találnak, minőség szerint osztályozva, meglehetősen napi árakon.

Ez a része állításunknak megállja a helyét, amint hogy már e helyütt többször konkrét adatokkal is bizonyítottuk, hogy mily rohamosan gazdagszanak meg egyes idegenforgalmi pontok, melyek fekvésükkal és modern, ésszerű intézményeikkel, berendezéseikkel, szórakozásra szánt nyilvános mulatóhelyeikkel nemcsak kielégítik a reklám által oda édesgetett idegeneket, hanem hálójukba kerítve őket, lehető hosszú időre lekötik úgy, hogy az 1—2 napra tervezett kirándulást többnyire megnyújtják az idegenből jövők.

Jól tudják a magas kormánytól, a főváros vezetésénél, hogy minő fontos szerepet visz az idegenforgalom egy város polgárságának bevételeinél, mennyire fokozza az általános ipari és kereskedelmi forgalmat és éppen ennek a nagy horderejű momentumnak köszönhetjük azt a kedvező fogadtatást, melyben a kormánykörök, a székes-főváros hatósága, napi sajtó és a nagyközönség, részesítette iparunk vezetését, élükön Gundel Jánossal, Glück Frigyessel és az egész választmányal együtt.

Ez a tudat mindenkiben megérlette azt a meggyőződést, hogy a szállodások tömeges ideterelése lerántja a leplet sok olyan félrevezetésről, melynek Budapest és Magyarország szomszédainak irigy és rosszakaratu információja alapján áldozatává esett, ha arról volt szó, hogy Bécsen át meglátogassa az idegen székes-fővárosunkat.

A rosszakaratu tájékoztatáshoz még hozzájárult

azon mulasztásunk is, hogy míg a külföld sokkal apróbb, Budapestet semmiféle tekintetben meg nem közelítő városokról ivekre terjedő ismertető irodalmat áraszt szét a világ minden egyes zugába, addig rólunk a reklám ezt a nemét alig gyakorolták, vagy oly magánvállalkozók foglalkoztak vele, a kikben az idegenforgalom emelése iránti egyszerűtet saját anyagi hasznuknak minél magasabb fokra való emeléséig terjedt csak ki.

Ám a kongresszusra meghívott vendégeink — kik az öt világrész különböző vidékeiről sereglenek össze — személyesen fognak meggyőződni arról, hogy Budapest világvárosnak készül és hogy mindama hírek, melyek kicsinylőleg röppentek szét a világ minden tájába hazánkról és székesfővárosunkról, nem felelnek meg a valóságnak.

Az előkészületek eddigi körvonalai, ha a magas kormány, a főváros és a nagyközönség segítségünkre lesz, a siker legszebb képét tárják elénk és egy csapással oszthatjuk szét vendégeinkben keltett kételyeket, egyszerre alkalmunk lesz megismertetni a fővárost és nem lesz okunk szégyenkezni a fölött, hogy világláttára bemutatjuk a hozzánk fárado külföldiek előtt ismeretlen idegent, szép Budapestünket.

Hogy pedig a szállodás, az élő reklám, minő szolgálatokat teljesíthet az idegenforgalom emelésében, erre szaktársaink legjobb tapasztalati bizonyítékokkal bírnak, mert hiszen nem mulik egy nap se, hogy az idegenbe utazók ne fordulnának tanácsért egy-egy előkelő szállodásunkhoz, ne kérdeznék meg, hogy ebbe vagy abba a városba érdemes-e tartózkodni? Az ajánlás tekintetében pedig az egész világ egy város és az a szállodás, aki megismert bennünket, látja fejlődésünket, kulturánkat, bizonyára sikra fog szállani Budapest és hazánk érdekében akkor, midőn arról lesz szó, hogy az utazó ide is el akar jönni.

Bizunk külföldi szállodásaink emberségében, intelligenciájában és éppen ezért meggyőződésünk az, hogy ez a nemzetközi kongresszus — a hazánkban eddig lezajlott sok kongresszus között — nemcsak fényével fog hatni, hanem megteremtí a régen várva várt idegenforgalmat és így igen értékes gyakorlati haszna is lesz.

Öszinte lelkesedéssel üdvözöljük ezeknél fogva a budapesti szállodások és vendéglősök összességét és megkezdett munkájukhoz örömmel csatlakozunk mi is, remélve, hogy a fáradságos, felelősségteljes munka megtermi a maga gyümölcsét!

* * *

Az eddigi előmunkálatokról itt következik részletes tudósításunk.

Az első ülést e rendkívül fontos ügyben a „Szállodások, vendéglősök és koreszmárosok ipartársulata“-nak választmánya tartotta az ipartársulat hivatalos helyiségeiben *Gundel* János elnöklete alatt. Jelen voltak ez ülése *Wirth* Ferenc alelnök, idősb *Kammer* Ernő tiszteletbeli elnök, *Mehring*er Rezső pénztárnok, *Glück* Frigyes, *Stadler* Károly, *Kriszt* Ferenc, *Ebner* Ferenc, *Müller* Antal, *Nosek* Ignác, *Illits* József, *Petanovits* József, *Kommer* Ferenc, *Prindl* Nándor, *Toth* József, *Förster* Konrád, *Kubane*k Venczel, *Jahn* Ede, *Ehm* János, *Bokros* Károly, *Lippert* Lajos, *Willburger* Károly, *Fürst* Tivadar, *Bittner* Alajos, *Kramer* Miksa választmányi tagok, továbbá *Glück* Erős, *Palkovits* Ede ipartársulati tagok, dr. *Solti* Ödön ügyész, *Poppel* Miklós ipartársulati titkár, *Barta* Béla és F. *Kiss* Lajos szerkesztők. A napirendre egyetlen tárgy, a Budapesten f. évi szeptember havában tartandó „Vendéglősök Nemzetközi Szövetsége“ közgyűlése érdekében teendő sürgős intézkedés levén kitűzve, elnöklő *Gundel* János mindenekelőtt az ugyanezen ügyben f. évi január hó 29-ikén tartott ülés jegyzőkönyvét olvasatta fel. Azután bejelentette, hogy az ezen ügyben a kormányhoz intézett három beadványra eddig csak a kereskedelemügyi miniszter válaszolt a vasuti menetdíjkezdmény tárgyában hozzá intézett kérvényre. Minthogy azonban a nemzetközi szövetség elnöke arról értesíti őt, hogy az igazgatótanács a meghívókat szétküldeni szándékozik s ez alkalommal már a végleges programra is szüksége volna, kéri a választmányt, hogy e tekintetben minél előbb határozzon. A kormányhoz intézett kérvények elintézésé czéljából, melyek jelenleg a földmivelésügyi miniszteriumnál fekszenek *Dobokay* miniszteri tanácsossal érintkezett, aki megígérte neki, hogy egy értekezletet fog egybehívni, amelyre egy a kormány és a székesfőváros kiküldötteit, mint az ipartársulat képviselőit meg fogja hívni f. évi április hó 9-ére. A Tokajba rendezendő kirándulás érdekében *Bernáth* Béla ottani országgyűlési képviselővel értekezett, aki megígérte neki, hogy ez ügyben az illetékes helyeken meg fogja tenni a kellő intézkedéseket. Miután az ülés az elnök e bejelentéseit helyesléssel tudomásul vette, az elnök felolvastatta a kereskedelemügyi miniszter 11,812/V. számú leiratát, mely szerint a közgyűlési tagok részére féláru menetjegyet engedélyez és értesíti az ipartársulatot, hogy felkérte a Dunagőzhajózási társulatot, hogy Pozsonytól Budapestig szintén lehetőleg mérsékelt hajóárakat állapítson meg.

Ezután *Glück* Erős, mint a rendező-bizottság főpénztárosa bejelentette, hogy az ipartársulati közgyűlés után rendezett társasvacsora alkalmával 15,491 korona jegyzetelt a közgyűlés költségeinek fedezésére s hogy ugyanily czélból gyűjtőíveket készítettett, melyek a pénzügyi bizottság által lesznek kezelendők.

E jelentések helyesléssel vétetvén tudomásul, a gyűjtések eszközzésével a következő urak bizattak meg.

Az I—III. kerületben: *Berkovitz* János, *Bittner* Alajos, *Kaps* József, *Kubane*k Venczel, *Nosek* Ignác, *Pelz* Károly. A IV. kerületben: *Burger* Károly, *Fürst* Tivadar, *Illits* József, *Kommer* Ferenc, *Kriszt* Ferenc, *Müller* Antal, *Palkovits* Ede. Az V. kerületben: *Braun* Nándor, *Förster* Konrád, *Gundel* János, *Kramer* Miksa, *Kommer* János, *Petanovics* József. A VI. kerületben: *Blaschka* István, *Drechsler* Béla, *Döcker* Ferenc, *Ebner* Ferenc, *Jahn* Ede, *Klivényi* Ferenc, *Koch* József, *Prindl* Nándor, *Wampetics* Ferenc. A VII. kerületben: *Foltin* Antal, *Höllriegl* György, *Lippert* Lajos, *Maday* Lajos, ifj. *Sprung* János, *Stadler* Károly, *Schmitt* Károly, *Willburger* Károly. A VIII. kerületben: *Barabás* József, *Bokros* Károly, *Ehm* János, *Glück* Erős, *Mehring*er

Rezső, *Pelzmann* Ferenc, *Schnell* József. A IX. kerületben: *Horváth* Balázs, *Macskássy* Sándor, *Mertl* István, *Sperl* Flóris, *Tóth* József, *Wirth* Ferenc. A X. kerületben: *Vincze* Lajos.

Prindl Nándor azon indítványát, hogy a gyűjtést a vidékre is ki kell terjeszteni, mivel ugyanakkor lesz a „Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetsége“ közgyűlése is, a választmány több oknál fogva mellőzendőnek találta, ellenben ugyanezen tárgyban *Glück* Frigyes indítványára kimondta, hogy a gyűjtőívek a kiadástól számitott 14 nap alatt szolgáltatandók be. Végül *Glück* Frigyes indítványára a bizottságokat alakították meg és elhatározták, hogy a minisztériumban e hó 9-ikén tartandó ankét eredményének megbeszélése s a rendező-bizottság kiegészítése czéljából az imént alakított rendezőség f. hó 11-ikén az István főherczeg szállodába ülése hívandó egybe.

Az április hó 11-én megtartott első rendező bizottsági ülésen a meghívottak igen szép számban jelentek meg. Az ülésen *Gundel* János ipartársulati elnök elnöklete alatt részt vettek: *Wirth* Ferenc alelnök, idősb *Kammer* Ernő tiszteletbeli elnök, *Mehring*er Rezső pénztárnok, *Glück* Frigyes, *Stadler* Károly, *Kriszt* Ferenc, *Ebner* Ferenc, *Müller* Antal, *Nosek* Ignác, *Illits* József, *Petanovits* József, *Kommer* Ferenc, *Prindl* Nándor, *Tóth* József, *Förster* Konrád, *Kubane*k Venczel, *Jahn* Ede, *Ehm* János, *Bokros* Károly, *Lippert* Lajos, *Willburger* Károly, *Fürst* Tivadar, *Bittner* Alajos, *Kramer* Miksa választmányi tagok, továbbá *Glück* Erős, *Palkovits* Ede ipartársulati tagok, dr. *Solti* Ödön ügyész, *Poppel* Miklós ipartársulati titkár, ifj. *Kriszt* Ferenc, *Barabás* József, ifj. *Sprung* János, *Döcker* Ferenc, *Kommer* Antal, *Balázs* Horváth József, *Schnell* József, *Berkovitz* János, *Gundel* Károly, *Kommer* János, *Pelzmann* Ferenc, *Burger* Károly, *Braun* Nándor, *Koch* József, *Vincze* Lajos, *Kovács* E. M., *Blaschka* János, *Foltin* Antal, *Drechsler* Béla, *Barta* Béla és F. *Kiss* Lajos szerkesztők.

Elnöklő *Gundel* János megnyitván az ülést, örömmel üdvözli a szép számban megjelent rendező-bizottsági tagokat s az ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére *Ehm* János és *Willburger* Károly rendező-bizottsági tagokat, a jegyzőkönyv vezetésére pedig *Kiss* Lajos urat kéri fel, kit a rendező-bizottság titkári teendőinek végzésére megnyerni sikerült. Mielőtt a napirend tulajdonképeni tárgyaira térne át, kedves kötelességének tartja a bizottság értésére adni egy oly eseményt, melynek kiváló fontosságát iparunkra nézve bizonyára mindenki be fogja látni. «A keresk. m. kir. miniszter — ugymond — a képesítés ügyében hozzá beadott emlékiratunkat tudvalevőleg véleményadás czéljából megküldötte az összes kereskedelmi és iparkamaráknak. A budapesti kamarában e hó 10-ikén került elintézésre a kamara teljes ülése elé és a kamara, melynek nagy többsége az emlékiratunkban foglaltakat magáévá tette, amelleit nyilatkozott, hogy a vendéglősipar a képesítéshez kötött iparágak közé sorolandó. Aki ismeri ezen ügy előzményeit, tudja, hogy mily hosszú időn át fáradtunk iparunknak ezen elismertetéséért s aki feltudja fogni ezen vívmányok nagy horderejét, csak az tudja igazán méltányolni *Stadler* Károly szeretett kartársunk hervadhatlan érdemeit, aki lelkesedéstől áthatott ékes felszólalásával, meggyőző felvilágosításaival leginkább hozzájárult a siker kivívásához s meggyőzően a kételkedet, ügyünket diadalra vezette. Ép ezért azt hiszem, hogy nemcsak ipartársulatunk tagjainak, hanem az egész magyar vendéglősök öszinte érzelmeit fejezem ki, midőn neki ezen ügybuzgó és eredményes tevékenységéért hálás köszönetünket és elismerésünket fejezem ki». (*Hosszantartó lelkes éljenzés.*)

Az ülés napirendjének második pontja értelmében

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Glück Frigyes, mint a rendező-bizottság elnöke, előterjesztette a bizottságok részére általa kidolgozott ügyrend-tervezetet. A bizottság az ügyrend-tervezetet, mely pontról-pontra felolvastatott, megjegyzés nélkül, élénk helyesléssel tudomásul vette.

Ezután a rendező-bizottságot alakították meg következőleg:

A „Vendéglősök Nemzetközi Szövetsége“ Közgyűlését Rendező-Bizottság. I. Elnöki osztály: Gundel János, elnök. Burger Károly, alelnök. Wirth Ferencz, alelnök. Glück Frigyes, előadó. Glück Erős, előadó. Förster Konrád, meghívó-bizottsági elnök. Illits József, fogadó-bizottsági elnök. Kommer Ferencz, rendező-bizottsági alelnök. Müller Antal, lakoma rendező-bizottsági elnök. Stadler Károly, közlekedési és podgyászintéző-biz. elnök. F. Kiss Lajos, titkár.

II. A pénzügyi bizottság. a) Tagok: Főpénztáros: Glück Erős. Ellenőrök: Koch József, Lippert Lajos. Bokros Károly, Dökker Ferencz. Förster Konrád, Glück Frigyes, Kommer Ferencz. Mehringer Rezső. Müller Antal, Petanovics József, Stadler Károly. b) Gyűjtőtagok: Az I—III. kerületben: Berkovitz János, Bittner Alajos, Kaps József, Kubanek Venczel, Nosek Ignác, Petz Károly. A IV. kerületben: Burger Károly, Fürst Tivadar, Illits József, Kommer Ferencz, Kriszt Ferencz Müller Antal, Palkovics Ede. Az V. kerületben: Braun Nándor, Förster Konrád, Gundel János, Krammer Miksa, Kommer János, Petanovics József. A VI. kerületben: Blaschka István, Drechsler Béla, Dökker Ferencz, Ebner Ferencz, Jahn Ede, Klivényi Ferencz, Koch József, Prindl Pándor, Wampeties Ferencz. A VII. kerületben: Foltin Antal, Höllriegl György, Lippert Lajos, Máday Lajos, Ifj. Sprung János, Stadler Károly, Schmitt Károly, Willburger Károly. A VIII. kerületben: Barabás József, Bokros Károly, Ehm János, Glück Erős, Mehringer Rezső, Pelzmann Ferencz, Schnell József. A IX. kerületben: Horváth Balázs, Macskássy Sándor, Mertl István, Sperl Flóris, Tóth József, Wirth Ferencz. A X. kerületben: Vincze Lajos.

III. Rendező-bizottság. A szállodások, vendéglősök és kormárosok ipartársulatának teljes választmánya. Elnök: Glück Frigyes. Alelnök: Kommer Ferencz. Tagjai: François Lajos, Gerbeaud Emil, Gerenday N., Glück Erős, Gundel Károly, Kommer Antal, Ifj. Kriszt Károly, Löwenstein Nándor, Palkovics Ede, Törley József, Ifj. Wampeties Ferencz, Kommer János.

IV. Meghívó-bizottság. Az összes albizottságoknak elnökei. Elnök: Förster Konrád. Tagjai: Gundel Károly, Kommer Ferencz, Petanovics József, Dr. Solti Ödön, Sperl Flóris.

V. Fogadó-bizottság. Később kijelölendő szállodások. Elnök: Illits József. Tagjai: Gundel Károly, Palkovics Ede, Ifj. Sprung János.

VI. Közlekedési és podgyászintéző-bizottság. Elnök: Stadler Károly. Tagjai: Barabás József, Berkovitz János, Bittner Alajos, Bokros Károly, Fürst Tivadar, Kommer Ferencz, Tóth József, Krammer Miksa, Kriszt Ferencz, Lippert Lajos, Merkl Adolf, Pelzmann Ferencz, Sperl Flóris, Sprung János, Willburger Károly.

VII. Lakomarendező-bizottság. Elnök: Müller Antal. Tagjai: Drechsler Béla, Ehm János, Förster Konrád, Gerbeaud Emil, Gundel Károly, Huber Antal, Kovács E. M., Ifj. Kriszt Ferencz, Lippert Lajos, Palkovics Ede, Petanovics József, Schmitt Károly.

VIII. Sajtóügyi-bizottság. Tiszteleti elnök: Gelléri Mór kir. tanácsos. Ügyvezető: Barta Béla. Külföldi lapok tudósítója: Boross Samu.

Az ülés az előterjesztett névsort egész terjedel-

mében helyesléssel elfogadta, mire Glück Frigyes, majd Gundel János ipartársulati elnök, hosszabb lelkesítő beszédeket tartottak, felkérve a legnagyobb részben jelen volt bizottsági tagokat, hogy elvállalt kötelességeiknek legjobb tudásuk és erejük felhasználásával tegyenek eleget. Ezután a *Palugyay* pozsonyi bornagykereskedő cég főnökének a külföldi vendégek pozsonyi fogadtatása tárgyában Stadler Károlyhoz intézett levele kerülvén tárgyalásra többek felszólalása után elhatározott, hogy e tárgy lehetőleg gyors lebonyolítása céljából Stadler Károly vezetése alatt Pelzmann Ferencz, Burger Károly, Förster Konrád, Bokros Károly és Drechsler Bélából álló hattagu küldöttség utazzék Pozsonyba a pozsonyi fogadó-bizottság összeállítása és az ott esetleg rendezendő ünnepek megállapítása céljából.

Ezután Kommer Ferencz olvasta fel a földmivelügyi ministeriumban megtartott ánkétről szóló jelentést, melyet a közgyűlés élénk tetszéssel és helyesléssel vett tudomásul. Végül Glück Frigyes terjedelmes szabad előadásban ismertette a budapesti ünnepek részleteit, amelyekre nézve azonban miután a miniszteriumok értesítései bevárandók, végleges megállapodás nem történt.

A vendéglősök nemzetközi szövetsége közgyűlést rendező bizottságának ügyrend-tervezete.*)

I. Az elnöki ügyosztály ügyrend-tervezete.

1. §. Az elnöki ügyosztály a rendező-bizottság legfőbb szerve, mely a többi bizottságok intézkedéseit jóváhagyja vagy megsemmisíti, azokat ellenőrzi.

2. §. Az irodai ügykezelésben minden a rendező bizottság címére küldött postai küldeményt, hivatalos átiratokat, pénzeket sbit ezen osztály veszi át s juttat el azok természeté szerint az egyes bizottságokhoz

3. §. A rendező-bizottság összes albizottságai tevékenysége és intézkedései felett ezen ügyosztály bir szentesítési joggal.

4. §. A „Vendéglősök Nemzetközi Szövetsége“ kölni központjával ezen ügyosztály tartja fenn az érintkezést, minélfogva az onnan érkezett hivatalos átiratok ezen ügyosztály által látandók el.

II. A pénzügyi-bizottság ügyrend-tervezete.

1. §. A közgyűlés költségeinek fedezése céljából megindítandó gyűjtést ezen bizottság intézi tagjai és a gyűjtő tagok révén s főpénztárosa által, ki egyuttal a rendező-bizottságnak is pénztárosa, a pénzkezelés felett ellenőrzői jogot gyakorolhat.

2. §. A befolyó jövedelmeket ezen bizottság veszi át s ugyancsak ez folyósítja a kiadásokat is, melyekről a kellő bizonylatok (nyugták, számlák, postai vevények) mellékelésével az elnöki ügyosztálynak havonként legalább egyszer írásos jelentésben számol el.

3. §. Az egyéb bizottságoknak folyó kiadásaiik fedezése céljából egybeállított költségeloirányzatát ezen ügyosztály veszi át, terjeszti jóváhagyás céljából az elnöki ügyosztály elé.

4. §. Ezen ügyosztály ténykedése, pénzkezelése két ellenőr ellenőrzése alatt áll.

*) Az 1902. évi április hó 11-dikén tartott előkészítő bizottsági ülés elé terjesztette Glück Frigyes előadó, a rendező-bizottság elnöke.

III. A rendező-bizottság ügyrendjének tervezete.

1. §. A rendező-bizottság a közgyűlés és az avval kapcsolatosan rendezendő ünnepek főszervező, rendező és végrehajtó-bizottsága, mely az elnöki osztályal történt megállapodás alapján

a) gondoskodik az összes előmunkálatok, levelezés, program, a tárgyalások s ünnepélyek sorrendjének megállapításáról, elintézéséről, betartásáról;

b) tevékenységéről csakis az elnök-osztálynak számol be, ezzel szemben:

c) átveszi a többi bizottság jelentéseit, azokat felülvizsgálja, ügykezelésüket ellenőrzi s a maga működésével összhangba hozza.

2. §. A bizottság munkálatai elvégzésére titkári irodát tart fenn, mely egyesítettven a sajtóügyi bizottság irodájával, „Központi iroda” néven működik.

3. §. A bizottságok végleges ügyrendjének kidolgozásáról is ezen bizottság fog gondoskodni.

IV. A meghívó-bizottság ügyrendtervezete.

1. §. E bizottság működését két irányban fejti ki, és pedig személyes meghívás és írott meghívók által.

2. §. Főgondja e bizottságnak a legmesszebb menő gonddal ügyelni arra, hogy a meghívásoknál semmiféle tényszerű elné hanyagoltassék, hogy tehát ugy szakiparosok és rokonipartársulatok, valamint a közélet előkelőségei s a vendéglősiparral összeköttetésben álló gyári- és ipari vállalatok tulajdonosai avagy képviselői közül mindazok meghívassanak, akik erre igényt tarthatnak.

3. §. Tevékenységének ellenőrzésére e bizottság:

1. lajstromot vezet arról, hogy kiknek hová és mikor küldött meghívót;

2. nyilvántartást arról, hogy kik mikor, s mely bizottsági tagokból álló küldöttség által hivattak meg.

4. §. Ugyanezen bizottság intézi el a külföldre (egyeseknek és testületeknek) küldendő meghívókat is.

5. §. Gondoskodik a meghívók előállításáról és expedálásáról.

6. §. Működése leteltével e bizottság a rendezőség VI. számú bizottságával egyesül.

V. A fogadó-bizottság ügyrendtervezete.

1. §. A fogadó-bizottság két részere oszlik és pedig budapesti és pozsonyi bizottságra.

2. §. A budapesti fogadó-bizottság a pozsonyi fogadás részleteinek megállapítását az ottani helyi bizottságra bizza s ez ügyben egyrészt Palugyay Károly urral, másrészt a „Pozsony sz. kir. városi intézkedők és vendéglősök ipartársulata”-val érintkezik.

3. §. A lakásügy ellátása képezvén e bizottság főfeladatát, a beérkező jelentkezések s várható külföldi és vidéki hazai vendégek számához képest kellő számú megfelelő lakoszobákról gondoskodik, ennél fogva átveszi a lakásmegrendeléseket, ezek alapján intézkedik s működéséről a rendező-bizottságnak jelentést tesz.

4. §. Tagjai a meghívó-bizottság tagjaival közösen az érkezett vendégeket előre kijelölt lakásaikba elhelyezni, szükségleteik beszerzéséről gondoskodni, ittlétük alatt állandó kisérőket alkotni kötelesek, hogy a vendégek ne csak hiányt ne szenvedjenek, hanem tőlük hivatlan elemek távoltarthatók legyenek és hogy a személyes érintkezés szívéllyessége révén a vendégekben mindig a legjobb benyomás keltsék.

5. §. Ugyanezen bizottság gondoskodik a közgyűlés és ünnepélyek alkalmával szétosztandó nyomtatványok, prospektusok stb. szétosztásáról is.

VI. Közlekedési és podgyász-rendezőbizottság ügyrendtervezete.

1. §. E bizottság gondoskodik az engedélyezett mérsékelt áru vasuti és hajózási jegyek kellő időben beszerzéséről s a rendező-bizottságtól nyert adatok alapján kellő helyre juttatásáról.

2. §. Gondoskodik továbbá:

1. a vidékre rendezendő kirándulások alkalmával előállítandó különvonatokról;

2. külön hajórol;

3. a vendégek érkezése, itt tartózkodása és elutazása alkalmával kellő számú fogatról;

4. az érkező vendégek podgyászaik átvételéről, kezeléséről, kellő helyre szállításáról és a mindezekhez szükséges nyomtatványok elkészítéséről, kellő helyre juttatásáról, felragasztásáról stb.

VII. Lakoma rendező-bizottság ügyrend tervezete.

1. §. E bizottság gondoskodik a programban előre megállapított diszebedek rendezéséről és egyáltalán arról, hogy a vendégek élelmezése mi kívánni valót se hagyjon hátra.

2. §. A bankettek költségvetését e bizottság készíti el s felülvizsgálás céljából a rendező-bizottságnak mutatja be, mely azt — helybenhagyás után — az elnökséghez teszi át.

3. §. A bankettek céljaira pezsgőborgyárosok, sörgyárosok, borkereskedők, esetleg vendéglősök által felajánlott adományokat e bizottság fogad el.

4. §. A felajánlott adományokat e bizottság a rendező-bizottság elnökének jelenti be, aki azokat térítvény mellett veszi át s a kellő helyre juttatásról és hovafoordításról gondoskodik.

VIII. Sajtó-ügyi bizottság.

E szakosztály, melynek élén mint tiszteletbeli elnök *Gelléri Mór* kir. tanácsos ur áll, *Barta Béla* ur igazgatása alatt a napi sajtó kellő és szakszerű informálásáról gondoskodik s pedig ugy a közgyűlés előtt, mint annak tartama alatt és lezajlása után is.

A külföldi sajtót *Boros Samu* ur fogja tudósítani.

Részletes ügyrendje e bizottságnak nincs, mert tevékenységét és annak irányát a mutatkozó szükséghez képest fogja kifejteni.

A „Vendéglősök Nemzetközi Szövetsége” budapesti közgyűlésének szervezése. *)

Irta: **Kommer Ferenc.**

Mélyen tisztelt rendező-bizottság!

Az április hó 7-én tartott ipartársulati választmányi ülés, *Gundel János* ipartársulati elnököt, *Glück Frigyes*, *Petanovics József* urakat és engemet bizott meg, hogy csütörtökön f. hó 10-én a m. kir. földművelésügyi miniszterium által — a nemzetközi szállodások egyesületének ez év szeptemberében Budapesten tartandó közgyűlése alkalmával rendezendő fogadás és ünnepek programjának részletes megbeszélése céljából — összehívott értekezleten, az ipartársulatot, illetőleg a rendező-bizottságot képviseljük. Bejelentem a mélyen tisztelt rendező-bizottságnak, hogy ezen megbeszélésünknek köteleességszerűen eleget tettünk és szerény

*) Előadói jelentés. Felolvastatott a rendező-bizottság 1902. április hó 11-dikén tartott ülésén.

tehetségünkhöz mérten, teljes odaadással igyekeztünk a reánk bízott feladatnak megfelelni.

Az anketon nemeskéri *Kiss Pál* földmivvelésügyi államtitkár az elnökölt és résztvettek azon a m. kir. pénzügyminisztérium részéről vérteljai dr. *Vértessy Ferenc* pénzügyminiszteri tanácsos, a m. kir. keresk. minisztérium részéről dr. *Hegyeshalmy Lajos* keresk. minisztériumi titkár; a belügyminisztérium részéről pedig az elnököl *Kiss Pál* államtitkáron kívül *Dobokai Dobokay Lajos* min. tanácsos, dr. *Lónyay Ferenc* osztálytanácsos, dr. *Viczián Antal* min. titkár, *Olgyay László* miniszteri fogalmazó és a jegyzőkönyv vezetésére felkért *Radtsich István* miniszteri fogalmazó.

Az elnököl *Kiss* államtitkár, miután a társmiszteriumok részéről kiküldött urakat, valamint az összes jelenlévő urakat üdvözölte, az általunk még mult év december havában beterjesztett memorandumunkat, valamint az ideiglenes programot olvastatta föl. Ezen tájékoztató bevezetés után, felhívta *Gundel János* ipartársulati elnököt, hogy adná elő előszóval, hogy mit kívánunk, mi az óhajunk és miképen képzeljük mi az állam hozzájárulását. Szeretett elnökünk ezen felszólításra, az ő ismert alaposágával, elmesélte, hogy mennyi küzdelmébe került ezen egyesület vezetőségét rábírní, hogy ezidei közgyűlését minálunk tartsa meg. Nem mintha azok nem óhajtanának maguk is hozzánk jönni, hanem mivel szinte versengés folyik az egyes városok és országok között a közgyűlés megtartásának helyére nézve. Elmesélte mily pompával fogadják mindenütt annak tagjait és rámutatott annak okára is, arra t. i., hogy mindenütt elismerték őket, mint az idegenforgalom emelésére szolgáló leghivatottabb faktorokat; lévén pedig az idegenforgalom emelése nemcsak előkelő és fontos közgazdasági czél, hanem szükséges és magasztos is: kéri a magas kormányt, hogy ha már sikerült őket idecsábitani, nyujtsanak nekünk minden tekintetben segítséget, hogy bemutathassuk nekik — az ő szavaival élve: — „mi az a Magyarország, mi az a Budapest“. Hogy jelentésem teljesen hű legyen, nem halgathatom el, hogy kedves elnökünk nem bírta megtagadni magától, hogy a tavalyi stockholmi programot fel ne olvassa és ezáltal ismét végig ne élvezze azokat a reá nézve oly „felejthetetlen napokat“. A jelenlévő urak megnyugtására nyomban megjegyezte azonban, hogy ily fényes és gazdag program összeállítását mi sem kívánjuk, mert hiszen az erőnket messze fölülmulja.

A program részletes megbeszélése előtt még *Glück Frigyes* nagyrabecsült kartársunk szép szavakban megköszönte az elnököl államtitkárnak, valamint a ressortminisztériumok képviselőinek, ezen ügy iránti érdeklődésüket és különösen azt, hogy ezen közös értekezletet összehívták, lehetővé téve ezáltal a gyorsabb elintézését, az együttműködést, előmozdítva ezáltal az ünnepélyek sikerét. A részletes program tárgyalása során felmerült discursiót tulságos terjedelmes lenne itt előterjeszteni és ezért röviden csak megjegyezni óhajtom: hogy a minisztérium képviselői elvben igen helyeslik az összeállított programot. A megérkezés programunk szerint szept. 19-én pénteken lenne Pozsonyban. Itten, mivel ugyanakkor az O. M. G. E. által rendezendő gazdasági kiállítás lesz, kívánatos volna ezen kiállítás megtekintése, annál is inkább mivel hazánkat a külföld amugy is par excellence mezőgazdasági állammak ismeri. Ezen idővesztéséget, melyet a kiállítás megtekintése okoz, úgy fogjuk helyrehozhatni, hogy vendégeink Pozsonytól Szobbig különvonaton, Szobbtól pedig különhajón érkezzenek Budapestre. A három napra tervezett Budapesten tartandó élelmiszerkiállítástól, tekintettel a nehézségekre, melyekkel ily kiállítás rendezése össze van kötve, tekintettel továbbá az óriás költségekre, különösen pedig mivel Pozsony-

ban amugy is nagyszabásúnak ígérkezik a kiállítás, a kormány kiküldött képviselője czélszerűbbnek tartaná arról lemondani. A rendező-bizottság belátva az indokok helyességét azt javasolja, hogy a Budapesten rendezendő élelmiszerkiállítástól tekintünk el, mert vagy legyen az fényes, vendégeinkhez méltó, vagy pedig ne rendezünk semmit. *Gundel* elnök ur ezen elmaradó kiállítás helyett azt javasolja, adjon a kormány, lehetőleg a Park-Clubban a szállodások tiszteletére egy dejeuner. Jegyzőkönyvbe vétetett. A vasuti és hajózási kedvezményekről, az operában rendezendő magyar tárgyú „Theatréparé“-ről és a program többi pontjáról folyt azután a tárgyalás. Végleges határozat azonban semmire nézve sem hozatott és így korai volna ezekről referálni. Nyílt kérdés maradt főleg, hogy a kirándulás Kecskemétre vagy Tokajra legyen-e? Ami igen természetes is, mert mindkettőnek megvannak a fény- és árnyoldalai. Erre vonatkozólag azonban a mai értekezletünknek is lesz alkalma, gondolom nézetét kifejejni.

Összefoglalva a tegnapi ankét eredményét, igaz örömmel tölthet el mindenkit, hogy habár amolyan kézzelfogható eredménye az anketének nem volt — de hiszen nem is lehetett, mert a kiküldött képviselők nem *határozhatnak* — konstatálhatjuk nyugodt lelkiismerettel, hogy a kormányban ügyünk iránt meg van a *jóakarlat*, a mi pedig igen fontos tényező. *Kívánságainkat jegyzőkönyvbe* vették és *megígérték*, hogy 8—10 nap leforgása alatt értesíteni fogják az elnökséget „*rövid uton*“, mely kéréseinket fogják teljesíteni és miképen fogják azokat elintézni. Befejeztem ezzel jelentésemet, azzal a meggyőződéssel, hogy ha kartársainkban az ügy iránti lelkeséssel megmarad és fokozódik — a siker kétségtelen és a győzelem a mienk.

A „Budapesti szállodások, vendéglősök és korecsmárosok ipartársulatának“ közgyűlése.

(*F. K. L.*) A Budapesti szállodások, vendéglősök és korecsmárosok ipartársulata f. évi április hó 3-dikán az István-főherczeg szálloda elsőemeleti nagytermében tartotta meg huszonnyolczadik *rendes évi közgyűlését* *Gundel János* elnöklete alatt. A közgyűlésen az ipartársulat elnökségén és választmányán kívül igen sok ipartársulati tag jelent meg, kik úgy a napirend egyes pontjainak, valamint a felmerült indítványok tárgyalásában osztatlan figyelemmel és nagy buzgalommal vettek részt. A Budapesten folyó évi szeptember hó első felében tartandó nemzetközi vendéglösszövetségi közgyűlés, a *Kriszt Ferenc* által benyujtott házvételi indítvány, valamint *Bokros Károly* nyugdíjgyesületi elnöknek azon indítványa, hogy ezentul a tanoncok szerződtesénél kötelezőleg mondassék ki, hogy a tanoncok tizenégyéves korukat elérvén, külömbség nélkül kötelesek a nyugdíjgyesület tagjaivá válni, nemkülömben az, hogy hire járt, hogy a kisebb vendéglősök egy küldöttsége a közgyűlésen a jégkérdést szándékozik felvetni, már elege nagy érdeklődést keltettek, mely a közgyűlés folyamán mindegyre fokozódott. Nagy érdeklődéssel forgatták a közgyűlés tagjai az ipartársulati választmányának a *társulat 1901. évi működéséről szóló jelentését* *) is, amely tömör vonásokban az ipartársulat mult évi tevékenységének minden egyes mozzanatát hiven tükrözteti vissza. Megtudjuk e jelentésből, hogy

*) E jelentést a hivatalos közlemények rovatában teljes szövegében közöljük.

a budapesti vendéglős ipartársulatnak az elmúlt évben főleg a kereskedelemügyi miniszternek 86512/1900. számú, az iparigazolványok kiváltásának határidejét megállapító rendeletének elhalasztása, valamint a székesfőváros törvényhatóságának a fogadó, vendéglő, koresma stb. iparok tárgyában 1901. május hó 15-dikén 595. sz. alatt alkotott új szabályrendelete adtak sok dolgot s míg az előbbire vonatkozólag az ipartársulatnak sikerült kivívnia, hogy a miniszter az iparigazolványok kiváltásának határidejét 1902. év végéig halasztotta el, addig az utóbbinak tárgyalásakor kifejezett ama törekvés, hogy az ipartársulati kényszer kimondassék, még mindig miniszteri döntésre vár. Igen nagy tevékenységet fejtett ki az ipartársulat az 1884. évi XVII. törvényezikk küszöbön álló revisiója alkalmával a vendéglősiparnak a képesített iparágak közé sorozása érdekében s hogy ebbeli tevékenységével már eddig is mily szép eredményt ért el, arról lapunk más helyén számolunk be. A városi fogyasztási adókról szóló javadalmi díjjegyzék valamint a járdafoglalási díjak felemelése ellen is sikerrel szállott sikra az ipartársulat. Ugyancsak eredménnyel járt az ipartársulatnak a hentesek és husarusoknak a korlátlan italmérsi jogtól eltöltése érdekében indított akciója is. Behatóan foglalkozik a jelentés továbbá még a folyó évben Budapesten tartandó nemzetközi vendéglős-szövetségi közgyűléssel, valamint avval is, hogy az ipartársulat Glück Frigyes indítványára a Halmos János polgármester által létesíteni szándékolt idegenforgalmi egyesületnek alapító tagjává vált. Megemlékezik a jelentés Gundel János és Kammer Ernő huszonöt éves jubileumi ünnepségéről s annak fényes lefolyásáról, s az ipartársulat által fenntartott szakirányú tanonciskola eredményes tevékenységéről, valamint a szeptemberi orsz. vendéglős szövetségi közgyűlésről. Itt keresetlenül egyszerű, de őszinte és kegyeletos szavakkal örökíti meg a jelentés az ipartársulat érdemdus tagjának, néhai idősb Kommer Ferencnek emlékét, ki az ipartársulatnak büszkesége volt és pótolhatlan irt hagyott maga után. A nagy gonddal és alapossággal szerkesztett évi jelentés statisztikai adatokkal záródik s a folyó egyesületi év működési programját fejtí.

A közgyűlésről szóló részletes tudósításunk a következő:

Gundel János elnök megnyitván az ülést, mindenkéltől hosszabb szívélyes hangu beszédben üdvözölte a nagy számban megjelent ipartársulati tagokat, majd megköszönvén a társulati ügyek iránt tanusított érdeklődésüket, megállapítja, hogy a közgyűlés az alapszabályokban előirt módon hivatott össze és megjelentek számánál fogva határozatképes. Végül a jegyzőkönyv vezetésére Dr. Salló Ödön ipartársulati ügyészt, hitelesítésére pedig Kommer Antal és Maeszkássy Sándor ipartársulati tagokat kérte fel. A napirend értelmében az évi jelentés felolvasása következett volna, ettől azonban a közgyűlés, miután a jelentés az ipartársulat hivatalos Értesítőjében közölve lett, elállott.

A napirend második pontja értelmében Foppel Miklós titkár előterjesztette a következő számvizsgálóbizottsági jelentést.

Tiszteit Közgyűlés!

Az ipartársulat 1901. évi zárószámadását átvizsgálván, van szerencsénk jelentésünket az alapszabály 16. §-ában meghatározott feladatunkhoz képest elő-

terjeszteni. A mérleg szerint 15364 kor. 36 fillér bevétel és 11968 korona 15 fillér kiadás, tehát 3396 korona 21 fillér tiszta jövedelem mutatkozik, mely összegnek felét, azaz 1698 korona 10 fillért a menedékhely-alap javára írva, az ipartársulatnak 1698 korona 11 fillér tiszta jövedelme marad. A pénztárban talált készpénzt, értékpapirokat és takarékpénztári könyveket a számadással tözetesen összehasonlítottuk s ez alapon megállapítottuk, hogy a vagyon tőkében és értékpapirokban 96287 korona 87 fillért, befektetésben 8736 korona 10 fillért, mindössze tehát 105023 korona 97 fillért tesz ki. Az ipartársulat kezelésében levő alapítványok összege 24,775 korona 58 fillér; a menedékhely-alapé 13,707 korona 23 fillér. A teljes szigorral megtartott vizsgálat alapján tisztelettel javasoljuk, hogy a felelős számadóknak a felmentést megadni méltóztassék. Budapesten, 1902 márczius 10-én. A számvizsgáló bizottság: Glück Frigyes, Lippert Lajos, Kommer Ferencz.

A közgyűlés e jelentést egyhangu helyesléssel vette tudomásul.

Ezután előterjesztetett az ipartársulat 1901. évi mérlege s ezzel kapcsolatban a vagyoni kimutatás. A mérleg szerint az ipartársulat az elmúlt évben összesen 15364 Kor. 36 fillért vett be, mely összegben tagsági díjak címén 4448 Kor., kamatok címén 3910 Kor. 80 fill., bálí jövedelem címén 3257 Kor. 56 fill. s a szakiskola céljaira az államtól, a székesfővárostól, a budapesti kereskedelmi és iparkamarától juttatott 2400 koronát kitévő segély és néhai Reutter Nándor 1000 Kor. hagyaléka szerepelnek. Az ipartársulat vagyona készpénzben, kötvényekben, tőkében, szakiskolai tankönyvekben és leltárban összesen 96287 Kor. 87 fillér, mi az előző évi 92891 Kor. 66 fillérrel egybehasonlítva 3396 Kor. 21 fill. gyarapodást mutat, melynek fele azonban a menedékházalap javára iratott. Ezenkívül az ipartársulat kezelése alatt állanak a következő alapítványok:

Özv. Kommer Józsefné alapítványa 381 Kor. 22 fill., id. Kammer Ernő alapítványa 1435 Kor. 95 fill., Gundel János alapítványa 2224 Kor. 83 fill., Dreher Antal alapítványa 20039 Kor. 8 fill., Rajágh Lajos alapítványa 249 Kor. 50 fill., Fenkel Gyula alapítványa 245 Kor. Müller Antal alapítványa 200 Kor., összesen 24775 Kor. 58 fill. A menedékhely-alap 13707 Kor. 23 fillérre emelkedett az elmúlt évben.

Ezután előterjesztetett az 1902. évi végösszegében 15100 koronát feltüntető költségeloirányzat, mire a közgyűlés, mely úgy a zárszámadást, mint a költségeloirányzatot egyhangulag tudomásul vette, ugy az elnökségnek, mint számvizsgáló-bizottságnak és a választmánynak a felmentvényt megadta.

Gundel János ipartársulati elnök a költségvetés előterjesztése és tudomásul vétele után hosszabb beszédben kifejté, hogy a választmány, tekintettel arra, hogy a „Vendéglősök Nemzetközi Szövetsége“ folyó évi rendes közgyűlését szeptember havában Budapesten fogja tartani, a rendezéssel járó nagyarányú kiadások fedezésére egy tekintélyesebb összeget volt kénytelen felvenni. Kiemeli, hogy e kongresszusnak Budapesten leendő megtartását, amiben Európa legnagyobb metropolisai keltek versenyre, mily nagy küzdelmek árán lehetett kivinni a két év előtti berlini közgyűlésen, s hogy e kongresszusnak fontosságát nemcsak magának a magyar vendéglősiparnak érdekei, hanem főleg az idegenforgalom s sok más nemzetgazdasági érdekek is emelik. Stuttgartban, Berlinben, Comoban, Stockholmban s más városokban, ahol az előző kongresszusokat tartották, oly fénynyel, pompával fogadták, mely méltán megilleti azokat, akik az oly fontos idegenforgalomnak legelső faktorai. A vendéglősök fogadásában azokban a városokban az összes állami és városi hatóságok osztozkodtak vendégeik fogadásában és ünneplésében, és noha ebben a tekintetben az ipartársulat ugy a magas

Megrendelésoknál kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

kormányánál mint a székesfőváros hatóságánál már is meg-
tette a kellő intézkedéseket, a főfeladat mégis csak a ven-
déglősökre fog háramlani, mely nemcsak erőnket, hanem
anyagi áldozatkészségünket is nagyban igénybe fogja
venni. Az ipartársulat választmánya ép ezért a szigorú
takarékosság elvét tartva szem előtt, csak 3720 koroná-
val vette fel költségeloirányzatban a rendezési költ-
séget s számít az egyeseknek tehetségükhöz képest
megnyilatkozandó áldozatkészségre. Felkéri tehát ugy a
választmány mint az ipartársulat minden egyes tagját,
hogy miután ugy ő, mint mások is — *Stadler Károly,*
Glück Frigyes, Kammer Ernő, Kriszt Ferencz, Petanovits
József, Müller Antal s még sokan már is bizonyos
összegeket áldoztak e célra, járuljanak ők is tehetsé-
gükhöz képest e nemes cél eléréséhez, s bízzanak meg a
vezetőségben, mely mindent a legjobb lelkiismerete
és belátása szerint fog elintézni. (*Élénk helyeslés és taps.*)

Az indítványok során elsősorban mindenekelőtt
Kriszt Ferencz házvételi indítványa került tárgyalásra.
Kriszt Ferencz ugyanis a *Gundel János* és id. *Kammer*
Ernő huszonötvés ipartársulati tevékenységére rendezett
jubileum alkalmával az 1901. évi május hó 21-én tar-
tott választmányi ülésen oly értelmű indítványt nyújtott
be, hogy az ipartársulat *Gundel Jánosnak huszonöt éves*
eredményes és áldásos elnöki működésének megörökítése
czéljából ingallant, házat vásároljon. A választmány ezen
indítványt az alapszabályok értelmében terjesztette a
közgyűlés elé. Az indítvány felolvastatván, a közgyűlés
azt kitörő lelkesedéssel magáévá teszi s megbizsa a
választmányt, hogy a szükséges intézkedéseket a maga
hatáskörében tegye meg.

Bokros Károly mint a „Sz. V. K. P. és K. Orsz.
Nyugdíjgyesülete” elnöke az egyesület tagjainak sza-
poritása és a vendéglősök anyagi biztosítása érdeké-
ben benyújtott indítványa került ezután tárgyalásra. Az
indítvány értelmében az ipartársulat tagjai kötelezettek
volnának arra, hogy a tanonczszerződés megkötésénél
kötelezzék tanonczukat arra, hogy 14 éves korukat eléve
a nyugdíjgyesület tagjaivá váljanak. Ezen indítvány tár-
gyalásán hosszabb vita fejlődött ki, amelyben *Gundel*
János, Bokros Károly, Kása Géza, Stadler Károly és
dr. *Solti* Ödön vettek részt.

Gundel János mint első felszólaló mindenekelőtt
elismeréssel hajlik meg az országos nyugdíjgyesület
humanus hivatása és működése előtt, de — daczára
annak, hogy az egyesület ténykedését kezdettől fogva a
legnagyobb figyelemmel kísérte, maga is tagja és céljá-
it a legnagyobb odaadással támogatja és segíti elő,
ezen indítvánnyal szemben bizonyos aggályokat nem
nem hallgathat el. Hálás köszönettel ismeri el *Bokros*
Károlynak ezen egyesület érdekében kifejtett önzetlen
és buzgó tevékenységet (*Lelkes eljenzés.*), de kénytelen
kijelenteni, hogy az indítványozó, bár a legnemesebb
intencziók vezérlik is — véleménye szerint — indítvá-
nyával tullött a célon. Véleménye szerint sem a főnök
alkalmazottját a belépésre, sem az ipartársulat tagjait
ezen kényszer gyakorlására nem kötelezni s megtagadná
ehhez való hozzájárulását maga a kormány is. Köteles-
sége azonban igen is minden vendéglősnek, ki iparát
szereti s alkalmazottai sorsát szíven hordja, hogy min-
den egyes alkalommal figyelmeztesse őket a nyugdíj-
gyesület hasznosságára, fontosságára, buzdítsa őket a
belépésre, utalva az ipartársulati választmányra, mely-
nek habár több előrehaladt koru s nem egy rendezett
anyagi viszonyok közt is élő tagja van — tisztán nemes
példaadás czéljából testületileg lépett az országos nyug-
díjgyesület tagjainak sorába. Igaz az is, hogy külön-
ösen a mai nehéz viszonyok közepette minden ven-
déglős ki van téve ama veszélynek, hogy öreg napjaira
tönkre menvén, nélkülözni, nyomorogni kénytelen s hogy
jó volna ezek sorsát valamiképp biztosítani, ámde —
eltekintve attól, hogy a tanonczok havi öt-hat forintnyi

flzetéséből nem igen lehet még oly nemes célra sem,
mint a nyugdíjgyesületi tagsági díj levonásokat eszkö-
zölni — kényszer kimondása helyett inkább ajánlja a
figyelmeztetést, jóindulatu rábeszélést. Az indítvány el-
fogadásának ellene van.

Bokros Károly nehogy a kényszer szó téves magya-
rázatra szolgáltatson alkalmat, mindenekelőtt a nyugdíj-
gyesület központi igazgatóságának nevében beadott
indítványának támogatására csak annyit kíván meg-
jegyezni, hogy abban az igazgatóságban több oly
vendéglős is helyet foglal, akik mint *Stadler Károly,*
Petanovits József, Müller Antal, Förster Konrád üzle-
teikben ezt a kényszert minden nagyobb kellemetlenség
nélkül már gyakorlatilag is megvalósították s akik nem
vesznek fel üzleteikbe senkit, ha nem tagja a nyugdíj-
gyesületnek vagy nem kötelezi magát arra, hogy annak
nyomban alkalmaztatása után tagjává válik. Ez az egy-
szerű tény nemcsak azt bizonyítja, hogy indítványa
nem okoz kellemetlenséget a főnöknek, hanem azt is,
hogy az a gyakorlati életben is nagyobb nehézségek
nélkül, sőt könnyen keresztül vihető. Meg van egyb-
ként róla győződve, hogy ha van is az indítványban
bizonyos kényszer, a kényszer alkalmazásáért maguk
a pinczerek fognak annak idején gazdáiknak kezét
csókolni, ha munkaképtelenné válván, rossz lábakkal
és rossz tüdővel segélyre szorulnak. Csak a gondolattal
kell megbarátkozni, ami nem is oly nehéz, ha az ember
meggondolja, hogy már a sokkal nyugodtabb és bizto-
sabb élet pályákon működő embertársai is — magán-
hivatálnokok, orvosok, ügyvédek, újságírók stb. — is
hasznoló módon kívánnak gondoskodni jövőjük biztosí-
tásáról. Mennyivel inkább van erre szükség a pinczéri
pályán, mely testet, egészséget öl s vendéglős ipar
terén, ahol a jövő esélyei oly bizonytalanok. Indítványá-
nak elfogadását ajánlja. (*Helyeslés.*)

Kása Géza felszólalása után, ki *Bokros* indítvá-
nyát szépnak, jónak és hasznosnak mondta és csak a
külföldre menő, onnan idővel visszatérő pinczerekre
nézve kért felvilágosítást.

Stadler Károly kért szót s megerősítvén *Bokros*
állítását, kijelentette, hogy üzletébe tényleg nem vesz
fel oly pinczert, ki nem tagja a nyugdíjgyesületnek,
vagy meg nem igéri, hogy belép. Ezt ő teheti, ha akarja,
sőt kívánja, hogy más is tegye meg, de ez mint morális
kötelesség — amelyet a főnök saját akaratából tesz
meg, egészen más valami, mintha a közgyűlés vagy
épen az alapszabályok mondanák ki, hogy a főnök
köteles alkalmazottját a belépésre kötelezni. Itt legfel-
jebb egy bizonyos gyenge nyomás alkalmazásáról lehet
csak szó s még azt sem bánná, ha egyesek abba a
helyzetbe jönnének, hogy külföldre menvén befizetett
tagsági díjaikat elvesztének, ami különben ki van zárva,
mert mindenki, aki fizetni akar, külföldről is befizetheti
tagdíjait vagy ha nem — gondoskodnak róla az alap-
szabályok — hogy elmulasztott részleteit utánfizethesse.
Hiszen épen ezek a speciális üzleti életviszonyok okai
annak, hogy a vendéglősök és pinczerek egy oly saját
külön biztosító intézetről gondoskodtak, melynek alap-
szabályaiban az ő viszonyaikkal történik számítás. Az
indítványt elfogadásra ajánlja.

Dr. *Solti* Ödön ügyész, mint a nyugdíjgyesület
jogtanácsosa, hálás köszönettel fogadja *Stadler Károly*
szavait, kinek szavai bizonyára hozzá fognak járulni a
közgyűlési tagok ama meggyőződésének megerősítéséhez,
hogy a kötelező belépésnek kimondása a főnök és alkalm-
mazottai közötti jogviszonyt, miben sem érinti és hogy a
Bokros-féle indítvány tulajdonképp nem is értelmez-
hető másképp, mint amilyen értelmet annak *Gundel* és
Stadler adtak. Itt egy nem eléggé méltányolható, nagy
társadalmi kötelesség beváltásáról van szó s meg van
róla győződve, hogy kellő felvilágosítás után a pinczér-
ség komoly elemei — ha oly csekély is volna fizeté-

seik, hogy abból a nyugdíjgyesületi tagsági díj fejében mitsem lehetne levonni — a saját keresetükből és zsebükből szívesen fogják az esetleges hiányt pótolni.

E felszólalás után a közgyűlés Bokros Károly indítványát egyhangulag elfogadta.

Gundel János elnök erre bejelenti, hogy az alapszabályokban megállapított időn belül a közgyűléshez indítvány nem lett beadva, hogy azonban a mai közgyűlés megnyitása előtt a vendéglősök egy részének tizenkéttagú küldöttsége járt nála, átadva megbízóik nevében egy jégkérdést tárgyaló emlékiratot, hogy az a mai közgyűlésen tárgyalassék. Habár alapszabályszerűen e beadvány ma nem is volna tárgyalható mégis — a közgyűlés tagjainak beleegyezésével — készséggel eleget tesz a küldöttség kérelmének és felkéri *Gyáky* Mihályt, hogy megbízóik óhajtásait adja elő, amire nevezett hosszabb beszédben előadja, hogy a kisvendéglősök, elkésereedve a magas jégárak miatt, márczius hó 27-dikén egy szűkebbkörű értekezletet tartottak, melyből kifolyólag április 2-dikán egy nagyobb gyűlést tartottak, melyen miután meg voltak róla győződve, hogy az ipartársulat sokkal többet tehet érdekükben, mint ők maguk — elhatározták, hogy memorandumban kéri fel az ipartársulatot, vegye őket pártfogásuk alá.

Gundel János a memorandum felolvasása után mindenekelőtt sajnálkozását fejezi ki, hogy annak elkészítői az ipartársulaton kívül gyülekeztek. Miért nem jöttek mindjárt az ipartársulathoz? Hisz a legczélszerűbb és legegyszerűbb dolog mindjárt odaforudni, ahol az ember segítyt várhat s nem addig várni, míg a víz a szájakig ér. Ez a jelenség egyébként nem új és nem ismeretlen előtte, mert már gyakrabban előfordult, hogy úgy, mint most is, olyanok fordulnak panaszzal az ipartársulathoz, kiknek 90%-a nem is ipartársulati tag. Megnyugtítja a küldöttséget, hogy az ipartársulat a vendéglősök érdekében mindig és mindent megtesz, ami tehetségében áll s mindenütt résen áll, ahol tenni vagy segíteni kell. Elfogadja e panaszokat, ha nem ipartársulati tagról is van szó, mert ő mindenikben csak a vendéglős-kartársat látja s mindent az ipar érdekében tesz. Így dolgozik maga az ipartársulat is mintegy harmincz év óta, habár nem csap nagy zajt s nem üti meg a reklám nagydobját. Kijelenti egyébként, hogy úgy ő, mint az egész választmány, ha náluknál jobbak és szorgalmasabbak jönnek, szívesen átengedik helyüket bárkiknek. Az ilyen tüntetészerű panaszoknak most sincs jogos alapjuk. Mert ne higgyék az emlékirat benyújtói, hogy az ipartársulat a fenforgó ügyben ne tette volna meg kötelességét! Sőt ellenkezőleg! Ő és *Glück* Frigyes a jégárak leszállítása iránt sokkal korábban jártak illetékes helyeken, mintsem hogy a kérvényezők gyülekezni kezdtek és ha biztosat még nem is mondhat az eredményről, annyit állíthat, hogy ama helyeken a legjobb akarattal vannak a vendéglősök iránt. Nem kell felejtetni, hogy az előbbi években is a jég ára a városban 60, Kőbányán 70 kr. volt és hogy az időn a nagy jéghiány miatt a Részvény-, Hagenmacher- és Polgári serfőzdek kénytelenek voltak a csorhai tó jegét megvenni, melynek egy waggonja, — körülbelül 100 métermázsa, — nekik maguknak 90—92 forintjukba kerül, tehát nem lehet követelni tőlük, hogy a jeget veszteséggel árusítsák. Legyenek róla meggyőződve, hogy mi mindent megteszünk a vendéglősök érdekében.

Stadler Károly, *Bokros* Károly, *Satzinger* János, *Czobor* Antal és *Gundel* János ismételt felszólalásai után a közgyűlés az elnök indítványára a jégkérdés megoldását a választmány hatáskörébe utalta.

Az ipartársulat közgyűlését követte folytatólag a temetkezési egyesület közgyűlése, amelyen a választmány évi jelentését és számvizsgáló bizottsága jelentését, melyek

az Értesítőben közölve lettek,*) az egyleti tagok felolvasás nélkül helyesléssel tudomásul vettek. — Ezután előterjesztett az évi mérleg; 5644 korona 57 fillér bevétellel szemben 6367 kor. 60 fillér kiadást tüntet s így veszteség 723 korona 03 fillér. Az egyesület vagyona, mely a múlt évben 13,347 kor. 44 fill. volt, 12,624 kor. 41 fillérre olvadt le.

Ép ezért *Gundel* János elnök felhívta a közgyűlési tagok figyelmét ama körülményre, hogy ha nem követnek el mindent az egyesület tagjainak szaporítására, úgy vagy a temetkezési jutalékok leszállításának vagy a tagsági díjak felemelésének szükségessége fog beállani, azonkívül az egyesület fenmaradása is kétséssé válhatik. Ezzel azután a közgyűlés az elnök lelkes éltetése közben véget ért.

* * *

A közgyűlést sikerült társasvacsora követte az *István főherceg szálloda* első emeleti nagytermében, amely az ipartársulat színe-java és sokan a vendéglősökkel összeköttetésben álló iparágak képviselői közül is részt vettek. Egyszerű, fesztelen jókedv az egyszerű vacsorához, ez volt az est alaponása, bizalmas kedélyesség, mint ha azok, akik ott voltak, csak azért jöttek volna össze, hogy az ipartársulat legközelebbi teendőit beszéljék meg. Az est középpontja, ünnepeitjei *Gundel* János és *Glück* Frigyes voltak, akikkel szemben az igazi kartársi tisztelet, szeretet és ragaszkodás oly szívből jövő kijelentésekben nyilatkozott meg, melyek magukkal ragadván a hallgatókat a vendéglős ipar legnagyobb napjaira emlékeztettek. Az első felszólaló *Gundel* János ipartársulati elnök volt. A szeptemberi internacionális vendéglős-közgyűlésről szölt azzal a benső szeretettel és rajongó szerelemmel, melylyel iparunk e büszkesége iparához ragaszkodik és hazáján csüng és beszélt azokról a leküzdhetleneknek látszó nehézségekről, melyek legyőzésével sikerült e közgyűlést Budapestre csábítani. Szölt arról a következményekben kiszámíthatatlan hatásról, mely e közgyűlés révén olyanokról levén szó, kik az idegenforgalom kulcsát tartják kezükben — Budapest és az egész ország idegenforgalmának emelésében, ipari czikkeink és mezőgazdasági terményeink térhódításában fog mutatkozni s mikor minderről nagy lelkesedéssel, emelkedett lélekkel beszélt, biztos hittel a magyar haza s a magyar vendéglősipar szebb és boldogabb jövőjének képét rajzolta meg. Végül *Glück* Frigyes apostrofálva találó vonásokkal jellemezte ennek a vendéglősiparhoz ragaszkodását, páratlan áldozatkészségét és utalva a közeli hónapok nagy munkájára reá emelve poharát, kérte őt, hogy legyen, maradjon mellette mint eddig is egyik leghűbb munkatársa, legbiztosabb támasza. (*Szünni nem akaró lelkes éljenzés és taps.*)

Az első pohárköszöntőt több követte. Így *Stadler* K., ki poharát, nagy lelkesedéssel keltve, az ipartársulat elnökére, *Gundel* Jánosra üritette, a vendéglősipar óriási küzdelmeiről, bajairól és arról a teljesen indokolatlan semmibevevésről beszélt, mely nemcsak a társadalom, hanem még a hivatalos körök részéről a vendéglősöknek kijut. Állami pénzbeszedők vagyunk — ugymond — akik egy mult századbeli szónak: a pinczér elnevezésnek átka alatt nyögünk s mert nem tanoncokról, nem segédreól van szó, hanem csak pinczérreól van mindig szó, ennek köszönhetjük, hogy mindig és mindenhol csak fitymálva beszélnek rólunk, holott egy iparágban sem történiük oly sok, mint épen a miénkben, ami természetes is, mert hisz ott kell legtöbbet tenni és dolgozni, ahol a legtöbb a baj és ennek az egy szónak köszönhetjük azt, hogy még ma is tulajdonképen sem iparosok sem kereskedők nem vagyunk. Milyen nagy

*) Mindkettőt lapunk előző számában közöltük.

ügybuzgalom, szeretet és kitartás kell ahhoz, hogy valaki ily körülmények közt a köz szolgálatába álljon! S ki az, aki ezt megteszi? Nem más, mint ami szeretve tisztelt elnökünk (*Lelkes éljenzés*), aki évtizedek óta mindent megtesz az ő iparának érdekében. Reá emelem poharamat, az Isten sokáig éltesse! (Éljenzés.)

Utána *Glück Frigyes* emelkedett fel szólásra. Magáról, arról az ellenállhatatlan erőről szólt, mely őt mindig szeretett iparának szolgálatára készítette. Azután a multból mondott el érdekes visszaemlékezéseket, azokról az időkről, melyekben előtte, mint ifjú előtt, egy *Gundel, Kammer, Walter* és *Stadler* állottak mintaképekül. Ezekben tanulta meg csodálni azt a nagy lelki erőt, melynek okvetlenül meg kell lennie abban a férfiban, aki a közérdek szolgálatába szegődik, ezekhez igyekezett hasonlatossá válni és később, midőn velük egy sorba került, őket munkájukban tehetségéhez képest támogatni. „Ők voltak azok — ugymond — akik később, midőn elkévdvetlenül nem egyszer félreállani vágytam, folyton új munkakedvet ébresztettek bennem, s mert láttam, hogy ők maguk sohasem lankadnak el, sőt másokat is folyton buzdítanak, magam is új munkakedvet kaptam, láttán a lelkesítő példaadásnak. De mit lát a mai ifjabb generáció? Mit egy ifjabb *Kommer*, mit egy *Gundel János* fia? *Sivár*, lelketlen hálátlanságot, alacsony gondolkodást némely helyen. Lelki undor fog el ezek láttára s csoda volna-e, ha újra kedvemem veszteném? De nem! Ezt nem teszem! (*Lelkes éljenzés*.) Kitartok. Kitartok a magam elé tüzött szent célok útján, ha az tövises is és kitartok nem magam miatt, nem, hanem ama lelkesítő, bátorító és erősítő erős köteleességűdában, hogy nem szabad élő példa nélkül hagynom a ma élő, ma felszűrülő vendéglős-ifjúságot, hogy lásson az is maga előtt nehéz küzdelmében egy utánzásra méltó példát a közérdek, a vendéglősipar közérdekeinek önzetlen szolgálatában! (*Sziómi nem akaró lelkes éljenzés és taps*.) Ugyanazon leküzdhetlen, erős és igaza tudatában indulatos erő hajt erre az elhatározásra, mely egész valómat betöltötte akkor, midőn tizenhét évvel ezelőtt a szakiskola létesítéséhez hozzáfogtam, s most, hogy újra meg újra meggyőződom arról, hogy mily szükség van ez iskolára s benne felnevelendő igazi szakemberekre; most újra erőssé válik bennem az elhatározás, áttörni az akadályokon, haladni és dolgozni iparomnak boldogulásán és emelésén! A vendéglős és koremszáróipar boldogulására emelem poharamat. (*Lelkes éljenzés*.)

A nagy szósnoki hévvel és igaz érzésektől áthatott beszéd, mely óriási lelkesedést keltett, jó hosszú ideig uralkodott a társasággal és a társaság minden egyes tagját odavitte *Glück Frigyes*hez, hogy vele koczinson és kezét fogjon s igazán tetőpontjára hágott akkor, mikor *Bokros Károly* az ő megszokott szellemes módorában és lebilincselő előadási módjával az ő „obligát szentháromságára“ *Gundel Jánosra*, *Stadler Károlyra* és *Glück Frigyesre*, *Gundel Károly* pedig az ifjabb vendéglős generáció nevében *Glück Frigyesre*, mint lobogó, világító fáklafenyre emelte fel, kinek nevét, tetteit a későbbi századok is ismerni fogják s ki nevét nemcsak a vendéglősipar, hanem a magyar ipar, a haza történetébe is beírta. Még dr. *Solti Odón* köszöntötte fel az ifjú vendéglős nemzedéket és örömeinek adott kifejezést azon tapasztalatok felett, melyeket a fiatal generáció tagjainál gyűjtött. Az öregek munkája nem megy veszendőbe, mert a fiatal hajtás, mire törzsévé fejlődik ki, derültebb viszonyokat lát maga előtt és óhajtja, hogy a fiatalság minél nagyobb mértékben élvezhesse az öregek által elvetett dicső eszmék magvának gyümölcsét!

S ezzel a sikerült est véget ért.

A szállodás- és vendéglősipar képesítéshez kötése*).

A „Pesti Hirlap“ április 4-iki számában egy cikket jelent meg, a „Vendéglősök, szállodások és kávéások képesítése“ czim alatt, melyre a közérdek szempontjából a következő felvilágosítással óhajtok szolgálni.

Mindenekelőtt tisztelettel kérdeim, a fentnevezett cikket tisztelt írójától, vajjon volt-e alkalma a szállodások és vendéglősök ez ügyben a kormányhoz beadott kérvényét áttekinteni? Azt hiszem, hogy nem; mert vázlatosan megtalálta volna benne mindezt, a mit itt elmondandó vagyok.

A kérvénynek a képesítésért folyamodó része ugyanis azt kéri, mondassék ki, hogy engedélyt csakis oly egvénynek nyerhessenek, kik igazolni tudják, hogy az ipart legalább 3 éven át *gyakorlatilag tanulták*, illetőleg a pinczér-szakiskola tanfolyamát elvégezték.

Eltekintve attól, hogy a fősuly a gyakorlatra esik, ellehet-e vitatni az iskola kulturális missióját?

Czikkiró ur bizonyára soha sem vett részt a *budapesti pinczér-szakiskola* vizsgálatán, ahol meggyőződéttet volna arról, hogy évente szép számmal hódítják meg a magyarságnak az idegen ajku fiatal nemzedéket. A fajszeretet ápolásán kívül ez az iskola — és vele együtt a vidéken működő hasonló szakiskolák is, — nagy súlyt vetnek arra, hogy elméletileg oly fokra képezzeék ki a pinczérseget, mely műveltségi ok nélkül a vendéglősipar nem volna képes a korral lépést tartani és akkor, de csakis akkor illehetné szemrehányás ez iparág vezetőségét, ha ezt elmulasztaná, mert nem felelhetne meg ama nagy igényeknek, melyeket a nagyközönség vendéglőseinkkel szemben, mindenkor támaszt. S a mi a fő! Hány vendéglős van széles e hazában, ki nem bírja a magyar nyelvet, — mi több, — hány ilyen van a fővárosban?

És ezen a hibán, másképp mint iskolai kiképzéssel alig lehet segíteni.

Czikkiró ur ezt bizonyára nem tudta és nem is helyezhet ennél fogva súlyt arra, hogy a vendéglősipar képesítéshez kötése szoros kapcsolatban van egy oly szent kötelességgel, melyet minden magyar embertől elvárhatunk és ez a magyarosítás szent ügye. Midőn a magyarosítás előmozdítása ügyében, a sajtó minden alkalmat megragad és méltó kritika tárgyává teszi a magyarosítás körül történő mulasztásokat, akkor nem találom helyesnek, ha egy iparág előrehaladását, mely szerves összefüggésben áll a magyarosítással, holmi álokoskodásokkal — egy személyes érdekeket szolgáló lap — akarja megakasztani.

De menjünk tovább! Czikkiró ur azt állítja, hogy nincs garancia arra nézve, hogy a képesítésekről szóló törvényt végre is lehet majd hajtani. Erre rövid a válasz. Mint más képesítéshez kötött iparnál, ugy ennél sem volna ez nehéz, mert az a cél, hogy a törvény a jövőre nézve mondja ki, hogy *ezentul* ne nyithasson üzletet az, ki a fent említett képesítéssel nem bír, senki sem értelmezheti kivánságunkat ugy, mintha mi a törvény életbeléptetésekor összes szakársainknak, kik képesítéssel nem bírnak, koldusbotot akarnánk kezükbe nyomni. Az esetleges új törvény visszaható erővel semmi esetre sem bírna. És ha az országgyűlés az ipartörvény reviziója alkalmával kimondaná e szaknak

*) A képesítés kérdésében a budapesti iparkamara tudvalevőleg a képesítés mellett foglalt állást és ha ezen cikket, mely részben a „Budapesti Napló“ hasábjain látott napvilágot, mégis hozzuk, tesszük ezt azért, mert iparunk egy törekvő, fiatal tagjának munkáját óhajtjuk szakiparosainkkal megismertetni, továbbá mert egy napilap keretébe nem lehetett beleilleszteni mindama fontos részleteket, melyek a képesítés kérdésének helyes megoldását elősegíthették. Végre is még csak az előkészületeknél tartunk és erősen kell még dolgoznunk, hogy eredményt érjünk el. *A szerk.*

képesítéshez kötését, nem nyujtana-e elég garanciát az a 10.000 ifju, a ki eddig is szakképzésben részesült, arra, hogy az amugy is meghatározott számban elnyerhető italmérségi engedélyeket, melyek időről-időre megüresednek, fokozatosan betölthessék? Minő más állapotok származnának ebből a mai siralmas, káros viszonyokkal szemben! Nem hallanánk oly panaszokat, aminőket egyes kontárok, tudatlan kontárok tudatlansága folytán a szakképzett vendéglőskarnak kell általánosságban elszenvedni.

Mert nyilvános dolog, hogy a mai napság minden kisiparos, ki saját szakmáján boldogulni nem tud, iparunkhoz, mint utolsó mentőeszközhöz fordul tőkétére romjaival. Miért? Mert a tőkét adja a mézárós, a borkereskedő, a fűszeres, a sörgyáros, — számítva ezzel, hogy ily módon biztos vevőt nyer. S ennek a levét megiszszák hárman: a közönség, a konkurrens vendéglősök és az illető vendéglős szállítói.

A közönség károsodik, mivel a gazda nem lévén szakember, rossz árut kap pénzéért. A vendéglősök károsodnak, mert a legtöbb esetben kivannak szolgáltatva a tisztességtelen versenytársak. És azok, kik az üzlet fenntartásához illetve létesítéséhez készpénzzel vagy áruval járultak, elébb-utóbb tőkéjüket veszítik, a mint erre fővárosunkban elég példa van.

A mi pedig azt a megjegyzést illeti, hogy „ez iparágak közül egyik sem kézműves természetű”, ismét a kérvény egyik passzusára utalok, mely így szól: „... ha mint vendéglős nem érti a mézárós- és hentesipart, a konyhakertészetet, a szakácművészetet és konyhavegytant, nem bír jártassággal a borismeretben és pincekezelésben, — nem boldogul.” S ezt az állítást kétségbevonni nem lehet. Már pedig a mézárós és hentesipar kézműves természetű s annak elsajátításához, ugy mint a többi ismeretéhez, kitartó és hosszú tanulás illetve gyakorlat kell. S mivel, mint a cikk is említi, a törvény nem létesülhet miniszteri rendelettel, hanem csakis a törvényhozás útján, éppen az ipartörvény revíziójának alkalmát ragadtuk meg, kérésünk megújításakor.

A további bekezdésben említett égerutat illetőleg, melyett cikkirő ur szerint, a korlátlan képesítéshez kötés lehetetlensége miatti kénytelenségből vettek fel a törvénybe, nemcsak, hogy helyesnek, de elengedhetetlennek tartom. Mert, ha egy szakavatatlan, de tőkével bíró egyén vendéglősipart óhajjt folytatni, miért ne lenne ez oly módon lehetséges, hogy maga mellé képzett üzletvezetőt állít? Hisz akkor is elértük célunkat, mert a gazda helyett legalább az üzletvezető szakember s így a közönségnek is meglehet a bizalma és megnyugvása.

De vegyünk más esetet, ha egy iparos, kinek ipara képesítéshez kötött, sok évi fáradságos munka után elhal, családjára nem hagyva mást, mint jóhírű üzletét, melynek bizonyos állandó közönsége van, ne adassék meg az özvegynek a lehetőség, hogy az üzletből családját fentarthassa? Ilyen bölcs és humánus intézkedés csak az gunyolhat, ki annak intencióját megérteni nem képes.

Egyik indok elismerése után, cikkirő ur a kérvény tulajdonképeni célját véli felfedezhetni, midőn kijelenti, hogy a kérvényezők első sorban azért kívánják a képesítés kimondását, hogy ezáltal „kötelező ipartársulatot” nyerjenek. Elvitázhatatlan, hogy ez a kívánság a képesítéshez kötés óhajában bennfoglaltatik, de cikkirő ur állításával szemben megjegyezhetem, hogyha első sorban ezt akartuk volna elérni, nem adta volna be ez ipartársulat szóbanforgó kérvényét, arra való tekintettel, hogy már 1901. júliusában, — tehát mielőtt cikkirő ur kétségkívül jóakaratu tanácsáról tudomással bírhatott volna, — megfellebezte a f. v. közgyűlés azon határozatát, melylyel a tanács jogügyi osztálya szabályrendeletit tervezete 3. §-nak, a vendéglői stb. ipart

üzök ipartársulataikba való belépésének kötelezővé tételére vonatkozó bekezdését, elvetette. Ez különben nem volna káros még a legkisebb vendéglősre sem, sem az államra, sem a fővárosra nézve. Legjobban beláthatják ezt azok, kik a budapesti ipartársulat közel 30 éves működését ismerik. Mert tudnivaló, hogy az ipartársulatra ugy az állami, mint a fővárosi hatóságoknak szüksége van, az 1890-iki XXV. törvényezikk értelmében, azonkívül tájékoztatást nyujt az iparhatóságnak egyesek vagyoni és személyi viszonyai felől. De eltekintve attól, segélyezi az elszegényedett tagokat, átvállalván ezáltal a hatósági segélyezés egy részét.

Vonatkozással a cikk azon aggodalmára, miszerint a szakiskolák hiánya is lehetetlenné teszi a képesítés kimondását, megnyugtathatom cikkirő urat, ha hivatkozom arra a mozgalomra, amelynek az a célja, hogy a vidék nagyobb városaiban szakiskolák állíttassanak fel, másrészt rendelkezésünkre áll a vándortanítói intézmény és végül vannak szakkönyveink, melyekből ki-ki elsajátíthatja azt, amit a tanoncznak iskolázottság tekintetében felmutatnia kell. A képesítés kimondására hivatott forum is, kétségkívül befogja látni, hogy az a fiu, ki apjának falusi kis üzletét át akarja venni — a cikkben említett esetet alapul véve — ha apja mellett nőtt fel, annak segítve: megtanulta apjától az illető üzlet vezetésére képesítő tudást, oly jól, a mennyire fiu apától mesterséget csak tanulhat, mindenesetre jobban, mint egy idegen gazdától.

A miniszter továbbá nemcsak a budapesti, de a vidéki kamaráknak is megküldte a kérvényt és az eddig beérkezett vélemények közül a szegedi, győri, kolozsvári, nagyváradi, soproni és pozsonyi vélemények kedvezőek.

Miután, a cikk által a kamarának tulajdonított vélemény egyes részleteit már a fentiekben érintettem, csak a következőkre akarok kiterjeszkedni:

„Az e téren való egyöntetű *qualificationalis* elvek” lehetetlenségének látszata eloszlik, ha tekintetbe vesszük, hogy nem azt a tudást, nyelvismeretet stb. követeljük, mivel egy elsőrendű fővárosi vendéglősnek és szállodásnak birnia kell, avégből, hogy boldogulhasson, hanem a gyakorlatra helyezzük a fősúlyt és az ipar üzéséhez szükséges minimális tudást kívánjuk.

A szakiskolákra vonatkozó megjegyzés szintén a hiányos információ következménye, mert köztudomásu, hogy pl. a budapesti szakiskola fennmaradása igen biztosítva van a jövőben is, mert ezt nem néhány érdekeltnek áldozatkészsége tartja fenn, hanem a kormány, a székesfőváros és a keresked. kamara jóakaratu támogatása mellett a budapesti vendéglős-ipartársulat. S hogy a mostani engedélyezési eljárással iparunk terén észlelhető visszaélések meggátlása mily mértékben lehetséges, mutatja az ipar nyomorult helyzete, másrészt az a sok panasz, a mely nap-nap után a sajtó révén nyilvánosságra kerül.

Ami véleménynyel szemben, hogy a képesítés megadása csapás volna az iparágra és különösen, hogy a céhrendszerhez való visszatérést jelentené, a kérvény harmadik bekezdésére utalok, melyben a kérvényezők kijelentik, hogy még gondolatban sem mernének a *szabad ipar* jelszava ellen véteni.

Elvitázhatatlan tény, hogy az abszolút korlátlan iparszabadság rendszere, csakis oly államnak válhatik hasznára, melynek polgárai *eléggé értek* arra, hogy az iparszabadság magasztos elveit megértsék. Sajnos, nálunk épp az ellenkezőt tapasztalhattuk, látva azt, hogy ez ipar az erkölcsi feltételeket nélkülözni és mellőzni kezdi, a mint a kérvény ezt mondja.

A kamara iparügyi osztályának eljárásában az *operettszerűséget* felfedezni egyáltalán nem tudom.

Mint az ülésről való jelentésében a cikk elmondja, „habár egyetlen olyan lényeges momentum sem merült

fel, amely indokoltá tette volna azt, hogy az osztály eltérő javaslatot tegyen, első határozatát megváltoztatva, a képesítés kimondása mellett tört pácztát!

Igaza van a cikkíró urnak, újabb momentum nem merült fel, de — úgy hiszem, — ez nem is volt szükséges, mert elegendőnek bizonyult a tagoknak kellő informálása.

A cikk utolsó része az érveket *rosszakaratuaknak és helyteleneknek* mondja. Ezt az állítást egész határozottan visszautasíthatom, annál is inkább, mert a fent elmondottakból bárki meggyőződhet arról, hogy ha ez ügyben *rosszakaratu*, de különösen *helytelen* érvekről egyáltalán szó lehet, azt egyedül a P. H. érveire lehet vonatkoztatni. A „szégyenletes visszafelődésre” vonatkozólag pedig a kérvény bevezető része ad fényvilágosítást, mely szerint a kérvényezőket „a szállodás és vendéglősipar teljes elfajulásának megállítására és ezen iparágak nemesebb irányban való fejlesztésének érdeke vezette.”

És végül legyen szabad a cikkre való felelettemhez még egynehány szót fűznöm, ez ipar fontosságát illetőleg.

Az *idegenforgalom* fontosságát ma minden józanul gondolkodó ember belátja. A társadalom kiváló alakjai lépnek sorompóba az idegenforgalmi egyesület megalapításakor. S én kérdezem nem-e a szállodás és a vendéglős az idegenforgalom lebonyolításának legfőbb tényezői? Létezhetik-e egyáltalán idegenforgalom nélkülnk? Hiszen a világ legnagyobb csodáit mutathajuk be az idegeneknek, de ha jó szállodánk és vendéglőnk nincs, idegen hozzánk be nem teszi lábát.

Az a *jövő generáció*, — mely a képesítéshez kötés áldott méhének lesz szülőtte, — egy egészséges, a modern kor minden igényének és kényes izlésének megfelelő ipart teremtve, az *idegenforgalom emelésének hasznos és nemes munkáját meg fogja könnyíteni.*

Mint már e lap hasábjain kifejteti alkalmam volt: az idegenforgalom a világ egy nemzetére sem bir olyan fontossággal, mint Magyarországra. Mert minket nem egyedül a közgazdaság vezérel, hanem egy nemesebb, magasabbosabb cél is. Hogy hazánkat külföldön alig ismerik, s ahol ismerik, ott rosszul ismerik, azzal mindenki tisztában van. A mi célunk legyen: elejét venni a rólunk elterjedt rágalmaknak, megmutatni az idegennek, hogy civilizált, az örök szép és jó iránt fogékony nemzet vagyunk. Minden idegen, a ki itt járva, látta életünket, fejlődöttségünket, humánus és kulturális intézményeinket, hallott hazánk történetéből egyes epizódokat is, bár legadázabb ellenségünk volt, barátunkká lesz. Az idegenforgalmi egyesület feladata az idegenek idevonzása lesz, miránk pedig ezek felvilágosítása és vezetése hárul. A szállodás és vendéglős e kötelességének csakis úgy tehet eleget, ha képzett, művelt ember.

Főképen ez a mi célunk, ez amit elérni akarunk.

Merem remélni, hogy a t. cikkíró ur is és mindenki, ki megértette ebből, az ipartársulat ez irányban közel 17 év óta folytatott küzdelmének intencióját, tisztában lesz azzal, hogy a szállodai- és vendéglős-ipar gyakorlásának képesítéshez kötése által, egy a társadalomnak, mint az államnak, és különösen *szeretett magyar hazánknak* csakis hasznára lehet. *Egy vendéglős.*

A „Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata” minden héten pénteken

TÁRSAS REGGELIT

tart.

A legközelebbi reggelikét a következő helyeken tartják:

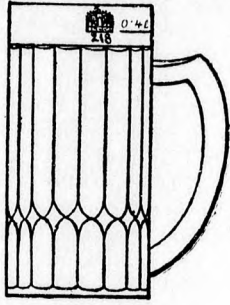
1902. április hó 18-dikán *ösv. Schodits Antalné* vendéglőjében.

1902. április hó 25-dikén *Wolf Vilmos* vendéglőjében. (VI.

Gyár u. 8).

Első magyar
üveggyár részv.-társaság
BUDAPESTEN,
V., Ferencz József-tér 8. szám
az Akadémia közvetlen szomszédságában.

*
Legfinomabb

vendéglői és kávéházi ©
üvegneműek nagy raktára.

Társulatok. Egyesületek.

A „Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata” közleményei:

A választmány 1901. évi jelentése az 1902. évi közgyűléshez.

Tisztelt közgyűlés! Az 1901. évről szóló jelentésünkben mindenekelőtt felsoroljuk ama nevezetes eseményeket, melyek iparunkat közelről érintették, s a melyeknél szükségessé vált az, hogy iparunk érdekében lépéseket tegyünk.

A kereskedelemügyi miniszter a közigazgatási hatóságokhoz intézett 86512/900. számú körrendeletében kimondotta, hogy mindazok az italmérők, akik ételek kiszolgáltatásával, vagy élelmi szerek eladásával is foglalkoznak, kötelesek az 1884. évi XVII. törvénycikk 4-ik §-a értelmében iparendélyt, illetőleg iparigazolványt váltani, s ennél fogva azok, a kiknek ilyen engedélyük nincs, tartoznak a rendelet életbeléptetésétől számított három hónap alatt engedélyért folyamodni. Minthogy éppen a miniszteri rendeletben idézett törvény 22-ik §-a, többek között a vendéglősipar gyakorlásáról is akként szól, hogy akik azt már a törvény hatálya lépte előtt is üzték, ezental is külön engedély nélkül folytathatják, ez alapon a rendelet módosításáért folyamodtunk a kormányhoz, kérvén egyrészt, hogy a régi joggal bíró vendéglősök a rendelet hatálya alól felmentessenek, másrészt pedig, hogy a rendelet végrehajtása — tekintettel az általános üzleti pangásra — elhalasztassék. Az ipartársulat kérvényét, elnökünk vezetése alatt küldöttség adta át a kereskedelemügyi miniszternek. Kérvényünk második részének fogantatja lön, amennyiben a rendelet végrehajtása a 11,043/901. szám alatt kibocsátott újabb kormányrendelettel 1901. év végéig elhalasztott. A halasztási határidő lejártán közeledtével szaktársaink egy része ismét azzal a kérrrel fordult hozzánk, hogy újból folyamodjunk a rendelet felfüggesztése iránt. Ezzel szemben egyik választmányi ülésen kifejezésre jutott az a vélemény, hogy a rendelet felfüggesztésének forci-

Hirdetési rovatunkat lapunk olvasóinak becses figyelmébe ajánljuk.

rozása által ellentétbe jutunk az ipartársulat régi álláspontjával. Mégis engedve a szegényebb sorsu szaktársaink kérésének, akiket a rendelet mostanában leginkább sujtana, újból folyamodtunk a rendelet felfüggesztése iránt. Az ipartársulat kérvényét elnökünk és Glück Frigyes szaktársunk vitte fel a kereskedelemügyi miniszterhez, szóval is feltárva előtte iparunk elszomorító helyzetét. A kereskedelemügyi miniszter úr Ó nagyméltósága — s ezt a legmélyebb hállával kell említenünk — sok jó akaratot tanusított iparunk iránt s az engedélyek váltása tárgyában kiadott korábbi rendeletek végrehajtását a nyomban kibocsátott 84,516/901. VIII. számú körrendelettel 1902. év végéig elhalasztotta.

A székesfőváros törvényhatósága által a fogadó, vendéglő, korecsma stb. iparok gyakorlása tárgyában az 1884. évi XVII. törvényzik II-ik §-ában foglalt utasítás alapján 1883. évi november 13-án 743. számú közgyűlési határozattal alkotott szabályrendelet most már több irányban hiányosnak bizonyulván, a törvényhatóság 1901. évi május hó 15-én tartott közgyűlésében 595. szám alatt hozott határozattal új szabályrendeletet állapított meg. A székesfővárosi tanács jog-, ipar- és rendészeti ügyosztálya által előterjesztett szabályrendelet-tervezet tárgyalás és véleményezés végett a kerületi előljárók értekezletének, a budapesti kereskedelmi és iparkamarának, az országos iparegyesületnek is kiadván, észrevételeinek megtevéte végett a székesfővárosi tanács 17,396/900 I. számú határozata kapcsán ipartársulatunkkal is közöltetett. A tervezet ellen észrevételünk nem volt, mert elnökünk, továbbá Glück Frigyes és Stadler Károly szaktársaink, már a tervezet előkészítésénél és az imént felsorolt szakkörök által folytatott tárgyalásoknál érvényesítették befolyásukat abban az irányban, hogy az új szabályrendeletbe iparunk javára a közérdekkel is minden tekintetben összeférő üdvös intézkedések véssenek fel. Ipartársulatunkat leginkább érdekelte az új szabályrendelet 3. §-ának c) pontja, melynek értelmében iparunk gyakorlására, egyéb feltételek mellett csak ipartársulati tagok nyerhettek volna engedélyt. Azonban székesfőváros törvényhatóságának közgyűlése, a 3. §. c) pontjában foglalt helyes rendelkezést az 1884. évi XVII. törvényzik 152-ik §-ában ütközőnek találta, s emiatt az új szabályrendelet szövegéből törölte. A közgyűlés ezen határozatát, — minthogy a törvény idézett szakasza másként is értelmezhető és mert a vendéglős ipar gyakorlására a regale jog megváltása előtti időben a városotl szintén csak ipartársulati tag kapott engedélyt — megfélebbesztük a belügyminiszterhez, s így az új szabályrendelet sorsa eldöntetlen.

A kormány részéről az ipartörvény (1884. évi XVII. t.-cz.) revisiója elhatározatván, ipartársulatunk nevében felterjesztést intéztünk a magas kormányhoz, kifejtvén abban amaz irányelveket, melyeknek érvényre jutása a szállodás- és vendéglősipar fejlődése érdekében kívánatos. Kértük különösen, hogy a jelenlegi korlátlan állapot, mely iparunkat végromlással fenyegeti, megszüntetve iparunk a képzetlen elemek beözönlése ellen védelemben részesüljön. S e szempontból alapos érvekkel indokoltuk annak szükségét, hogy iparunk folytatása képesítéshez legyen kötve. Ismét hállával kell említenünk a magas kereskedelemügyi kormány eljárását, mert ezuttal érdemleges tárgyalásra méltatta már annyira mellőzött jogos kérésünket, rendeletileg felhíván az ország valamennyi iparkamaráit, hogy a szállodás és vendéglős ipar képesítéshez kötésének kérdése fölötti véleményüket nyilvánítsák. Az iparkamarákat körlevélben informáltuk az ügy előzményeiről: a képesítésért folytatott sok évi küzdelmeinkről, s bölcs ítéletükben bízva kértük őket igazságos ügyünk felkarolására. A legtöbb iparkamara máris a képesítés mellett foglalt állást, s így lehet reményünk, hogy hő vágyunk végrehalására teljesül s iparunk nem lesz örökké Csáki szalmája.

A székesfőváros tanácsa a törvényhatóság múlt évi június hó 26-iki közgyűlésében előterjesztést tett a városi fogyasztási adókról szóló javadalmi díjjegyzék további 3 évre való megállapítása tárgyában s a díjjegyzéktervezet bemutatása mellett azt is javaslatba hozta, hogy a bor és ürmös, bormust, stb. cikkek városi fogyasztási adója az állami fogyasztási adó 20%-a-ig, vagyis: a bor és ürmös fogyasztási adója 70 fillérrel; a bormust és szőlőcsefze városi fogyasztási adója pedig 66 fillérrel felemltessék. A közgyűlés az előterjesztést elfogadta és elhatározta, hogy az új díjjegyzéket életbelépteti. Minthogy ezáltal újabb biztos köz-

teher hárult volna reánk, a közgyűlés határozata ellen felebbeztést intéztünk a belügyminiszterhez s hivatkoztunk az 1899. évi VI. törvényzikk 5-ik §-ára, mely szerint Budapesten a városi fogyasztási adó ily módon fel nem emelhető. Egyuttal ugyanezen ügyben külön kérvényt intéztünk a szintén érdekelt pénzügy minisztériumhoz. A kormány a közgyűlés határozatát nem hagyta jóvá s így a városi fogyasztási adó emelésétől megmenekültünk.

A járdafoglalási díjak túl magas megállapítása ellen folytatott küzdelmünknek is volt némi eredménye, a mennyiben a székesfőváros hatósága valamivel mérsékeltebb díjszabást állapított meg s azonkívül a szabályzatot oda módosította, hogy a gyalogjárón bérelt terület már április 1-én elfoglalható és november hó végéig elfoglalva tartható.

A hentesek, húsárosok stb. azzal a kéressel fordultak a pénzügyminiszterhez, hogy a korlátlan italméresi jogot reájuk is kiterjessze. E törekvással szemben azonban ellenkérvényt intéztünk a pénzügyminiszterhez, idézvén az állami italméresi jövedékről szóló 1899. évi XXV. törvényzikk 5-ik és 6-ik szakaszait, melynek értelmében a mondott üzletekben a szeszes italoknak csak kismértékben való elarusítása gyakorolható, s a palacször és palacször kimérése is csak kivételesen engedélyezhető. E lépésünk által megakadályoztuk, hogy az italméresi üzletek száma esetleg megkétszereződjék.

Rendkívüli esemény képez az idegenforgalom emelésére és a szállodás ipar fellendülésére nézve a szállodások nemzetközi egyesülete Stockholmban tartott múlt évi közgyűlésének azon végleges elhatározása, hogy 1902. évi közgyűlését Budapesten fogja tartani. Oly nagy vívmány ez, melyet hirneves világvárosokkal szemben sok éven át folytatott versengés után sikertüli elérnünk s melynek értékét csak következményeiben fogjuk megbecsülni tudni. Éppen azért hazafias kötelességünknek tartjuk, és iparunkért való lelkesedésünk is arra készit bennünket, hogy felkérjük a mélyen tisztelt közgyűlést: méltóztassék oda hatni, hogy iparunk minden igaz, lelkes híve áldozatkészen csatlakozzék hozzánk, midőn arról lesz szó, hogy előkelő külföldi vendégeinkkel szép Magyar hazánkat és székesfővárosunkat is megismertessük és megkedveltessük. Alkalmunk lesz a külföldiek által felőlünk táplált balvélemény eloszlatására. Leleplezhetjük az ellenünk szórt rágalmakat. Kiközösrülhetjük a magyar bor régi jóhírnevéen esett esorbát, ha meggyőzzük szakértő külföldi vendégeinket arról, hogy Magyarország nincs hamis borra utalva, mert áldott földje bőven ellátja jó, természetes borral.

Tisztelt közgyűlés! A válaszlámany mint intéző testület, máris minden alkalmas módot felhasznál abban az irányban, hogy vendégeink nagyszerű fogadtatásban részesüljenek és tiszteltükre fényes ünnepélyeket rendezhessünk. Vendégeink érkezését úgy a magas kormánynak, mint a székesfőváros hatóságának is bejelentettük, és mint hazánk és székesfővárosunk idegenforgalmára nézve igen fontos eseményt figyelmükbe ajánlottuk, kérvén részükről is erkölcsi és anyagi támogatást; és pedig külön-külön kérvényt intéztünk a belügyi, a kereskedelemügyi és a földművelésügyi miniszterhez, valamint a székesfőváros polgármesteréhez is bemutatván nekik egyuttal programmunk tervezetét és megjelölve annak azon részeit, melyeknek kivitelét tőlük reméljük. Mindannyinak jóakaratu ígérését birjuk. Annak kérdésnek az eldöntését, hogy az ipartársulat a külföldi vendégeink itt időzése alkalmából felmerülő költségekhez mily összeggel járuljon hozzá, az előterjesztések között napirendre tűztük. Meg kell még jegyeznünk, hogy ezen ügy iránt országszerte igen nagy érdeklődés mutatkozik, s máris több városból (Kassa, Tokaj, Szeged) kaptunk rendkívül kedvező meghívást. Az országos iparegyesület pedig előzőkenyen följajánlotta közreműködését.

Mint az előbbi ügygyel bizonyos tekintetben összefüggő esetet bejelentjük, hogy a székesfőváros polgármesterétől felhívást kaptunk a keletkezőfélben levő idegen-forgalmi egyesület pártolására. A válaszlámany Glück Frigyes kartársunk indítványára a folyó évi január hó 28-án tartott ülésben elhatározta, hogy az ipartársulat a szervezés alatt álló idegen-forgalmi egyesületbe 1000 korona jegyzése mellett alapító tagnak belépjjen, illetőleg a belépés elhatározása iránt a közgyűlésnek az elnökség útján javaslatot tegyen. Énnélfogva ezt a kérdést az előterjesztések között szintén napirendre tűztük.

Megreméléséknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Emlékezetes napja ipartársulatunknak a múlt év május havának 28-ika. E napon ünnepeltük szeretett elnökünk 25 éves jubileumát és id. Kammer Ernő tiszteletbeli elnöknek 25 éven túlterjedő szereplését. A harmadik ünnepelt Reutter Nándor szakértőnk lett volna, de a kegyetlen sors nem engedte meg neki azt a boldogságot, és így minket is megfosztott attól az örömtől, hogy őt is az ünnepeltek között lássuk. Elragadta őtet a halál az ünnep küszöbén előlünk, s hálánkat és elismerésünket csak emlékének szentelhetjük.

Ünnepünk első része: diszközgyűlés a városházán, a székesfőváros törvényhatóságának közgyűlési termében folyt le, nagyszabású díszes közönség előtt. Mint vendégek jelen voltak: a főpolgármester, polgármester, alpolgármester, több tanácsnok, több országgyűlési képviselő, az országos iparegyesület igazgatója, a kereskedelmi és iparkamara főtitkára, a szakiskola tanári kara, sok vidéki és helybeli szakértőnk, valamint az iparunknak érdekszövetségben álló kereskedelmi cégek képviselői. Az ünnepeltek Glück Frigyes szaktársunk szívhez szóló szép beszédében üdvözölte s ezután átnyújtotta nekik az emléktárgyakat. S ugyancsak Glück Frigyes tartott megható emlékbeszédet az elköltözött harmadik jubiláns fölött. Erre következett egy lélekemelő jelenet, midőn a szakiskola több jelmezes növendéke gyönyörű költeményt szavalva, mint példaképet aposztrofálta az ünnepeltek. Azután a küldöttségek következtek, ugymint: az I—III. ker. vendéglősök ipartársulatának küldöttsége; a szállodások, vendéglősök stb. országos nyugdíj-egyesületének küldöttsége; a budapesti vendéglős szakiskola tanári karának küldöttsége; a helybeli szaksajtó küldöttsége; a budapesti pincézeregyesület küldöttsége stb. s végül felolvastatott a budapesti kávé-ipartársulat üdvözlő átirata, s ezzel a lélekemelő ünnepély véget ért. Az ünnep iránt szaktársaink már előre is nagy érdeklődést tanúsítottak. Erre vall Krist Ferenc szaktársunknak azon indítványa, melynek az a célja, hogy a lefolyt 25 éves korszak, mint a mely alatt az ipartársulat felvirágzott, maradandóan megörökíttessék az által, hogy az ipartársulat ingatlant vásároljon. Ezen indítványt az előterjesztések között napirendre tűztük.

Az ipartársulat által fentartott szakirányú tanonciskolában június hó 17. és 18. napján tartott az évről vizsgálat. Az első napon Walter Gyula kanokok, a második napon Mártonfy Márton orsz. iparoktatási főigazgató vezette a vizsgálatot. Jelen volt az ipartársulat számos tagja és a szakoktatás iránt érdeklődő sok előkelő vendég. A tanulók meglepő haladása, de különösen szakirányú képzettsége általános meglepődést keltett. Több tanuló jutalomban részesült, s ezek között Tomor F. nyerte el a Glück-féle alapítványból az «István díjat». Nem hagyhatjuk megemlékezés nélkül, hogy François Lajos pezsgőgyáros ez uttal is tanujelét adta áldozatkészségének, s mint a szakiskola lelkes híve 100 koronát ajándékozott jutalomdíjra. Dicsérettel kell még megemléntünk Müller Antal szaktársunk nagylelkű adományát, aki 200 koronás alapítványt tett a szakiskola javára, azzal a kikötéssel, hogy az alapítvány kamatait évenként annak a tanulónak adassanak jutalomként, a ki a magyar nyelv elsajátításában legjobb előmenetelt tesz. A szakiskola költségeinek részbeni fedezése céljából rendezni szokott bálunkat múlt évben is megtartottuk s annak tiszta jövedelme gyanánt 3455 korona jutott a szakiskolának. Hálás köszönetünket nyilvánítunk a magas kormányának, a székesfővárosi hatóságnak és a budapesti kereskedelmi és iparkamarának, hogy ez évben is segélylyel járultak hozzá szakiskolánk fentartásához. Örömmel jelentjük azt is, hogy a szakoktatás országszerte jó mederben halad, s máris több vidéki városban található szakiskolát s mindez a szakoktatás lelkes mecenásának, Glück Frigyes szaktársunknak, örökre maradandó műve.

A magyar vendéglősök országos szövetsége múlt évi szeptember hó 3-án tartotta meg Budapesten első évi rendes közgyűlését az országos nyugdíj-egyesület negyedik évi rendes közgyűlésével kapcsolatban. A közgyűlésen Glück Frigyes szaktársunk előadása alapján behatóan tárgyalatott a tanoncz-ügy és a szakoktatás terjesztése. Förster Konrád szaktársunk előadása alapján a helyközvetítési ügy országos rendezésének kérdése. Stadler Károly szaktársunk előadása alapján az idegen forgalom emelése a kérdése. Azután a közgyűlés elfogadta Seiffert Antal

ujvidéki szaktársnak a vasuti vendéglők bérbeadása tárgyában tett indítványát és elhatározta, hogy ugy ezen utóbbi ügyben, mint a pozsonyi ipartársulat panaszára a termelők által az italmérés terén elkövetett visszaélések miatt, továbbá az idegenforgalom emelése érdekében is föllíratot intéz a kormányhoz.

Mélyen tisztelt közgyűlés! Nagy örömmel vártuk a szövetség tagjait, vendégszeretettel akartuk viszonzoni kedves vidéki szaktársainknak azt a páratlan vendégszeretetét, melylyel ők a debreczeni, nagyvárad, aradi kongresszusokat nekünk felejtethetlenné tették. Azonban közbeszólt a halál! Örömmel ünnepünk előestéjén elragadta közlünk azt a férfit, ki büszkesége volt iparunknak. Öröm helyett gyász költözött szíveinkbe, mert a szövetség első közgyűlését Kommer Ferenc szeretett kartársunknak ravatala tette előttünk emlékeztetéssel. A boldogultnak nemcsak ipartársulatunk adta meg az ő emlékét megillető végtisztességet, hanem az országos szövetség közgyűlése is megható módon nyilvánította gyászát.

A múlt év történetének jelentősebb mozzanatairól ekként beszámolván, áttérünk ipartársulatunk belügyeire. Mindenekelőtt sajnálattal jelentjük, hogy a tagok létszámában rendkívül nagy a hullámzás és pedig az ipartársulat kárára, mert a létszám apadófélben van, ugyannyira, hogy az év végén 524 tagja volt az ipartársulatnak, holott az előző évben még 581-et számláltunk. Oka e hanyatlásnak főleg a rossz gazdasági viszonyokban rejlik. Szegényebb sorsu tagtársaink nem bírnak a mostoha sorssal megbirkózni, s tömegesen feladják a küzdelmet, s ezáltal évről-évre növekedik az az összeg, melyet ipartársulatunk segélyre fordít. Ez a körülmény azonban mindeztideig nem befolyásolta az ipartársulat vagyoni helyzetét, mert miként a számvizsgáló bizottság által felülvizsgált zárószámából és a számadásra vonatkozó jelentésből is kitűnik, az ipartársulatnak 3396 korona 21 fillér jövedelme volt. A jótékonyt az elszegényedett szaktársainkkal szemben fokozott mértékben gyakoroltuk, a mennyiben segélyezésre az ipartársulat pénztárából 1032 koronát, a választmány rendelkezési alapjából 360 koronát, a „Dréher alapítványból” 840 koronát, mindössze fehéat 2232 koronát osztottunk ki. Ugyancsak jótékonyezélu és hazafias adományokra 1111 koronát fordítottunk.

Ezenkívül az eddigi szokáshoz képest élelmészben részesítettük az „Eötvös-alap” országos tanító-egyesület által ajánlott vidéki szegény tanítók Budapesten tanuló fiát; nemkülönbben az orsz. színészeti akadémia több növendékét; valamint az egyetemi kör megkeresése folytán néhány egyetemi hallgatót. Bejelentjük, hogy az ipartársulatnak tőkében 27,684 korona 69 fillér, hazai takarékpénztári kötvényekben 68,608 korona 18 fillér, mindössze tehát 96,287 korona 87 fillér vagyona van. Ehhez még a szakiskolai tankönyvekre fordított 8111 korona 40 fillért és a leltári tárgyak értékét képviselő 624 korona 70 fillért is hozzáadva, a teljes vagyon 105,023 korona 97 fillér lesz.

Tisztelt közgyűlés! Záradéku betérjesztjük az 1901. évi költségvetést 15,000 korona bevétel és ugyanannyi kiadás előirányozásával. A napirendre tűzött előterjesztéseinket a közgyűlés különös figyelmébe ajánlván, tisztelettel kérjük, hogy részünkre a felmentvényt megadni méltóztatassék.

Budapesten, 1902. április hó 3-án.

A választmány.

A «Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetsége» közleményei. Idegenforgalmi szakosztály.

I. Szállodák és vendéglők összeírása.

A magyar vendéglősök országos szövetsége idegenforgalmi szakosztálya a múlt évi közgyűlés határozataiból kifolyólag az országban levő szállodák és vendéglők összeírása valamint az idegenforgalom emelését célzó tanácskozásokhoz vendéglősszakértők meghívása tárgyában az alább közölt kérvényeket intézte a kormányhoz:

I.

Nagyméltóságú Miniszter Ur! Kegyelmes Urunk!

A magyar társadalom már évek óta napirenden tartja az idegenforgalom emelésének kérdését, mert általánosan elismert tény az, hogy ahol megteremtették az idegenforgalmat, ott virágzik az ipar és kereskedelem, ott a fogyasztási termékek jó piacra találhatnak, sőtval ott a közgazdasági élet megzimosodása tapasztalható. És az idegenforgalom megteremtése és fejlesztése céljából egyre-másra alakulnak egyes bizottságok, egyesületek.

Ilyen helyes irányú áramlatokkal párhuzamosan szövetségünk idegenforgalmi osztálya is részt öhajjt venni a maga hatáskörében a munkálatokból és az eddig elméletben folytatott tárgyalásokat gyakorlatilag öhajjta megvalósítani. És mert szállodások nélkül az idegenforgalom lebonyolítása el sem képzelhető, azért tartjuk kötelességünknek, hogy mindama elömmunkálatokat, melyek a szállodaipar terén feltétlenül szükségesek, elég jókor elvégezzessük, hogy azután a kész anyagot rendelkezésére bocsájjhassuk az összes illetékes köröknek, akiknek velünk együtt hivatásuk lesz az idegenforgalmat megteremteni, állandósítani és fejleszteni.

E célból első sorban hazánk szállodaiparának alapos megismerésére volna feltétlenül szükségünk. Sajnos, de való, hogy szövetségünk nagy költséggel járó kiadásai dacára sem jutott abba a helyzetbe, hogy Magyarország összes szállodáinak czimjegyzékét össze állíthassa. Már pedig ha nem ismerjük sem a szállodákat, nem tudjuk azok neveit, fogalmunk sincs arról, kik a szállodatulajdonosok, nem ismerjük a szállodák helyiségeit, kvalitását, nem adhatunk a hozzánk felvilágosításért forduló idegeneknek semminemű felvilágosítást s így nem is vagyunk abban a helyzetben, hogy az idegenforgalmat emeljük. Ellenben, ha egy hivatalos adatok alapján beszerzett szállodaczimjegyzékkel rendelkezik szövetségünk, azt mi a saját költségünkön kinyomtatjuk és több ezer példányban díjtalanul szétküldjük kartársainknak, hogy azok ismét az utasok között osszák széjjel.

Kegyelmes Urunk! Azt hisszük, hogy helyes uton járunk midőn elsősorban a magunk szakiparát akarjuk megismerni, hogy ezen alapon mi azt tovább ismertethessük és a magunk körében ott, a hol hibát találunk, azt javítsuk, ahol hiányt tapasztalunk, azt pótoljuk, szaktársainkat jó példaadással haladásra buzdítsuk, mely működési irányzat szakiparunkban az idegenforgalmi kérdés helyes megoldásának egyik létfeltételét képezi. Sőt nemcsak az idegenforgalom emeléséhez járulnánk hozzá egy hivatalos czimjegyzék összeállítása és kiadása által, hanem ezenkívül a hazai gyáriparnak, kereskedelemnek és bortermelőknél is hasznos szolgálatot teljesíthetünk, mert eddig iparunkról ily jegyzék hivatalos adatokkal nem jelent meg. Ennél fogva annak alázatos kérelemmel járunk Nagyméltóságodhoz, kegyeskednék a fenhatóhatósága alá tartozó összes hazai hatóságoknál elrendelni, hogy záros határidőn belül a mellékelt kérdőívben foglalt kérdésekre az adatokat szolgáltatassák be Nagyméltóságodhoz és kegyeskedjék a beérkezett adatokat nyomtatás alá való rendezés céljából szövetségünknek rendelkezésére bocsájjtani.

Az elmondottakon kívül azon okkal is támogatjuk kérésünket, hogy a magán czimirodák jegyzékei megbízhatatlanok, a czimanyagnak magánosoktól való beszerzése, dacára annak, hogy nagy költséggel jár, hiányos és kivilhetetlen.

Az idegenforgalom emelése céljából tiszteletteljes kérésünket újból megismételjük.

Budapesten, 1902. márczius 26-án.

A magyar vendéglősök országos szövetsége.

II.

Vendéglősszakértők meghívása idegenforgalmi tárgyalásokhoz.

Nagyméltóságú Miniszter Ur! Kegyelmes Urunk!

A „Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége“ idegenforgalmi osztályának egyik határozatából folyólag azon alázatos kérelemmel fordulunk Nagyméltóságodhoz, kegyeskednék minden alkalommal, midőn a bölcs vezetése alatt álló minisztériumban hivatalon kívül álló faktorok közreműködésével az idegenforgalom emelését célzó tárgyalások tartanak, szövetségünk által kiküldendő tagjainkat Nagyméltóságod által megállapítandó számban e tanácskozásokhoz meghívni.

Kegyelmes urunk! E kérelmünk indoklására csak egy

fontos körülményre vagyunk bátrak nagybecsű figyelmét felhívni, melynek lényege az, hogy ahol nincs idegenforgalom, ott gyakran akadhatunk jó vendéglősre, de a hol nincs jó vendéglős, ott idegenforgalomról szó sem lehet. Vagyis az idegenforgalom emelése szoros kapcsolatban van a szállodások iparával, mert a szálloda az a hely, ahol az idegen az első benyomásokat szerzi és ha bárminő áldozatokat hozna is a hatóság, a társadalom az idegenforgalom emelésére, ha ezen mozgalmakkal együtt nem haladhat lépésről-lépésre szállodaiparunk, mely a megélhetés nehéz gondjaival küzd, bizony meddő marad minden törekvés, minden munka, mely az idegenforgalom emelését célozza. Mi magunk már évek óta küzdünk oly irányban, hogy iparunknak szakképzett erőket neveljünk és szakiskolánk fennállása óta több ezer szakképzett ifjut bocsátottunk ki az életbe, mely körülmény lehetővé tette azt, hogy a többi művelt államok példájára hazai szállodásaink el vannak látva, illetve elláthatók szakképzett, idegen nyelveket beszélő magyar munkásokkal. Ily módon mi már előre dolgoztunk az idegenforgalmi kérdésben és a közös állami, társadalmi érdekek keretében beleilleszkedtünk önként, mert eleve tudtuk, hogy a hatóságok és a társadalom egyszerre fogja tőlünk azt követelni, a mi évek küzdelmes munkája után lehetséges csak. Ámde mégis sajnálattal tapasztaljuk, hogy midőn nálunk a közvélemény már elfogadja ama jogos álláspontunkat, hogy csakis tudással megáldott és szakképzett vendéglősnél, szállodásnál érzi magát jól a közönség, — a külföldön pedig tapasztalati tények bizonyítják ez állításunk igazát, — akkor a magasabb intéző körökben még mindig nem veszik komolyan iparunkat, holott szakiparunk államháztartásunknak egy fontos közgazdasági tényezője, mely a nyilvános bíráló és a tisztesség-telen verseny nyomása alatt iparát folyton fejlesztí, szakismereiteit tudással gyarapítja és arra törekszik, hogy iparából a képesítés elnyerése által kiküszöbölje azon betolakodó idegen, tudatlan elemeket, melyek az összes szakipari törekvéseket akasztják meg, sőt gyakran önkreteszik. Kegyelmes Urunk! Az előadottak alapján habár mindenféle részletezéstől tartózkodunk is, világos, hogy iparunk eddig elég mostoha bánásmódban részesült minden alkalommal, midőn oly törekvésekért küzdött, melyek e kar tekintélyét voltak hivatva megteremteni. Most is szakipari közérdek szempontjából folyamodunk Nagyméltóságodhoz, mert ismerjük Nagyméltóságod álláspontját, hogy a magyar ipar fejlesztésénél az előhaladás fátylájával vezeti a magyar iparost azon utra, amelyen haladva a tisztas munka megtalálja a maga fáradozásának, iparkodásának gyümölcsét!

Ezért bizalommal fordulunk Nagyméltóságodhoz és a legjobb reményekkel eltelve kérjük nagyméltóságodat, hogy az idegenforgalmi ügyben tartandó tanácskozásokra kegyeskedjék szövetségünk meghatalmazottját, esetleg meghatalmazottjait meghívni. Budapest, 1902. márczius 26.

A magyar vendéglősök országos szövetsége.

„Budapesti Kávéségédek betegsegélyző pénztára“ közleményei.

11/1902. szám.

A budapesti kávésegédek betegsegélyző pénztára az alapszabályok módosítása tárgyában az V. ker. előjárásához intézte:

Tekintetes Elöljáróság!

Az 1902. évi márczius hó 17-én tartott IX. rendes közgyűlésünk az alapszabályok 9. és 12. §-ának módosítását határozta el. Van szerencsénk a módosításokat tartalmazó jegyzőkönyvet 4 példányban, a módosítandó alapszabályok kapcsán azzal a kérelemmel bemutatni, hogy azokat a módosított alapszabályok jóváhagyása végett a nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter urhoz pártólólaj fölterjeszteni méltóztassék. Az alábbiakban van szerencsénk felsorolni azokat az indokokat, a melyek az igazgatóságot arra bírták, hogy a tagsági járulékok és a táppénzek fölemelését célzó módosítások iránt a közgyűlésnek javaslatot tegyen. A jelenleg érvényben lévő alapszabályok 9. §-a szerint a tagsági járulékok a kerületi betegsegélyző pénztár tagjai részére megállapított napi- illetve hetibér-átlag alapján vetendők ki. A kerületi betegsegélyző pénztárnál jelenleg érvényben lévő díjszabás szerint a pincérek a 3-ik és 4-ik fizetési osztályba tartoznak, napibér-átlaguk e szerint 3, illetve 4 korona, hetibér-átlaguk pedig 21,

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

illetve 28 korona és ehhez képest a megfelelő táppénz 1 korona 50 fillér, illetőleg 2 korona. Az igazgatóság tehát alapszabályszerű kötelességének tett eleget amidőn a napi-, illetve hetibér-átlagot a kerületi betegélyző pénztár alapszabályai szerint megállapított összegekkel arányba hozta. A fentiek szerint a hetijárulék fejében fizetendő 42, illetve 54 fillér lép a jelenlegi 24, illetve 36 filléres járulék helyébe és ennek megfelelően emelkedik a jelenlegi 1 korona, illetve 1 korona 50 fillér táppénz 1 kor. 50 fillérré, illetőleg 2 koronára. A járulékoknak fölemelése nélkül a táppénzeknek fűnt körülírt és a tagok nagy része által óhajtott szabályozása nem lévén lehetséges, az igazgatóság a közgyűlési jegyzőkönyv szerint egyhangulag elfogadott javaslathoz kéri a magas miniszterium jóváhagyását. De indoka volt az említett szabálymódosításnak az a körülmény is, hogy a kórházi ápolási díjak folytonosan emelkednek, a gyógyszerekre fordított kiadások pedig mind nagyobb és nagyobb összegekre rúgnak, úgy, hogy a tagok egészségi ellátása is egyenesen megkövetelte a járulékok fölemelését. A 12. §. módosítandó volt, mert a temetkezési járulékoknak a kerületi betegélyző pénztár díjszabásában megállapított összegekkel való összeegyeztetése a régi tagok jogain ejtett volna csorbát, az igazgatóság ennél fogva a jelenlegi díjszabás főtartását hozta javaslatba. Tisztelettel kérjük a tekintetes Elöljáróság útján a nagyméltóságu miniszter urat, hogy a közgyűlésünk által elfogadott módosításokat jóváhagyni kegyeskedjék.

Budapestben, 1902. márczius 27-én.

Kemény s. k.
titkár.

Némái s. k.
elnök.

A „Magyar Országos Pinczér Egyesület“ közleményei.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett a „Magyar Országos Pinczér Egyesület igazgatóságának 1902. márczius hó 20-án tartott ülésén.

Jelen voltak: *Szűts Lajos* elnök, *Balika György*, *Kalmár Fábán*, *Ólmosi József*, *Littmann József*, *Forintos Dénes* és *Kranitz Gyula* igazgatósági tagok.

Az elnök üdvözlö a megjelent igazgatósági tagokat és az ülést megnyitja. *Kalmár Fábán* igazgatósági előadó betérjeszti a Brassói pinczerek levelét, melyben a „M. O. P. E.“-be való belépésüket bejelentik s erre nézve bővebb utasítást kérnek; előterjeszti továbbá az ezt követő intézkedések után kézhez vett megalakulási jegyzőkönyvet és *Vitéz József* levelét, melyben ő mint szervező a gyűjtött tagok belépési-nyilatkozatára s a beszédett pénzekre nézve utasítást kér. Az igazgatóság felhívja az újonnan megalakult bizottság elnökét, hogy a bizottság magát választmányára egészítse ki és az erről felvett jegyzőkönyvet terjesztsze fel. Egyben felhívja *Vitéz József*-et, hogy az eddigi beszédett tagsági és beiratási díjakat a megalakult választmány elnökének számolja le illetve adja át, hogy azt a választmány a szabályszerű átvizsgálás és átvétel után az igazgatósághoz felterjesztesse.

Előadó bemutatja a Nagy-Becskereki Pinczér Egylet ügynökének levelét, melyben az illető a „M. O. P. E.“ ügyvivőjeként leendő megválasztását kérelmezi. Az igazgatóság elhatározta, hogy a nagy-beckereki pinczér egylet elnökét oly értelemben keresi meg, hogy ez ügyben a saját hatáskörében járjon el, illetve alakítsa át a nagy-beckereki egyesületet választmányára.

Az előadó bemutatja a székesfejérvári mozgalmi bizottság levelét, melyben az április 3-ára kitűzött alakuló gyűlésre egy igazgatósági tagnak a kiküldését kéri, hogy az ügyet ott egész terjedelmében megismerhesse. Az igazgatóság elhatározta, hogy ezen ülésre *Kalmár Fábán* igazgatósági tagot küldi ki.

Előadó bemutatja a szegedi választmány átiratát, a könyvek sürgős megküldése tárgyában. Az igazgatóság elhatározta, a belépési-nyilatkozatoknak sürgős bekérését s azt soronkívül elintézteti.

Előadó bemutatja *Atél Miksa* alelnök levelét, melyben alelnöki tisztségéről lemond és ezen elhatározását nagymérvű üzleti elfoglaltsággal indokolja; azonban az egyesületnek továbbra is támogató tagja óhajt maradni. Az igazgatóság sajnálattal vesz tudomást *Atél Miksa* lemondásáról s az eddigi önzetlen működéséért köszönetet mond.

Előadó bemutatja a „Hazánk“ szövetkezet átiratát, melyben

felhívja az egyesületet, hogy a szövetkezetbe lépjen be és egy szervezendő óvadékkölcsön-osztály módozatait vele közösen állapítsa meg. Az igazgatóság elhatározta, hogy a szövetkezet alapszabályainak tanulmányozására és az óvadékkölcsön-osztály módozatainak megállapítása céljából *Koltay József*, *Ólmosi József*, *Forintos Dénes*, *Kranitz Gyula*, *Balika György* és *Kalmár Fábán* urakat küldi ki.

Előadó bemutatja a kávésszövetkezetek szakosztálya, mint a M. O. P. E. választmányára körhelyiségének berendezési költségvetését, mely 1362 K.-át tesz ki, melyből 362 K. azonnal és 1000 K. pedig havi 80 K.-ás részletekben törlesztendő. Az igazgatóság a költségvetést a részletfizetési módozatokkal együtt jóváhagyja.

Előadó bemutatja a Budapesti Pinczér Egylet mint a M. O. P. E. választmányára két jegyzőkönyvét. Az igazgatóság tudomásul veszi mind a két jegyzőkönyvet, melynek értelmében hozott azon határozatot, hogy a választmány az éttermi ügyosztály ügyvivői állására *Rotthermel Jánost* 200 K. havi fizetéssel megválasztotta, jóváhagyja és utasítja a választmány elnökét, hogy *Rotthermel*-el a szerződést kösse meg.

Előadó bemutatja a Bpesti Pinczér Egylet mint a M. O. P. E. választmányának jegyzőkönyve kapcsán bemutatott azon indítványát, hogy a felügyelői állásra *Kalmár Fábán* választassék meg. Az igazgatóság maga is szükségesnek látja a felügyelői állás betöltését, de *Ólmosi József* ig. tag urnak erre nézve agyalni vannak, mert az egyesület mai pénzügyi viszonya még nem igen engedi meg, hogy magasabb fizetésű tisztviselőt alkalmazzon; de ez még magától *Kalmártól* is függ, hogy az állást elfogadja-e. Erre nézve *Kalmár* kijelenti, hogy ő sem most, sem pedig a jövőben a felügyelői állást el nem fogadja, hanem mivel maga is belátja, hogy az alapos szervezés tekintetében nagyon is szükséges lesz a gyors intézkedés s ezért hajlandó az igazgatóságtól a kiküldetést elfogadni és akcióját április 1-én megkezdeni, hogy a szervezést mielőbb keresztülvigye. Erre az igazgatóság elhatározta, hogy *Kalmár Fábán* ig. tagot ideiglenesen megbízza és felhatalmazza, hogy mint igazgatósági kiküldött a szervezés keresztülvitele végett teljes hatalommal működjön és intézkedjen.

Előadó bemutatja *Blau Ignác* ügyvivő fizetésének leltására vonatkozó kir. végrehajtó letiltó levelét, melyben *Blau Ignác* ellen indított 5100 K. követelés kielégítése végett havi fizetés leltatitak. Az igazgatóság nem veszi tudomásul a leltítási-végzés s azt el sem fogadja, mert *Blau Ignác* még nem véglegesített minőségben van alkalmazva.

Előadó bejelenti, hogy *Blau Ignác* ügyvivő ellen már is panaszok merültek fel, a mennyiben ő az egyesületbe érkező megrendeléseket sógora javára hanyagolja el s az állásokat nagyobb részt vele tölteti be. Az igazgatóság elhatározta, hogy ez ügyben sürgős vizsgálatot indít és az első szabálytalanságnál *Blau-t* elmozdítja állásától.

Több tárgy nem lévén az elnök az ülést bezárja. Jelen jegyzőkönyv hiteletül: *Szűts Lajos*, elnök *Littmann József*, *Balika György*, igazgatósági tagok.

II. Felhívás.

A „Magyar Országos Pinczér-Egyesület“ f. é. márczius hó 15-én megkezdte tényleges működését. Hazánk első pinczér-egyesülete a „Budapesti Pinczér-Egylet“ f. é. február hó 24-én tartott ülésében (az 1/3. alatt csatolt jegyzőkönyv tanúsága szerint) összes tagjaival csatlakozott az új országos egyesülethez és vagyonából 2000 koronát ajánlott fel az előkészítési költségek fedezésére; egyidejűleg a „Budapesti Pinczér-Egylet“ egyelőre 3 évi próbaidőre közgyűlési határozattal felfüggesztő alapszabályainak végrehajtását és mint a fenti országos egyesület egyik budapesti választmányára folytatja a 2/3. alatt csatolt alapszabályok alapján működését. Ugyanígy tett a „Budapesti Kávésszövetkezet Köré“ is, mely csatlakozása után országos egyesületünk második budapesti választmányaként folytatja működését és immár szép sikerrel foglalkozik az ingyenes helyközvetítéssel és betegélynyújtásával. Teheti az utóbbit annál is inkább, mert egyesületünknek a „Budapesti Kávésszövetkezet Betegélyző Pénztára“-ban elismert jellegű betegélyző pénztára van, úgy, hogy budapesti

tagjaink a tagdíjak fejében, minden külön pótlék nélkül nemcsak az ingyenes helyközvetítés áldásaiban, de a betegséglgyezésben is részeseülnek, anélkül, hogy a kerületi pénztárba belépniök kellene. Tervebe van véve az, hogy egyesületünk minden tagja kötelezőleg tagja leendő a „Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczérök és Kávéssegédtek Országos Nyugdíj-Egyesület“-nek is. Ily módon budapesti tagjaink vállairól már eddig is óriási terheket vettünk le és reméljük, hogy a vidéki szakegyesületek és helybeli és vidéki szaktársak lelkesen fognak pártolni bennünket nemes törekvésünkben! Két kérelmet terjesztünk elő: Az egyik az, hogy csatlakozzék minden szakegyesület, egyelőre bár csak a „Budapesti Pinczér-Egylet mintájára ideiglenesen, országos egyesületünkön keresztül, terjesszék ennek eszméjét a szaktársak között; a másik pedig, hogy a helyközvetítésért akár munkakinálát, akár a kereslet esetében, forduljon a főnök és alkalmazott bizalommal központi irodánkhoz (VIII., Kerepesi-ut 9/B. I. em.), honnan a kérdezősködő kellő felvilágosítást kap minden irányban A pártolásban vegyünk példát a „Szegedi Pinczér-Egylet“-től, mely évek óta elől jár az „O. P. E.“ zászlójának bontásánál. Most sem tagadta meg magát e hírneves egyesület. Elsőnek mondotta ki a csatlakozást, elsőnek bontotta ki a kormányilag elismert egyesület lobogóját! Reméljük, hogy országoszerre diadallal fog lobogni a „Magyar Országos Pinczér-Egylet“- zászlaja! Önöktől függ, hogy úgy legyen! *Fel a munkára! Csatlakozzunk az országos pinczér-egyesülethez!!* Budapest, 1902. évi március hó 15-én. Szűcs Lajos elnök, Kalmár Fibián titkár, Dr. Solti Ödön jogtanácsos, Balika György és Ólmosy József budapesti választmányi elnökök.

A „Szatmárnémeti Pinczér-Egylet“- közleményei.

Körirat az összes hazai pinczér-egyletekhez.

Tekintetes Pinczér-Egylet!

A szatmári pinczér-egylet f. hó 24-én tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, mikép a magyar országos pinczér-egyesülethez való csatlakozást elvben elfogadja, a tényleges csatlakozást azonban május 1-ig leendő záros határidőre azért halasztja el, mert a csatlakozásra az országban levő társegyesületek akarja felkérni.

Megkerestetik tehát a fenttisztelt társegyesület méltóztatnák átiratban velünk tudatni, vajjon mily nézettel van a csatlakozás iránt, s vajjon volna-e hajlandó ugyanis május 1-én együttesen leendő csatlakozásra jelentkezni, hogy a tömeges csatlakozás által előbb ezelőhöz vezetetténk, s ezen nap életünkben mint egy ünnepet jelentsen.

Szives válasz megadását elvárva
teljes tisztelettel

Dukesz Vilmos, s. k.
id. jegyző.

Kalocsai Zsigmond, s. k.
p. e. elnök.

Ugyanezen ügyben Pongrácz Lajos szatmárnémeti vendéglős a következő «Nyílt levél» közlésére kérte fel lapunkat.

Nyílt levél.

Felhívás Magyarország összes pinczér-egyletéhez és pinczéreihez!

Minden pinczérnek nemcsak joga, de főbenjáró érdeke a maga állása, tisztas megélhetése eszközeinek megvédelmezése!

Nem igaz pinczér az, aki ölberakott kezekkel nézi, mint kobozzák el, az őt megillető tulajdont időről-időre, aki fityyot sem hány arra, hogy az őt megillető állást és létfenntartást, a kétes jövevények bitorolják s lábál gázolják.

Magát okolja az a pinczér-egylet is, amely szemét behunyja a pályánkra törekvő kontárok előtt, amely nem vizsgálja meg, hogy a befurakodónak van-e érdeme arra, hogy az egyesület tagja lehessen s hogy az arra érdemesnek versenyt csináljon.

De jaj, még pedig kétszeres jaj a Magyarország összes pinczéreiének, hogy portáját tárva-nyitva hagyja, hogy azon minden jöttmentek bemehessenek, s a mely iparos nem mérlegeli munkásainak nagyságát, határát, melylyel munkásának biztos jövőt ad.

A magyar pinczérsegét úgy ismerjük, mint ügyes, élelmes, komoly s törekvő munkást, így tehát joga van, hogy az érdekét megvédelmezze s erre egyedül az O. P. E. hivatott, mely záró

sorompókat vonna az e pályára özönlő kétes existenciáknak a kebelében tartozóknak pedig jogait van hivatva kiszélesíteni.

Magyarország összes pinczér-egyletei és pinczérei ne habozanak hanem mentől előbb lépjenek be az O. P. E.-be, ha az nyomban nem is orvosolja összes sérelmeinket, hisz még meg sem alakultunk, csak néhány jobbízű pályatársunk szerénysége folytán vannak a nagyméltósága m. kir. belügyministerium által jóvá hagyott alapszabályunk.

Ha tehát tömörülünk s egy egylet tagjaivá leszünk, akkor több erőnk és jogunk lesz sérelmeink orvoslására. Azért kartársaim ragadjuk meg az alkalmat a belépésre az O. P. E.-be mert minden percet, melyet elmulasztunk drágán fizetünk meg, hiszen a pinczérség társadalmi állása oly nivón áll, melyet meg kell hogy mutassuk úgy főnökeink, mint a társadalomnak, mikép jobb sorsra vagyunk érdemesek.

Iratkozzunk tehát mielőbb az O. P. E.-be, hogy áldásos működését az egész magyar hazában megkezdhesse.

Kartársi üdvözlettel
Szatmár, 1902. április hóban.

Pongrácz Lajos,
vendéglős.

Törvények. Rendeletek.

Élelmiszer-árusítási jog.

A korlátlan italmérsi üzletek élelmiszer-árusítási joga tárgyában a m. kir. kereskedelemügyi miniszter 1902. február 28-án 9424 sz. a. valamennyi magyarországi másodfoku iparhatóságokhoz a következő körrendeletet intézte:

Az 1900. évi december hó 15-én 86,512 sz. a. kiadott körrendeletben az italmérsi üzlettulajdonosok étel- és élelmiszer-kiszolgáltatási jogának szabályozása iránt történtek intézkedések. Ezen intézkedéseknek, — a pénzügyminister urtól nyert értesülésem szerint — részben téves értelmezés tulajdonították, amennyiben az idézett körrendelet 4. és 5. bekezdésében foglaltakból az a következtetés vonatik le, mntha élelmiszer-kereskedés korlátlan kimérsi üzlettel, illetve korlátlan kimérsi üzlet élelmiszer-kereskedéssel egy helyiségben gyakorolható lenne.

Ezen téves és az 1889. XXV. t.-cz. rendelkezéseivel ellentétes értelmezéssel szemben kijelentem, hogy a fentidézett körrendelet negyedik és ötödik bekezdése csak tisztán a vendéglőszerű ételkiszolgáltatást érinti az azokban foglaltakból nem következik s az nem is magyarázható akként, hogy az élelmiszereknek az üzlethelyiségen kívül leendő fogyasztásra való elárúsítása korlátlan kimérsi üzletben (koreszában, bor-, sör- és pálinka-mérésben) vagy viszont, hogy a korlátlan kimérsés szatós-, hentesüzletekben és más kereskedésekben gyakorolható lenne, mert a korlátlan kimérsésnek ily módon való gyakorolhatását, az 1899. évi XXV. t.-cz. 6. §-a és az ezen t.-cz. végajtása iránt a pénzügyminister ur által kibocsátott utasítás (I. Rend. Tára 1899. II. 1095. lap) 2. §-a, valamint a fenti t.-cz. 37. §-a alapján a m. kir. belügyminister ur által 78,543/1899. sz. a. kibocsátott egészségügyi rendszabályok 17. §-a határozottan tiltja.

Felhívom a hatóságot, hogy a jelen rendeletemet tudomás és alkalmazkodás végett közölje a hatósága területén levő elsőfoku iparhatóságokkal.

ÜVEGYÁRI TELEPEK

azelőtt

SCHREIBER J. és UNOKAÖCSSEI

BUDAPEST, IV.

Régi posta-utca 10. (félemelet).

Nagy raktár

üvegárukban

vendéglők

és kávéházak részére.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Közgazdaság.

A magyarországi vidéki serfőzők egyesülete f. évi április 8-án tartotta közgyűlését, melyen a tagok rendkívül nagy számban jelentek meg. Miután Kullmann János volt országgyűlési képviselő az elnöki állásról lemondott, a közgyűlés egyhangulag gr. Széchenyi Aladár nagybirtokost választotta meg elnökévé, ki széköfoglaló beszédében általános helyeslés közt világította meg a vidéki sörtermelés mai helyzetét és kifejtette, hogy mezőgazdaságunk csak akkor fog fellendülni, ha a hazai nyersanyagok itthon dolgoztatnak fel. Az erre megindult vitában a szónokok legtöbbször kifejtették, hogy a vidéki serfőzőipar a túlságos nagy adó miatt egyáltalán nem fejlődhetik, sőt az elenyészésnek néz elébe, holott ezen iparág mezőgazdasági és ipari szempontból megérdemelné a kormány támogatását. A magyar komló ugyanis a könnyebb sörök előállítására a legalkalmasabb; könnyű munkássörök gyártásával a vidéki serfőzők nagy szolgálatot tehetnének az alkoholelleses küzdelemben, a hulladékok felhasználása pedig a mezőgazdaságnak válnék előnyére. E szempontok mérlegelése után a közgyűlés hangulag elhatározta, hogy emlékiratot intéz a pénzügyi, földmivelésügyi és kereskedelemügyi miniszterhez és kéri fogja a söradópótlékról szóló 1899. évi XXVIII. t.-cz. módosítását s a söradópótlék leszállítását. A megejtett választásnál alelnökké választottak: Hatvani Deutch Károly (Budapest) és Bähr Róbert (Oraviczabánya). Tükör: Dr. Zerkovitz Imre budapesti ügyvéd. Választmányi tagok lettek: Albrecht Rudolf (Nagy-Szeben), Bürger Albert (Maros-Vásárhely), Czell Károly (Brassó), Hirschfeld Sámuel (Pécs), Bauernebl Konstantin (Kassa), Csapkö József (Turóc-Szent-Márton), Deutch mérnök (Pozsony), Hager János (Nagy-Szeben), Lobe Frigyes (Uj-Gradiska), Löwinger igazgató (Temesvár), Mandel Simon (Torda), Rosenberg Rikárd igazgató (Nagy-Kanizsa), Stein Sándor (Pozsony), Zoffmann Sándor (Versecz), Winkle István (Ujvidék), Reischel Imre (Keszthely), Gerber Nándor (Ó-Becse). — Végül a közgyűlés elhatározta, hogy az egyesület a söripar és komlótermelés érdekeinek védelmére szaklapot indít. A közgyűlés az elnök lelkes éltetésével ért véget.

A soproni serfőző- és malátagyár igazgatósága f. évi márczius hó 14-én tartotta meg alakuló ülését Hayek Zsigmond brünni sörgyáros elnökle alatt. Igazgatósági elnöknek újból Hayek Zsigmondot, alelnöknek pedig Steiner Györgyöt választották meg. A sörgyár teljes üzembn áll és fináncziális nehézségeinek elbáritására nagyarányú pénzügyi transactio áll előkészítés alatt.

A szerencsi szálloda részvénytársaság f. évi márczius hó 23-án d. u. 4 óraker a szálloda helyiségében tartotta meg rendes közgyűlését, melyre az alapszabályok 10. §-a értelmében a részvényesek a közgyűlés tartamára annak megtartása előtt 48 órával Vitányi Bertalan igazgatónál tették le részvényeiket. A közgyűlés napirendje a következő volt. 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a lefolyt üzleti évről. 2. Az előterjesztett számadások és évi mérleg megvizsgálása és megállapítása. 3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság választása.

DIADAL-PEZSGÓBOR

EBERHARDT ANTAL

BUDAFOK.

Főraktár: Szántó Imre borkereskedőnél
Budapest, V., Harminczad-utca 3.

Al-Váca kénes kőforrasú fürdőben, mely a gróf Csáky János utódai tulajdona, hirneves elősmert gyógyhatással, a hol mintegy 40 lakószoba fog a fürdőidény kezdetén rendelkezésre állani, egy nagy és tágas új restauráció pedig építés alatt áll, vasárnap- és ünnepnapokon 400—500 vendég is megfordul, — hova az arad-csanádi egyesült vasut május hó 1-től **mórtorkocsikkal szállítja a közönséget egészen a fürdő parkjába**, — a hol az uradalom keskenyvágyúnyu vasutjának és fűrésztelepének is központja lesz, **szolid, tőkével rendelkező vendéglős bérló**

a restaurációt bérbe veheti

f. évi május hó 1-től. Szükség esetén a restauráció felszerelését, asztalokkal és székekkel az uradalom eszközlí.

Jelentkezhetni lehet Budapestben, az uradalmak kormányzójánál Csokonai-utca 10. III. 25., a bizonyítványok előmutatásával naponta d. u. 3 óraker.

Löherer Andor,
az urad. kormányzója.

Hasznos tudnivalók.

Uj hordók kezelése.

(M. K. L.) Szükséges, hogy a raktárhordók hibátlan, jó és erős tölgyfából állíttassanak elő. Gyakran halljuk azt a nézetet, hogy minél újabb a hordó, annál jobb, pedig ez nagyon helytelen állítás. Éppen ellenkezőleg. Uj hordók nem is alkalmasak a fentemlített célra. Azokat előbb megfelelő módon kezelni, vagyis „boréretté“ tenni kell. A friss tölgyfa ugyanis cser- és más egyéb könnyen oldódó savat tartalmaz, ami a bornak kellemetlen ízt és faszagot adna és ezenkívül sötét színre festené a bort. A bornak azonban nemcsak, hogy nem szabad szenvednie a hordóban, hanem ellenkezőleg, fejlődni kell abban. A hordónak „boréretté“ tétele abban áll, hogy mindama könnyen oldható anyagokat, melyeket a friss fa tartalmaz és a melyek a borra nézve ártalmasak, alaposan kiáztattassanak és eltávolíttassanak, hogy ezáltal teljesen meggátoltassék a bornak elromlása. Ez többféleképpen történhetik. A hol gőzkazán áll rendelkezésünkre, ott legkönnyebben és legbiztosabban kigőzölhető a hordó. A hordót ugyanis egy koresolyára fektetik szájjal lefelé. A hordó száját csak félig zárják be vagyis egy olyan dugóval, melynek négy bevágása van. Ez azért történik, hogy a csaplyukon át bevezetett gőz (amely 1½—2 légkönyomással jön a hordóba) vízzé való átváltozása után a félig nyitott hordó száján át lefolyhasson. A hordóba bevezetett gőz mélyen behatol a fába, feloldja a fentemlített anyagokat s aztán eleinte sötétbarna színben folyik ki a hordóból. A hordónak kigőzölése mindaddig folytatandó, míg az abból kifolyó víz teljesen tiszta és színtelen. Azután pedig tiszta és friss vízzel mosandó ki a hordó. A hol nem áll gőzkazán rendelkezésünkre, ott a kigőzölésnek forró vízzel kell történnie. A hordót félig megtöltik forró vízzel, a száját elzárják és aztán ide s oda hengergetik, hogy a forró víz behatolhasson a fa pórszáiba és kiáztassa onnét mindazon anyagokat, melyek a borra nézve ártalmasak. Felváltva mindkét fenekére állítandó a hordó, hogy a víz a hordó falazatának minden részével érintkezésbe

jöjjön. Ezt egynéhányszor, utólagos vízbeeresztés mellett folytatni kell mindaddig, míg a víz teljesen szintelen lesz. A víznek erősebb hatást kölesönzendő, 100 literenként 2—3 kilogramm szódát tesznek a vízbe; természetesen, ezen szódának alkalmazása után a hordót tiszta vízzel kell öblögetni mindaddig, míg az teljesen tisztán jön ki a hordóból és teljesen tiszta ízű lesz. A hordónak „boréretté” tételénél nem szabad oldatlan meszet használni, mert a fa pórusaiban nagyon könnyen visszamaradhatnak mészvegyületek, amelyek rossz hatással vannak a borra. Ugyanezen okból nem szabad soha sem mésztartalmú (kemény) vizet (forrás és kerti vizet) használni, hanem inkább tiszta (puha) folyó vagy esővizet. Miután azonban nem sikerül mindig a faízt eltávolítani, ajánlatos, hogy új hordókban, azoknak boréretté tétele után gyengébb minőségű borokat tartunk.

Kérdések és feleletek.

Ezt a rovatot állandóan vezetjük. A hozzánk intézett kérdéseket közléstesszük s ha azokra olvasóink részéről válasz nem érkezik, a szerkesztőség gondoskodik róla hogy megbízható szakemberek feleljenek meg rájuk.

Kérdések:

9. számú kérdés: Megfestik-e a nem festett vörös borok a palack oldalát?

10. számú kérdés: Szabad-e a kismértékben elárusítást vagy a korlátolt kimérést vasárnapokon is gyakorolni?

Feleletek:

Felelet a 9. számú kérdésre: Testesebb, sötétebb színű vörös borok, ha teljesen palackkértettek is, a palackban való eltartásuknál festőanyagot kiválasztanak, ezt nem lehet megakadályozni. A festőanyagoknak részbeni kiválása semmiképpen sem mutat arra, hogy a bor mesterségesen volna festve, sőt ellenkezőleg a festőanyag természetes eredetére vall. Ilyen bort közvetlenül a fogyasztás előtt óvatosan töltjük át más palackba, vagy ha ezt nem akarjuk, akkor óvatosan a palack felrázása nélkül huzzuk ki a dugót és úgy töltjük a bort poharakba, hogy az üledék beléjük ne kerüljön.

Felelet a 10. számú kérdésre: Nem. A boroknak sem kismértékben elárusítása sem korlátolt kimérése nem esik a keresmáltatás fogalma alá. Minthogy pedig a vasárnapi munkaszünet alól a keresmáltatás véteztett ki, de nem a kismértékben elárusítás, sem a korlátolt kiméréssel ellátott kimérol ezen jogát nem gyakorolhatja. A saját termésű borok kibutellázása szintén tiltva van, mert az 1899. évi XXV. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott pénzügyminiszteri utasítás 4. §-a a bortermelők butellázását és borkimérését szintén a korlátolt kimérés fogalma alá vonta és az üzletek tulajdonosa és a bortermelők között csak annyiban tett különbséget, amennyiben az utóbbiaknak megengedte azt, hogy a bornak utcán át való kimérését és álló vendégek részére való kiszolgáltatását önálló üzletként gyakorolhassa. De mert ezen önálló üzletként való gyakorlás szintén korlátolt kimérésnek nevezetik, kétségtelen, hogy a munkaszünet szempontjából ugyanazon elbírálás alá esik, mint az üzletek tulajdonosainak a kismértékben való elárusítása. A keresmáltatásra vonatkozó fentebb említett miniszteri körrendelet eddigelé nem módosítottat.

Szálloda-eladás.

Komáromban az „Arany hordóhoz” címzett szálloda és vendéglő (11 vendégszoba) 1902. évi június 1. napjától kiadó esetleg eladó. Dunára néző, csinos étterem, kellemes nyári udvari helyiség, az épület a Dunaparton a hajóállomás s a hajógyárhoz közel fekszik. Bővebbet ír TAKÁCS JÓZSEFNÉ urnónél, KOMÁROM, gr. Széchenyi-utca.

Szászvároson a „Magyar Kaszinó” vendéglő- és kávéház helyisége kiadó.

A helyiség villamvilágítással, asztalokkal, székekkel, két tekeasztallal és sörcsapolóval van felszerelve. Bérletidő ajánlat szerint 2¹/₂—5¹/₂ év. Képzett ezukrász egyenlő ajánlat mellett előnyben részesül. A bérletidő negyedévenként előre történik. Szerződés megkötésekor a jelenlegi félelvi bér — 800 korona — biztosítékul leteendő.

Ajánlatok április 1-éig a **Kaszinó igazgatóságához** intézendők.

Vegyes hírek.

Vidéki szaktársainkhoz azzal a kérelemmel fordulunk, hogy a vendéglős- és kávéipart érdeklő helybeli híreket velünk alkalommal közölni sziveskedjenek. A bélyeg-kiadásokat készséggel megtérítjük.

Felvilágosítással szakmabeli dolgokban a legnagyobb készséggel díjmentesen szolgálunk. Választ kívánó levelekhez kérjük a válaszbélyeget csatolni.

Fölkérjük előfizetőinket, hogy szaktársaik körében ajánlják a „Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar”-t.

— **A képesítési ügy a kamarákban.** A budapesti kereskedelmi és iparkamara f. évi április hó 9-én délután tartott teljes ülésében határozott a „Budapesti szállodások, vendéglősök és keresmáltatás ipartársulatának” a m. kir. kereskedelemügyi miniszterhez, a képesítéshez kötés kimondása tárgyában intézett s hozzá véleményezés céljából megküldött emlékirata felett. A kamara iparosztálya már a néhány héttel ezelőtt tartott ülésén, tekintve azt, hogy a vendéglősiparral szemben támasztott magas követelményeknek csak az a vendéglős tud megfelelni, a ki az ipart huzamosabb időn át tanulta és valamely szakirányú vendéglősisiskolát látogatott, támogatólag nyilatkozott az emlékirat mellett és ilyen értelmű véleményt javasolt fölterjeszteni a kereskedelemügyi miniszterhez. Ily előzmények után került ipartársulatunk emlékirata a teljes ülés elé, ahol az első felszólaló Boross Soma, ki már az ipari szakosztály tárgyalása alkalmával is a fenti határozathoz különvéleményt jelentett be, korainak tartván még a vendéglősiparnak képesítéshez való kötését, az emlékiratban foglalt kérelem teljesítése ellen nyilatkozott. Török György a szakosztály javaslatát pártolja, mert jelenleg a vendéglők pinczemesterei, szakácsai stb. külföldön szerzik be képesítésüket s a vendéglősök kénytelenek ezért külföldiekre alkalmazni. Ez lehetetlen állapot, a melyen változtatni kell. Stadler Károly Borossal szemben nagy lelkesedéssel előadott s országtalan tetszéssel fogadott beszéddel bizonyította, hogy most van ideje a képesítéshez kötésnek, mert az ipartörvény revíziója most van napirenden és nem járja, hogy oly iparágat, melynek oly fontos közegészségügyi, népelemezési, közrendészeti és közbiztonsági, közgazdasági és idegenforgalmi stb. vonatkozásai vannak s amely oly sok tudást és műveltséget igényel, más sokkal jelentéktlenebb iparágakkal szemben a képesítéshez kötéstől megfoszszanak. A nagyváradi, kolozsvári, pozsonyi, szegedi, győri, soproni stb. kamarák elfogadták ezt a javaslatot és szükség is van rá, mert ma Budapest 17—18,000 vendéglős és szállodásiparral foglalkozó van, a kiket az a veszedelem fenyeget, hogy a

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

midőn minden egyéb ipart képesítéshez fognak majd kötni, az ezt meg nem szerzett, legnagyobbbrészt kétes existenciák lehetetlenné fogják tenni. Pártolja a javaslatot. Hasonló értelemben szólalt fel Madari Gábor is, aki a magyarosodás szempontjából is kívánja a vendéglői és szállodai ipar képesítéshez kötését. Boross Soma felszólalása után a kamara az ipari szakosztály javaslatát nagy többséggel elfogadta és kimondta, hogy a minisztériumhoz intézendő felterjesztésében a képesítés törvényben leendő kimondását fogja kérni. Az ország legelső és legtekintélyesebb kamarájának e reánk kedvező állásfoglalása után, iparunknak a képesítéshez és engedélyhez kötött iparágak közé leendő sorollatása érdekében ismételt izben indított mozgalmaink egy jelentős fordulóponthoz értünk el! Még mindig hátra van ugyan a miniszteri döntés, ámde konstatáljuk már itt is, hogy bármilyen legyen is az, az — amit eddig elértünk nagy, igen nagy eredmény. Változást, az iparunkról táplált fonák előítéletek rombadőlését, egy szebb, jobb és dicső jövő hajnalhasadását jelentik a nagyváradi, aradi, győri, kolozsvári, pozsonyi,*) soproni, szegedi és budapesti kamarák határozatai. A budapesti vendéglősiipartársulatnak — élén fáradhatlan elnökével *Gundel János*sal — örök dicsősége, hogy ezt az életbevágó kérdést oly sok sikertelen kísérlet és visszautasítás ellenére megértették, de a diadalmas hadvezér cserkoszoruját szerezte meg a nyugdíjgyesületi eszme atyjának, a mi lánglelkű *Stüller*ünknek is, ki mint a budapesti kamarának tagja, a küzdőterre kiállva, ragyogó ékesszólásával, meggyőző vaslogikájával újra egy nagy eszmét, egy régi óhaját vitte közelebb a megvalósuláshoz, a beteljesedéshez. Igaz, szívből eredő lelkesedése, meggyőző érvelése, a vendég-ösipar jelentőségét bizonyító fejtegetései nem tévesztették el hatásukat, olyannyira, hogy — ami a kamarában talán sohasem fordult még elő — a jelenlevők legnagyobb része kézszerítással üdvözölte őt, midőn beszéde után helyét újra elfoglalta. Iparunk történetének oly sok setét lapjához így került végre egy ragyogó lap is.

— **Élelmiszerkiállítás.** Mint lapunkban ismételtlen megírtuk, egy vállalkozó Budapesten élelmiszerkiállítást akart rendezni, de megírtuk azt is, hogy a kiállítás nem tartozik azon kiállítások közé, melyek valami különös erkölcsi értékkel bírnak. Ugy látszik, most már a bizottság tagjai is belátták, hogy a kiállítás igen helyi érdekű vállalkozás, mert *Lippert* Lajos, aki a leendő kiállítás elnöke lett volna, *Illés* Antal vendéglős tudatták a vállalat vezetőjével, hogy tisztukról lemondanak. Ugyanezt tette — mint halljuk — egy külföldi kiállításokat rendező igazgató is, akinek szintén volt valami tiszte annál a bizonyos kiállításnál. Szaktársainkat most újra figyelmeztetjük, hogy ezen kiállítás oszlogatta kítettetések semmiféle realis értékkel nem bírnak és ezért a kiállításban való részvételtől tartózkodjanak.

— **A „Budapesti kávésiipartársulat“** f. évi április hó 3-dikán a dohány-utczai Weingruber vendéglőben tartotta meg rendez *havi társasvacsoráját*, melyen ugy a társulati tagok, mint vendégek szép számban jelentek meg. A társulati tagok közül megjelentek *Némái* Antal elnök, *Harkai* Mór alelnök, *Holstein* Zsigmond ellenőr, *Glaser* Fülöp, *Wertheimer* Lajos, *Fleissmann* Gyula, *Fantó* Henrik, *Brück* Károly, *Strausz* Antal, *Wagner* József, *Takács* János, *Gebauer* Ferencz, *Seemann* Károly, *Hevesi* Adolf, *Teplé* József, *Pollák* Sándor, *Salzer* Albert, *Wassermann* Mór, *Salzer* Ignác, *Salzer* Mór, *Grüneck* Gusztáv, *Steuer* Sándor, *Pollák* Sámuel, *Kemény* Géza titkár, a vendégek közül: *Bokros* Károly, *Lappert* Antal, *Spingul* Henrik, *Turesay* Lajos, *Szente* Samu, *Dr. Somogyi* Béla, *Barta* Béla, *F. Kiss* Lajos. A vacsora derekán *Némái* Antal elnök a következő beszédet mondotta:

*) A pozsonyi kamara kedvező határozatáról még eddig nem volt alkalmunk írni, mert az erre vonatkozó értesítést lapzárta után kaptuk *Chovantsek* Lajos ottani kartársunktól, ki folyó évi márczius 27-én kelt levelében adta tudunkra, hogy az ottani kamara már a f. évi február hó 27-én tartott ülésén 109/1902. számú határozatával a képesítéshez kötésnek kimondása mellett foglalt állást.

A szerk.

Tisztelet Uraim!

Azt hiszem nem árulok el titkot, amidőn megmondom, hogy 1863 óta vagyok kávé és hogy ez idő alatt elég alkalmam volt kártyázást látni, s hogy ugyanezen idő alatt elég alkalmam volt megfigyelni olyanokat, akikről műnyelven azt mondják, hogy „sírnak“ Nos, a sok látás és megfigyelés közben ezt a mesterséget is megtanultam, és zsúrjainkon addig addig sirtam, míg végül a szerenese felém fordult s ma ismét egy sikerült összejövetelen gyönyörködhetünk. Ha ennek örülök, azt hiszem, hogy ez csak természetes, épugy mint természetes és megbocsátható, hogy a kártyázó is örül, ha — nyér meg azért is, mert az ember nem magáért van, hanem, hogy mint társas lény, akit erre teremtett a teremő, ne egyenkint, hanem társaságban éljen. Az egyforma foglalkozást őrök különben is arra vannak utalva, hogy egymással együtt legyenek, érintkezzenek, ügyes-bajos dolgaikat egymással megbeszéljék, s ha már nem is szeretjük egymást olyannyira, hogy egyik a másiknak vendégeket küldene, amiből viszont nem következik az, hogy egymásnak ellenségei legyünk, ezeknek az együttlételemek magasabb céljai is vannak. E cél nem más, mint-hogy a bennünket közösen érdeklő ügyeket megbeszéljük, bajainkra orvoslást keressünk és találjunk, hogy itt bárki személyes ügyét-baját előadhassa s az elnökségnek és választmánynak lehetővé tegye, hogy azzal foglalkozzék. Ép azért reményelem, hogy estőink a jövőben még nagyobb látogatottságnak fognak örvedeni, mint a mai s ezért poharamat arra emelem, hogy sohasem legyünk kevesebben mint ma, hanem mindig minél többen. (*Éljenek*.)

Az elnöki felköszöntő után *Harkai* Mór ipartársulati elnök beszélt. Nem tud hallgatni — ugymond — akár bánat éri, akár öröm. Ilyen öröm érte őt a társulat legutóbbi közgyűlésén, mely fényes lefolyásával, nagy látogatottságával és szép határozataival nemcsak a tagok örvedetes érdeklődésének bizonyítéka, hanem annak is, hogy mily odaadással, ügybuzgalommal és sikerrel gondoskodott az ipartársulatnak feje a kávésiipar és a társulat érdekeiről az elmúlt évben is. Sokszor beszélt már erről, anélkül, hogy érzéseit méltóan, a lényt a maga valóságában egész hűséggel ki tudta volna fejezni, de ennek oka az, hogy mennél tovább elnök *Némái* Antal, annál több elismerést és dicséretet érdemel. *Némái* Antalra üríti poharát.

Némái Antal e beszédre adott válaszában kijelenti, hogy dicséretét működéséért nem vár; ő, ha valamit tesz, mindig csak kötelességet teljesít. Ezért különben a leglivatottabb helyről, *Gundel* János elnökkellegája részéről már a közgyűlésen jóleső elismerést nyert. Különben pedig kijelenti, hogy működése nem is ment az önérdéktől, neki is, mini minden szentnek, maga felé hajlik a keze, mert neki is az önérdéke, hogy a társulat működésének aerája szorosan az ő nevéhez és tevékenységéhez fűződjék s e tekintetben követésreméltó példát akar teremteni a jövőnek, melyről nem lehet tudni nem lesz-e gyengébb mint a jelen. Ezen önzés serkenti őt folyton működésében, ez buzdítja és nyújt neki kitartást. *Harkai* Mórét élteti.

Wertheimer Lajos lelkes hangu beszédében csatlakozik előtte szólóhoz és feltétlenül meghajítja az elismerés zászlaját ugy az ipartársulat, mint annak elnöke működése elé, mely sok haszonnal járt a társulati tagokra nézve. De a jelenlegi nehéz megélhetési viszonyokra való tekintettel külön kívánja a társulati tagok figyelmét felhívni arra, hogy ne engedjék magukat a takarékoságra való, különben indokolt törekvések által tévutra vezetni. Mivel pedig véleménye szerint a legtöbb sikertelen kísérletet a világitási berendezések beszerzésénél követik el a kávéások, hosszabb beszédben az Auer-fény jóságát, előnyeit és kiválóságát fejtegeti, mely ha nem is oly oleső mint azt a kávéások kívánják, melegen ajánlja kartársainak.

Brück Károly kijelenti, hogy nem barátja a reklámbezdékeknek, egyebekben csatlakozik a *Wertheimer* által az Auer-fényről mondottakhoz. A kávéások különben tulbeesülik az Auer-társaságnak tett szolgálmauyaikat. A czég velük mindig kuláns volt és Gallia igazgatónak a kávéások sok szempontból hálával is tartoznak.

Némái Antal elnök feljogositva érzi magát a hozzászólásra, mert sem részvényes, sem fogyasztó. Az Auer-gyártmány az egész világon elismerve van ugyan, de nem szabad egyik tulzásból a másikba esni és most, mert e czégeknek konkurrensé támadt, egyiket a másik rovására pártolni. A konkurrencziát is kell

pártolni, mert az iparvállalatok versengése csak a fogyasztó közönségnek válik hasznára, mely ily úton mindegyre jobb és olcsóbb áruhoz jut. *Kemény Géza* ipartársulati titkár Takáts János legújabb ipartársulati tagot, *F. Kiss Lajos* Bokros Károlyt élették.

Bokros Károly az előtte elhangzott beszédekre reflektálva lendületes szavakkal Némai Antalra üritette poharát. Vacsora után a társaság egy része az Andrássy-úti Salon kávéházba ment feketézni.

— **Boross Soma.** Igazán restelljük, hogy e névre nyomdafestéket kell pazarolnunk, sajnáljuk, hogy e nevet a hír szárnyára kell eresztenünk. Azonban ez a név annyit jelent, hogy még ma is akad hazánkban magyar iparos, aki a vendéglősiparnak ellensége. *Maga Boross* egy szürke eszű alak, aki mert iparát nem tanulta és azt mégis üzi, azt hiszi, hogy valamint a bádogosmesterséget tudás nélkül lehet gyakorolni, ugy elégséges, ha a vendéglősiparral is mindenféle kontár foglalkozik. Csakhogy a sors mindig megbünteti azokat, akik a közpályán igaztalanul, felületesen és minden tudás nélkül támadnak. Mert amint hogy megtudtuk azt, hogy egy *Boross Soma* nevű ur, a *Boross Testvérek* harisbazári bádogos, jég-szekerény-gyáros és acetylen világítási berendező üzletének a tulajdonosa, ellensége a vendéglősöknek, azt is tudomásunkra adták sok helyről, hogy ez a gyáros ur saját iparának is ellensége, mert ahová eddig, tudunkkal, jég-szekerényt szállított, ott még mindig panasz volt az áruja ellen. Jobb lenne ha az ilyen gyáros ur előbb megtanulná a saját mesterségét és azután — hallgatna.

— **A győri vendéglős-ipartársulat közgyűlése.** A győri vendéglősök, kávéosok és italmérők ipartársulata élénken látogatott közgyűlést tartott f. évi március hó 1-én délután a „Fehér Hajú” éttermében. A közgyűlésen *Pósch Nándor* elnökölt. A közgyűlés hevesléssel magáévá tette az évi jelentést, a mely az általános súlyos viszonyok ismertetésén kívül két konkrét helyi bajra, mint a győri vendéglős- és kávéiparral konkuráló tilalmas, de nem üldözött vállalatokra terjeszkedik ki. Az ipartársulat töle telhetőleg rajta lesz, hogy az egyik konkurrens a közterhekhez ugyanolyan mérvben hozzájáruljon, mint a vendéglősök, a másik törvénnyel és szabályrendelettel tiltott versenyző üzletágban pedig az italmérést szigorúan eltiltsák. Végül összetartásra serkenti a jelentés a vendéglősöket, kávéosokat és italmérőket. Az ipartársulat vagyona 10,667 K. 35 f. A közgyűlés a számadásokat elfogadta, az évi tagsági díjat 5 koronában állapította meg; számvizsgálókul *Gyárfás Pál*, *Ott Tivadar* és *Spitzer Miksa* tagokat egyhangulag megválasztotta. Elhatározta a közgyűlés, hogy az érintkezés és összetartás ápolása érdekében a csütörtöki összejöveteleket az idén is megtartja és hogy a telefondíjak leszállítása érdekében *Kuster Géza* indítványára lépéseket tesz. Néhány nappal a közgyűlés előtt az ipartársulat küldöttsége tiszteltett *Ott Ernő*nél, ki a győri vendéglős kar első nyilvános kilépését gardirozta, a vendéglősbal védnökségének elfogadásával. Az ipartársulat és a győri pinczérkar képviselőiben *Herczeg Ferenc*, *Kuster Géza* és *Németh Ferenc* tisztelegtek *Ott Ernő*nél és megköszönték neki szives fáradozásait és bőkezű áldozatkészségét, a védnökségért és nagy összegű adományáért. *Ott Ernő* tudvalevőleg háromszáz koronát adott a pinczérzakiskola alapjához. *Ott Ernő* megköszönte a megtiszteltetést és biztosította a küldöttséget, hogy a vendéglős karnak mindenkor örömmel rendelkezésre áll.

— **A pécsi borvásár.** Élénk figyelemmel kísértük a a folyó hó 16., 17. és 18-án Pécsen megtartott borvásárt, amelynek azonban — sajnos — inkább csak erkölcsi eredménye volt az anyagi eredmény és haszon legfeljebb csak a jövőben lesz remélhető. A vásár iránt, amelyen 46 bortermelő 5070 bort jelentett be eladásra, inkább csak a nagy közönség érdeklődött. Igen kevés eladás történt, a borvásárnak pedig az volna első sorban a feladata, hogy a borok eladását a termelők érdekében előmozdítsa. A pécsi borvásárt rendező bizottság *Darányi* miniszterhez intézett fölterjesztésében, illetve jelentésében a borvásár ered-

ményeül a többek között a következőket írja: „Vételek a vásárok tartama alatt jelentékeny mennyiségben nem történtek, legalább ilyenek még be nem jelentettek. Vidéki és helybeli kereskedők, vendéglősök, de magán személyek részéről is tapasztalt feljegyzések nagy száma és kezdeményezett alkudozások azonban alapos reményt nyújtanak, hogy a vásárnak a nyert, kétségtelenül nagy erkölcsi sikerén felül, meglesz az anyagi eredménye is”. Ezen felsíker azonban ne kedvetlenítse el a pécsi kiállítás rendezőit. Ez az intézmény nálunk még mindig nem nyert polgárjogot, de meg vagyunk róla győződve, hogy idővel vendéglőseink révén, kik nagy előszeretettel vásárolnak a termelőktől tiszta, természetes és egyenlő minőségű borokat, életképessé fog válni annyival is inkább, mert — mint lapunknak írják — a kiállított borok eltekintve a vegyelemzési próbák adataitól a kóstolók egyhangú véleménye szerint megülik azt a mértéket, a milyet a külföldi, a Rajna melletti híres borvásárokon érnek el. A megmaradt mintaborok literje átlag másfél korona árban kelt el a bezárás után megtartott árverésen, ami szintén a kiállított borok kitünőségét bizonyítja. Ezen árverés eredményéből azon eszme érelődött meg a rendezőbizottság tagjaiban, hogy jó volna, ha a pécsi termelők csemegeboraikból egy üzletet nyitnának, a hol a borokat palackokban árulnák.

— **A nagyvárad vendéglősök ipartársulatának közgyűlése.** A nagyvárad szállodások, vendéglősök, kávéosok és korcsmárosok ipartársulata e hó 7-én tartotta rendes évi tisztújító közgyűlést. A közgyűlést, melyen a tagok szép számban vettek részt, *Czeglédy Sándor* elnök nyitotta meg, aki vázolvva a múlt három év működésének eredményeit, kérte a tagokat az összetartás eszméjének istápolására, bejelentvén egyúttal, hogy eddig viselt állásától vissza vonul, mert azt, változott viszonyai folytán, megtartani nem tudja. A választmány jelentését jóváhagyólag tudomásul vette a közgyűlés, azután a pénztári számadások és felügyelőbizottság jelentését terjesztette és olvasta fel *Sarkadi József* titkár, melyeket a közgyűlés tudomásul vett és pénztárnok, valamint a lemondott tisztikarnak a felmentényt megadta. Az előnkvalasztás tartamára korelnöknek *Stern Herman* kérte fel a közgyűlést, aki az elnök megválasztására a szavazást elrendelte. A szavazás eredménye szerint nagy szölöbbséggel elnöknek *Hillinger Mihályt*, az eddigi alelnököt választották meg. Alelnök, mint társelnök lett *Kriszta Sándor*; pénztárnok *Stern Sándor*, titkár: *Sarkadi József* lettek egyhangulag. A felügyelőbizottság: Rendes *Szidor* elnöklése mellett *Stettner István* és *Kovács László* tagokból alakult meg. Közfelkiállítással megválasztattak a választmányba: *Maross Károly*, *Schüch József*, *Czeglédy Sándor*, *Karner Gyula*, *Sauer Kálmán*, *Berger Lajos*, *Harsányi József*, *Gaal Antal*, *Karger Sándor*, *Stern Herman*, *Klein Ignác* és *Simon György*. A békebírósgába: *Stern Herman* elnöklése mellett *Neumann Mór*, *Keckeméthy István*, *Harsányi József*, *Held Kálmán*, *Örley Simon*, *Simon György*, *Kernáts János*, *Demetrovits Miklós* és *Moskovits Izrael*. A Pinczér szakiskola szabályait jóváhagyta a közgyűlés és felterjeszteni rendelte a belügyminiszterhez jóváhagyás végett. A létesítendő szódagyárnak a társulat címének használatát engedélyezték. Érdekes és szép momentuma volt a közgyűlésnek a *Hillinger Mihály* elnöki székfoglaló beszéde, melyben kartársainak bizalmát megköszönte. *Czeglédy Sándor* az ipartársulat volt elnökét tiszteletbeli elnökévé választotta meg a közgyűlés. A délután két óraker kezdődő gyűlés este 5 óraker az elnökök éltetésével ért véget.

— **Hymen hírek.** *Tóth Jenő* március hó 12-én szerdán délután 3 óraker tartotta meg egybekelését *Bubics Anna* kisasszonnyal, *Bubics György*, jóhírű komáromi vendéglős kedves nővérével. Az egyházi szertartás az ev. templomban ment végre. — *Jancsik János* a temesvári „Hungária” étterem pinczére, miután f. évi március hó 10-én áttért az izr. vallásra, örök hűséget esküdött *Fischer Ilonkának*, *Fischer Mihály* temesvári gabona-ügynök kedves leányának. — *Kusztos Gyula* marosvásárhelyi ev. ref. pap nöl vette *Kolozsvárt Almásy Salome* kisasszonyt, néhai *Almásy Lajos* volt helyi vendéglős leányát.

— **A pécs-baranyai vendéglősök ipartársulata** f. évi március hó 12-én délután négy óraker tartotta a Nagy Vigadóban rendes évi közgyűlését *Dollinger András* elnökle alatt. A közgyűlés tudomásul vette a választmány évi jelentését, mely

a Dollinger András ügybuzgó elnöklete alatti választmánynak sikeres működését tartalmazza. Azután a pénztárnok jelentését és a számvizsgálók jelentését fogadták el s a számadásokra nézve minden rendben lévén, a felmentvényt megadták. Ellenőrnek megválasztották Udvardy Nándor vendéglőst. A közgyűlés végül Udvardy Nándornak a *borfogyasztási pótlódó elengedésére nézve előadott indítványát* tárgyalta, melyet illetőleg elhatározták, hogy a választmány tegye meg e tekintetben az ipartársulat nevében a szükséges lépéseket. Ebből is látható, hogy az ipartársulat a vendéglősök érdekeit mennyire szívén viseli; ép ezért kívánatos, hogy a tagok is minden tekintetben szívüknök viseljék az ipartársulat ügyét s a választmányt mindenkor segítségük a kitűzött feladatok elérésében.

— **Nyitrai vendéglősök panasza.** Panaszos levelet kaptunk nyitráról, melyet melegen ajánlunk az illetékes pénzügyigazgatóság figyelmébe. Arról panaszkodik ugyanis egyik ottani vendéglőselőfizetőnk, hogy az ugynevezett „*Fatérén*” üzlettel bíró vendéglősök tehetetlenül kénytelenek eltérni, hogy *vásárok napján* — tehát midőn idegenek időznek a városban s egy kis forgalmuk lehetne — a *pénzügyigazgatóság engedélyével olyanok is gyakorolják, kiknek ott vagy a térhez közel eső utcáik közelében nincs italmérségi engedélyük.* E visszazás annyival kevésbé menthető, mivel a szabadban való kímérést akkor engedélyezték, mikor a vásártér még egy olyan helyen volt, ahol csak messze a környékben lehetett nagynehezen bort vagy más szeszes italt kapni. Most azonban, hogy a vásár a Fa-térre lett áthelyezve, a hol több vendéglős is van, e régi jog gyakorlásának engedélyezése nemcsak értelmetlen, hanem igazságtalan is, mert az italmérségi törvény világosan elrendeli, hogy korlátlan kímérések egymástól, mily távolságban engedélyezhetők. A nyitrai károsított vendéglősöknek figyelmébe ajánljuk az *Orsz. Magyar Vendéglős Szövetséget*, amelytől egyedül várhatnak hathatós segílyt.

— **Felolvasás az iparpártolásról.** A budafoki társas- és olvasó körben a minap igen érdekes fölolvastást tartott a magyar iparpártolásról *François Lajos*, ez az igaz magyarrá vált francia gyáros. E felolvasásról következőket írja a „*Magyar Ipar*”: Természetes, hogy a maga szakmájából, a pezsgőborgyártásból indult ki, a melynek közgazdasági jelentőségét ma még sokan épp oly kevésbé hajlandók elismerni, mint azt, hogy a magyar pezsgőbor versenyképessége már az egész világon fényesen bebizonyosodott. És ez természetes is. Vagy talán a magyar borvidékeken nem süt oly tüzesen a nap, mint Rheimsban és Epernayben? Vagy tudatlanabb a magyar vincerell, mint a francia vagy a német? Franciaország évenként 25 millió palaczk pezsgőt exportál, pedig a belforgalma is tesz tíz millió palaczkot. Németország, melynek aránylag nagyon fiatal a pezsgőboripara, már tíz millió palaczkot exportál évenként, holott 30 év előtt kivitelről még szó sem lehetett. És mi legföljebb a kezdet kezdetén állunk. Pedig hány iparággal kapcsolatos a pezsgőborgyártás, a melyek együtt fejlődnek vele: a palaczkgyártás, a parafadugógyártás, a drót és pléhpar, staniolgyártás, kupak, plomb, vignetta, karton és plakátipar, ládika és szalmatokkésítés, cukoripar, agrafok és állványok készítése, szerszám- és gépipar, melyek mindmegannyian egytől-egyig kiapadhatatlan forrásai a kenyérkeresetnek. Mindez nincs. Pedig meg lehetne szerezni minden nagyobb áldozat, minden állami szubvenzió nélkül. Ezer dologtalan munkáskéz foghatna mindennapi hasznos munkához; a fejlődő pezsgőboripar nyomán tíz-husz más ipar lendülne föl. És hogy miért nincs meg? Mert először nálunk nincs még meg az elegendő fogyasztás, mivel előítélletlennél vannak a magyar pezsgőbor iránt; másodsor pedig, mert Franciaországban a célszerű borgazdaság folytán a jó minőségű bor ára

hektoliterenkint 10—20 frank, a mi lehetővé teszi ellenünk a nagy versenyt. Védekezni ez ellen csakis vámemeléssel lehet. Emeljük föl a 100 kilogrammos küldemény vámját 50 koronával, akkor majd nálunk is fejlődik erősen az a sok iparág és sok ezer ember jut keresetforráshoz.

— **Pályázati hirdetés.** A boldog emlékezetű néhai Frohner János ur végrendeletében 5000 frtot hagyományozott egyfelünknek, oly célból, hogy ezen tőke kamataiból évente egy előmenetelre törekvő pinczér, cselja elérésében segítőkessék. A pályázati díj f. é. június hó 7-én, a hagyományozó elhalálása évfordulóján ki fog adatni. Azért fölhivatnak az esetleg igényt támasztó egyleti tagok, hogy felszerelt folyamodvényaikat május 15-éig az egyleti elnökséghez beküldjék, melyek fölött a választmány a végrendelet értelmében a vendéglős ipartársulat ellenőrzése mellett határoz. A pályázati feltételek az egyleti irodában minden délután megtekinthetők. *A budapesti pinczér-egylet elnöksége.*

— **A makói vendéglősök bálja.** A makói vendéglősök, kávéosok, korcsmárosok és pinczerek által f. évi márczius 8-án este rendezett bál nagyon szépen sikerült. Nagy közönség nem volt, de a jelen voltak, kiket a figyelmes rendezőség csinos táncrenddel lepett meg, pompásan mulattak egész a reggeli órákig. Éjfélkor „Piccoló” czímen négy oldalas lapot adtak ki a rendezők, amely nemcsak a megjelentek teljes névsorát tartalmazta, de egyébként is igen ügyesen volt összeállítva. A bál jövedelme mintegy 300 korona, amelyből jut a megalakítandó pinczér-segítő egyesület javára is.

— **Svájcz idegenforgalma.** Az éppen most megjelent „Svájci statisztikai évkönyvek” ép most megjelent legutóbbi számában érdekes adatokat olvashatunk Svájcz idegenforgalmáról s az ennek lebonyolítására szolgáló segédeszközökről, melyek ugyan az 1899-diki állapotokra vonatkoznak, de a legutóbbára beszerzett megbízható adatokat tartalmaznak. A szállodák és pánziók száma 1880-tól kezdve 1899-ig 1002-ről 1896-ra emelkedett, amelyek közül 23-ban 300-nál több ágy al az utazó közönség rendelkezésére. Az egyáltalán rendelkezésre álló ágyak 104,864, míg 1880-ban csak 58,137 volt. A legtöbb szálloda (s így természetesen ágy is) *Bern* kantonban van (292 szálloda 18540 ágygyal), továbbá *Granbündenben* (264 szálloda 16091 ágygyal) végül *Waadt* (211 szálloda 12,417 ágygyal) *Wallis* (154 szálloda 8964 ágygyal). *Lucern* kantonban 115 szálloda van 7833 ágygyal, *Schwyzben* 128 szálloda 6326 ágygyal. A szállodák közül 951 egész éven át, 945 csak a nyári szezenban van nyitva. A szállodákba és szállodai üzembe fektetett tőkeösszeg 1880-tól kezdve 1899-ik 319 5 millió frankról 550 9 millió frankra emelkedett, a mely összegből az ingatlanokra 421 9 millió frank, 115 6 millió frank az ingókra és 14 millió frank a készletekre esik. A szállodai alkalmazottak száma 27,700 még 12,275 férfi és 15,425 nő. Az alkalmazottak közül 13,915 egész éven át, 13,785 csak a saisonban van alkalmazva, közülük 24,001 szájezi, 3699 külföldi. Az utazók száma összesen 2,459,000 volt, kik 9,763,000 napig időztek az országban. Nemzetek szerint Svájcz látogatója volt 33 6% német, 20% svájci, 17 3% angol, 11 2% francia, 5 2% amerikai, 3 4% belga és holland, 2 2% olasz, 2 9% orosz, 1 7% osztrák, 0 7% dán, 2 5% más kisebb nemzetek közt oszolt meg.

— **A Debreczeni Pinczér-Egylet Betegsegélyző-pénztára** f. évi márczius hó 14-én, pénteken éjjel 2 óraker tartotta az „Angol királynő”-vendéglő külön belső helyiségében kilenczedik évi rendes közgyűlését a következő napirenddel: 1. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő 3 tag választása. 2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése. 3. Az 1901-ik évről szóló pénztári kimutatás és mérleg-számla előterjesztése. 4. Az

Vezessük be az acetylenvilágítást!

Magyar Acetylen-gáz Részvénytársaság

Budapest, VI., Felső-Erdősor 3.

Legjobb készülékek, elsőrendű munkakivitel.

Költségvetések díjtalanul.

Calciumcarbide-eladás.

Hirdetési rovatunkat lapunk olvasóinak becses figyelmébe ajánljuk.

igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése iránti határozathozatal. 5. Ót közgyűlési kiküldött, 2 rendes igazgatósági tag, 3 felügyelő-bizottsági tag választása. 6. Esetleges indítványok, melyek a közgyűlést megelőzőleg 48 órával írásban bejelentettek.

— **Szarka Jenő** azelőtt trencsényi szállodás és vendéglős átvette a szegedi Európa szállodát. E hirt igaz és őszinte örömmel közöljük szaktársainkkal, mert nem tartjuk iparunk szempontjából mellékes és jelentéktelen mellékkörülménynek, hogy a szállodát, melynek *Juranovits* Ferenc oly jó hírnevet szerzett ép egy oly kiváló szakértelmű és osztatlan közkeveltségnek örvendő kartársunk veszi át, mint *Szarka Jenő*. Vidéki szállodánk jó hírét csak ily szakemberek konszolidálhatják s meg vagyunk róla győződve, hogy amily veszteség Trencsénre Szarka távozása, ép oly nyereség lesz tevékenysége Szegedre nézve, ahol *Juranovits*, a Kassok virágzó szállodái és vendéglői ipart teremtettek.

— **Az „Orsz. Magyar Pincozer-Egyet” budapesti kávésszegédszakszótálya** f. évi márczius hó 15-dikéről április hó 11-dikéig 7 főpinczért, 19 fűszolgálat, 12 éthordót, 1 szobapinczért, 1 szakácsot, 2 csukrászt részesített az ingyenes helyközvétetés jótételemében. Kisegítői szolgálatra 92-en lettek elhelyezve.

— **Az „Országos Magyar Pincozer-Egyesület” székesfehérvári választmánya** f. évi április hó 3-án tartotta meg alakuló közgyűlést, mely alkalommal elnöknek *Bandl* Ferenc vendéglős, alelnöknek *Zalder* Imre főpinczér, pénztárossá *Schambor* Mihály főpinczér, ellenőrré és ügyvivőnek *Mauthner* Sándor főpinczér lettek megválasztva. A megalakulás alkalmával, amelyen *Kalmár* Fibián igazgatósági kiküldött is részt vett a választmányi tagságra megválasztottak: *Szűsz* Frigyes, *Kovács* Flórián, *Fekete* Ferenc, *Burányi* Antal, *Szondi* Gyula, *Hónig* József, *Mauthner* Lajos, *Braumann* Illés, *Unger* Imre, *Potyondy* József *Endresz* Jenő, *Mauthner* József. A megalakulás után nyomban a székesfehérvári pincozeregylet tartott gyűlést, a melyen kimondotta, hogy ezen naptól fogva működését mint az *O. M. P. E. választmánya fejté ki a városnál elhelyezett készpénzvagyonát átveszi, azt önállóan kezeli, s annak kamataiból tagjait betegség esetén is segélyezi, ha pedig ez célra a kamátjövedelem elégtelennek bizonyulna, a hiányt az *O. M. P. E.* központosja fogja fedezni.*

— **A győri jéggyár ügye.** A Győrött tervezett jéggyárat nem állítják fel. A legutóbbi hideg időjárás alkalmával ugyanis a vermeket nagyobb részt megtöltötték. Az ideiglenes jéggyár felállítását tehát mellőzte a város és erről értesítette a szállításra felhívott czéget. A czég semminemű kárpótlást nem kívánt, miben nagy része van *Meller* Ignác olajgyártulajdonosnak és *Pösch* Nándor vendéglős-ipartársulati elnök, városi képviselőnek, ki szakértőül volt a jéggyár ügyében berendelve.

— **Harmadosztályu keresetadó.** Ez a czime annak a 143 oldal terjedelmű rendkívül érdekes és hasznos könyvecskének, amelyeket hozzánk beküldöttek és a melyet Róka József, m. kir. pénzügyigazgatóhelyettes, a kiváló pénzügyi szakiró irt. E hasznos kézikönyv, amely a kereskedés, ipar és egyéb haszonhajtó foglalkozás adóját, a bevallás, kivetés és felelővital körüli teendőket kimerítően ismerteti, a mely tehát mindazoknak, a kik harmadosztályu keresetadó alá tartoznak, igazán nélkülözhetetlen, oly ügyesen, oly szakszerűen van megírva, hogy (különösen most az új adókivetés küszöbén) minden adózónak ajánljuk, annak megszerzését, mert a ki ennek birtokában van, a jogát meg tudja majd védeni. A Róka-féle „Harmadosztályu Keresetadó” című könyv ára 1 kor. 20 fill., amely összeg beküldése ellenében portomentesen küldi azt meg sz. „Adóügyi Szaklap” kiadóhivatala, Budapest, Andrassy-ut 38.

— **Tűz a lugosi Concoridiában.** Márczius hó 2-án éjjelkor a Concordia-szálló kertjében levő nyári mulatóhelytől szolgáló faépület s az abban elhelyezve volt kerti székek porrá égtek. A gyorsan megjelent tűzoltóság csakis a tűz tovaterjedését gátolta meg. A kár 4200 koronát tesz ki. Az épület biztosítva volt. A tűz keletkezése ismeretlen.

— **A tett dicséri magát.** A makói pincozerek nevében Spitz Sándor 24 korona 80 fillért adott át a „Marosvásárhely” szerkesztőségének a Kossuth-szobor rács javára. Ez összeget a derék pincozerek egy kartársuk elhalálozása alkalmából gyűjtötték össze és korszorú megváltás czimén juttatták el a redakezióba, hogy azt rendelkezési helyre juttassa.

— **Hálátlan vendég.** Jakab István és Rimóczi János debreczeni pincozerek egy szép márcziusi éjjelen együtt ballagtak hazafelé. Utközben találkoztak Pozsán Gábor bősörményi nap-számossal, a ki éjjeli szállást kért tőlük. A jószívű pincozerek szállást adtak a gonosz csavargónak. De drágán fizették meg jószívűségüket, mert Pozsán ellopta Jakabnak összes ruháit, ezüst óráját láncostul és a kézi táskáját, Rimóczinak pedig feltörte a ládáját, de nem talált benne semmit. A pincozerek természetesen panaszt emeltek a rendőrségen a hálátlan vendég ellen.

— **Az italmérési jövedék.** utvesztőjében oly nehéz az eligazodás, hogy örömmel konstatáljuk, miszerint a hozzánk beérkezett „Hoffmann-féle Állami Italmérési Jövedék” című kézikönyv, amelyet Hoffmann M. Mihály, az „Adóügyi Szaklap” szerkesztője irt és amely az állami italmérési jövedekről szóló 1899. évi XXV. t.-cz. és ennek végrehajtása tárgyában kiadott utasítást nemcsak ismerteti, de magyarázza is, oly alapos munka, amelynek átolvasásával még a laikus is teljesen megérti az italmérési dolgokat úgy, hogy a könyv révén az engedélyek megnyerése, azok megtarthatása és azok mikénti gyakorlása iránt alaposan tájékozva van. A Hoffmann-féle „Állami Italmérési Jövedék” című kézikönyv bolti ára 3 korona és megrendelhető az „Adóügyi Szaklap” kiadóhivatalánál Budapest, Andrassy-ut 38. (A pénz előleges beküldése esetén a könyv portomentesen küldetik meg.)

— **Halálozások.** *Özv. Klaszovits* Józsefné sz. Lux Anna, Klaszovits Sándor zombori háztulajdonos és népszerű vendéglős édes anyja f. évi márczius hó 9-én, életének 75-ik évében elhunyt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. — *Fischer* István zalamegyei pokafai jőneví vendéglős márczius hó 9-én este hosszas és kínos szenvedés után elhunyt. 11-én délelőtt temették nagy részvét mellett Pokafán. — *Schlott* János pozsonyi népszerű és köztiszteltetben álló vendéglős f. évi márczius hó 20-án hosszas szenvedés után meghalt. Temetésén az ottani ipartársulat összes tagjai s óriási gyászoló közönség jelent meg. Vele a régi Pozsony egyik tipikus alakja szállott sirba.

— **Csaló ügynök.** Wilt János, a Fonciére biztosító társaságnak egy volt ügynöke Nagy-Szt.-Miklós községben járt e héten és biztosítási ügyletek kötését az első napon már korán reggel azzal kezdte, hogy egymásután három korcsmárban reggelizett és sehoh sem fizetett. Ezért a korcsmárosok feljelentették a hatóságnál, hol azonnal gyanuba fogták, hogy Wilt talán nem is ügynöke a biztosító társaságnak annak daczára, hogy a pénzek beszédésére való meghatalmazását fölmutatta. Erre a hatóság táviratilag a főügynökséghez fordult és a válasz még az nap megérkezett azzal, hogy Wilt már régen nem ügynöke a társaságnak. A rendőrség ennélfogva az ügynököt illetőségi helyére toloncolta s így még ideje korán tudta elejét venni bűnös manipulációjának.

— **A községi sörgyár söre.** Jellemző a magyar iparpártolási mozgalom módozataira ama vita, mely Kőszegen az ottani sörgyár minősége felett megindult, átment az ottani sajtóba és két pártra szakította a város lakosságát. A lakosság egy része agyondicséri, a másik a sárga földig rántja le a saját hazájabeli sört, a harmadik vigan sürcsöl münchenit, pilsenit. Az egyik azt mondja, hogy a próbakostolónál remek udvarit csapoltak a Részvényserfőzde kőbányai raktóráisaiból, a másik, hogy érellen sört adtak ki az első szállításnál stb. stb., míg a másik azt mondja, hogy a községi már meghódította Szombathelyt, Körmendet, Gyana-falvát stb., sbit. Nos! Ez nem valami fényes lokálpatriotizmus, de — mert a gyomrossal mégsem jó tréfalni és büntetlenül nem is lehet, jó volna tudni, hol itt az igazság?

— **Tolvaj pincozer.** *Matszitz* György ismert zombori vendéglős a napokban *Lukács* József nevű pincozért 82 koronának feladása céljából a postához küldte. Lukács azonban ahelyett a déli gyorsvonattal Szabadkára szökött, ahol az elszikkasztott pénz nagyobb részét nyomban el is mulatta, úgy hogy midőn másnap Topolyára közzöntött be, a csendőrség nyomban lefűllete. Ekkor már csak 1 korona 82 fillér volt a vagyona.

— **Vendéglőépítés Békés-Csabán.** A Békés-Csabán létesítendő „Zöldfa”-vendéglő felépítésénél végzendő 35,000 koronával előirányzott munkák biztosítása céljából Békés-Csabán a községi mérnöki hivatalnál f. évi márczius 3-án tartották meg az árlejtést.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

— **A rajnai borok ára.** Mesés árakat fizet a fogyasztás rajnai boraiért Németországnak. 1893-ban akadt termés a Rheingauban, Weisbaden és Rüdeshaim között, amelynek 1200 literjeért harmincznyolcezer márkát, literenkint 40 frankot, tehát kevés híján ugyanannyi koronát fizettek. Ez a csinos összeg igaz, az elért árak maximumát jelentette, míg a minimum leszállott 1200 literért 600 márkáig. Az 1893-iki termést elsőrangú minőség jellemzi. 1896-ban a maximum kitett 1200 literért 6000 márkát. 1899-ben az árak 550—6000, 1900-ban 500—10,000 márka között váltakoztak. A Rheinessen borai 1200 literenkint a következő árakon keltek: 1893-ban 400—5000, 1899-ben 450—5000, 1900-ban 400—5500 márkán. Az 1893-iki rajnai termésért tehát rendkívüli árakat fizettek. Az elsőrangú rajnai borok a következő elnevezéseket viselik: Liebfrauenmilch, Niersteiner Rehrbach, Niersteiner Auflagen, Niersteiner Glöck, Oppenheimer Sackträger, Oppenheimer Goldberg, Nackheimer Rothenberg, Schloss Johannisberger Gabinet, Marcobrunner, Gräfenberger, Rüdeshheimer Berg, Hocheimer Dom Dechaney. Ezeket a borokat nyilvános árveréseken adják el, a termelő gazdáknak édes kevés gondjuk van velök. Németország bortermelését évenként 3 millió hektoliterre becsülik; ebből a Rheingau 60,000, a Rheinessen 120,000, a Mosel és a Saar borvidéke 100,000 hektolitert produkál. A rajnai borok összes termése tehát 280,000 hektolitert tesz ki évenként. A három rajnai borvidék összes területe kb. 31,000 hektár, a 280,000 ezer hektoliterre becsült összes termés tehát 9 hektoliter átlagot jelent hektárenként. Ezért a csekély termésért azonban kitünő árakat fizetnek. A német bortermelő a fősulyt nem a mennyiségre, hanem a minőségre veti. Tanulhatnak tőle a magyar bortermelők is.

— **A sajtó parazitája.** Egyesek és lapok többször irányították már a közönség figyelmét egy veszedelmes revolverzurnalistára, Lipsitz Sándorra, több lapnak a „szerkesztő”-jére. A hirhedt alak pinczér volt s megunva becsületes mesterségét, fölcsapott szerkesztőnek. De mindjárt nem is egy, hanem vagy hat lapot indított: Magyar Figyelő, Magyar Közvélemény, Magyar Társadalom, Képes Nemzetközi Lapok stb. czímmel. Majd egy kis napilapot is szerkesztett, mindben egyformán pályázva a közönség megszarolására.

Természetesen Lipsitz urnak nem ritkán akadtak afférjei és például Hoch Lajos is, a pinczerek egyletének elnöke, a kit az egyik zuglapijában szintén megtámadott, csuful lepiszkolta. Valamely lap hasábjain „aljas zuglap-szerkesztőnek és Strohmann”-nak nevezte Lipsitzet s ennek még volt merészsége sajtópört indítani. A mai tárgyaláson aztán, melyen Zsitvay Leo elnökölt és Hoch Lajos vádlottat dr. Breuer Miksa védte, a jeles férfi megkapta a magáét.

Kihallgatták ugyanis tanuképp a Budapesti Ujságírók Egyesületének elnökét Vészi József országgyűlési képviselőt, a ki elmondta, hogy sajnos, ismeri Lipsitzet — hibről.

Elnök: Minő réven?

Vészi: Az Egyesületből, mely irtóháborút indított a revolverzurnaliszták ellen. Elnöki minőségemben folyvást találkoztam ez akcióban a Lipsitz ur nevével és cselekedetével.

— Panaszok jöttek ellene?

— Seregestül és jönnek mai napig is. Van ugyanis neki számtalan lapja, a mely dicsér vagy ijeszt, de mindig pénzt akar. Azok közül az urak közül való Lipsitz ur, akikre a magyar ujságíró nem gondolhat pirulás nélkül s az ily salaktól mindenképp szabadulni kell. Nem tud írni, tán olvasni se s egyre-másra csinálja a lapokat. Az előfizetőinek ígér egész könyvtárakat, a féléves előfizetőinek 100 korona havi fizetést is czimirás és egyébért, a mit persze nem teljesíthetne a „Times” sem. (Derültség.) Iger állást, dicsően kombinálva az ujságírást a czupringerséggel. (Nagy derültség.) Van aztán lapja melynek szövege sohasem változik, csak mindig a név más dicsérő czikkeiben. Ma Braun Ábrahámot, holnap Takács Andrást dicséri, persze pénzért. Legéjában „nép-részvények”-kel akar lapot alapítani, csak tíz forintot kér egyegy részvényért. (Derültség.)

— Volt — folytatja Vészi — egy „Pesti Esti Ujság” című napilapja is Lipsitznek, hála az égnek csak vagy hat napig. Ez volt a magyar ujságírás szegyenkorá. Azokon a napokon hirlapíró az utazára kimenni is szegyélt . . .

Lipsitz, a pocskéká tett „szerkesztő” bambán bámult és vigyorgott, majd az erkölcsi bizonyítványa után is a vádlottat elítélni kérte az ő „becsülete” megsértéséért. Mert — ugymond ha ő „aljas zuglap-szerkesztő” lenne is, de nem strohmann, a minek a vádlott szintén mondta.

A bíróság azonban dr. Breuer Miksa védőbeszéde után természetesen *felmentő* ítéletet hozott.

— **A világ bortermelése és fogyasztása.** Egy olaszországi szaklap (Italia agricola) a világ 1900. évi bortermeléséről és fogyasztásáról a következő adatokat közli:

Termelőország	a termelés a fogyasztás mennyisége hl.-ekben
Franciaország	50.000,000 45.000,000
Olaszország	31.000,000 28.000,000
Spanyolország	23.000,000 18.000,000
Portugália	5.500,000 4.200,000
Németország	2.800,000 3.200,000
Ausztria és Magyarország	4.500,000 6.500,000
Svájc	1.300,000 2.500,000
Görögország	2.500,000 1.600,000
Törökország	2.500,000 1.500,000
Oroszország	3.250,000 3.400,000
Szerbia, Bulgária, Bosznia	2.200,000 2.200,000
Belgium	2.200,000 1.000,000
Algír, Tunisz	4.500,000 2.000,000
Egyesült-Államok	1.200,000 2.200,000
Argentína	1.100,000 2.000,000
Chile	2.500,000 2.000,000
Egyéb államok	1.500,000 3.000,000
Összesen	143.250,000 131.000,000

A Törökországra vonatkozó adatok tekintetében a konstantinápolyi francia kereskedelmi kamara lapja megjegyzi, hogy Törökország bortermelése 1900. évi márczius 14-étől 1901. márczius 13-áig (török számítás szerint 1316. év) 895,292 hektoliter volt, melyből 171,187 hektoliter került kivitelre, a fogyasztás pedig ugyanezen időszakban 724,105 hektoliterre rugott.

— **Latin étlap.** Regensburgban a minap avattak föl egy új püspököt, Ow bárót, aki Dél-Németország egyik legvagyonosabb családjához tartozik. Az egyházi szertartás után, amely villamos fény mellett folyt le a domban, fölöttébb hatásos és ünnepies benyomást tévén a jelenvoltakra, kisebb lakoma volt a püspöki palotában. A püspökök és más papi méltóságok számára külön terítettek egy teremben, míg a többi klerikusok egy prelátus elnökle alatt egy másik helyiségben étkeztek. Itt az egyes terítkeze mellett az új püspök czimerével díszített étlapok voltak elhelyezve, amelyen a következő latin szöveg volt olvasható:

Epulum

paratum die Consecrationis

A. R. D. Baronis de Ow

Episcopi auxil. Ratisbonnensis in aula

Episcopali.

Sorbitio cum globulis icedoralibus et lucanicis.

Jus ex linguis bovinis factum cum panificio.

Caro bovina cum brassica capitata.

Assum vitulinum cum lactuca.

Coffea.

Potabimus

cerevisiam ex hordeo bavario coctam in officina cerevisiae

Episcopali.

Sit salutis!

Ez ünnepélyes hangzású szavak mögött a legegyszerűbb igazi bajor koszt rejtőzik: Az étlap magyar fordításban így hangzik: „Lakoma. főméltóságú Ow báró, regensburgi segédpüspök fölszentelése alkalmából a püspöki palotában. — Leves máj- és kolbász-szeletekkel. Marhanyelv-leves kenyérrrel. Marhahus kelkáposztával. Borjusult parajjal. Kávé. Ital: Bajor árpasör a püspöki serfőződéből. — Üdv nektek! Ez a latin étlap nem is olyan nagy csoda mert, hiszen nálunk is akárhányan Cicero klasszikus nyelvén állítják össze az étrendet. Mutatóul itt közöljük amaz

ételek jegyzékét, amelyekből vendéglőseink időnkint válogathatnak s amelyeket latinul beírhatnak az étlapra:

Jus bubulae cum parvulis ciustis (marhahusleves sült tészta-csökkal), jus frixatum (rántott leves), jus pisinum (borsóleves), jus fungi (gombaleves) jus fabaceum (bableves), jus licopersici (paradicsomleves), jus pastilli hepatis (májsgombóc leves), lentes jurulenta (lencseleves), succus piscium (halászlé).

Bubula cum embammate lepathi (marhahus sóska-mártással), bubula cum embammate cochleariae armaraceae (marhahus torma mártással).

Licopersicum cum solans tuberoso (paradicsomos burgonya), brassica cum butulis (káposzta kolbászszal), brassica cum perna (káposzta sonkával), brassica Claudispolitana (kolozsvári káposzta) parcinum sanguineum cum brassica (véreshurka káposztával), caro elixa cum jure coagulato (kocsonya).

Brassica cum oryza carneque tessalatum consica impleta (töltött káposzta, ovum frixatum (rántotta), cancer cum oryza (rák rizszel).

Avis afra cum lactusa sativa (gyöngytyuk salátával), gallus indicus (pulyka), phasianus Colchicus brassica lardoque conditus (fácán szalonnás káposztával), attagenes jonicus (császármadarak), assum vitulinum (borjúsült), pullus aussus cum oryza sativa (sült csirke rizszel), pullus cum farinae subactae portuinculis piperique turcico conditus (csirkepaprikás csipetkével).

Bubule more patrio confecta (marhagulyás), porculus capisicus (malaczcsepenye), anserculus tostus (libapcsenyé), agnus capisicus (báránypaprikás), caro craticula tosta cum olio (foghagymás rostélyos).

Laganum (palacsinta), placenta (pogácsa) portuinculae farinae subactae cum tyro paratae (turós metélt), placenta anethina tyro condita (kapos turós lepény), massa funicularis tyro lardoque tessalatum conciso (tepertős turós sonka).

Dulciaria (édességek), cupediae (nyalánkságok), potis ex faba arabica (kávé).

Bérletek.

Vasuti vendéglő bérbeadása. A m. kir. államvasutak *Hatvan állomásán* levő vendéglő az 1902. aug. hó 31-től 1905. évi aug. hó 31-ig terjedő időre bérbeadó. Pályázni 1902. május hó 10-ig délelőtt 12 óráig lehet. Bánatpénz 600 Korona. Ajánlatok a Budapest jobbpárti üzletvezetőséghez adandók be.

Szálloda eladása. A csanádi püspökség javadalmához tartozó makói „Korona szálló” 150,000 K. becsértéken feltől máj 1-én el fog árvereztetni. Bánatpénz 10%. Feltételek az uradalmi tisztartósnál tudhatók meg.

Vasuti vendéglő bérbeadása. A m. kir. államvasutak *Budapest-Ferencváros állomásán* levő vendéglő a f. évi aug. 31-től 1905.

évi augusztus 31-ig terjedő időre bérbeadó. Pályázni 1902. május hó 3-ig déli 12 óráig lehet. Bánatpénz 200 korona. Ajánlatok a Budapest jobbpárti üzletvezetőséghez adandók be.

Vendéglő eladás. Budapesten egy jól menő vendéglő azonnal vagy május hó 1-ig eladandó más vállalkozás miatt. Bővebb felvilágosítás Budapest, Garai-utca 50. sz. alatt nyerhető.

Bérbeadó szálloda. Kolozsvár legforgalmasabb helyén 14 vendégszobával kávéház és étteremmel teljesen modernű berendezve, az összes hozzátartozó melléképületekkel együtt a bérleti idő lejártá miatt folyó évi április esetleg márczius hó elejétől egy vagy több évre bérbeadó. A szálloda a vidéki birtokos közönség előnyösen ismert és sűrűn látogatott helye. Czim a kiadóhivata ban.

Bérbeadó vendéglő. A székudvari uradalmi vendéglő az olvasóköri helyiségekkel együtt f. é. április 1-től haszonbérbe kiadó. Bővebb felvilágosítást ad az uradalmi számtartóság Székudvaron.

Vendéglő bérbeadás. Egy jó forgalmu és jó kezelésben lévő vendéglő a waggon- és szeszgyárak közelében f. évi augusztus hó 1-től kezdve több évre bérbeadó. Óvadék szükséges. Bővebb értesítés nyerhető a Jaroschauer sörcsarnokban, Győrött.

Koromsabérlet. „A veszprémi hitelszövetkezet” tulajdonát képező, a Takarékpénztár hosszú-utcai sarkán lévő bolti lakás, jelenleg korcsmai helyiség, folyó évi május hó 1-ére kiadó. Értekezhetni kedd, péntek és szombati napokon délelőtt a szövetkezet hivatalos helyiségében.

Üzleti hírek.

Hörl György volt debreczeni főpinczér három évre kibérelt a lublói fürdő-vendéglőt s a teljesen újjáalakított helyiségeket f. évi május hó 15-én nyitja meg. — **Tóth Imre** Aradon a régi „Vadember”-hez czimzett vendéglő helyén f. évi márczius hó 26-án nyitotta meg „Europa” néven létesített kávéházát. — A soproni Pannonia szállodát **Wiedemann** ottani kávé s vette át, míg a vendéglő vezetésével a f. évi április hó 4-én tartott városi tanácsülés a vendéglő előbbi főpinczérét biza meg. — Az Erzsébet-köztűti „Gambrinus” vendéglőt Budapesten **Neumann Béla** a vendéglőnek több éven át kedvelt főpinczére vette meg a kőbányai Polgári serfőzdétől — **Briedmann Gyula** volt szegedi kávé Makón „Abbázia” néven létesített új kávéházát f. é. márczius hó 16-án nyitotta meg. — **Kiss Sándor** vendéglős Kolozsvárt, Brassai-utca 15. sz. alatt új vendéglőt nyitott. **Klein Gyula** vendéglős Komáromban átvette a Neuhauser-féle vendéglőt — **Kohn Sándor** Budapesten átvette a Garay-téren levő „Garay”-kávéházát, — Budapesten a kerepesi-uti „Ötthon”-kávéházat **Engel és társa** vették meg. — **Fantó Henrik** megvette Budapesten az Andrassy-uti Salon kávéházát.

Borvásár.

Magyarázat: Eltől áll mindig az eladó neve, utána következik lakása és utolsó posta, ezután a borfaj megnevezése, mennyisége hektoliterekben, ára hektoliterenként.

Bács-Martonos, Bács-Bodroghmegye.

Faragó Ábel rizling, 1901. 15 hl. 26 K.
Kováts Pál rizling, 1901. 20 hl. 26 K.
Lázár Ferenc siller, 1901. 50 hl. 26 K.
Pebér Mihály siller, 1901. 16 hl. 24 K.
Kovács Lukács siller, 1901. 40 hl. 26 K.
Kovács Ferenc siller, 1901. 20 hl. 26 K.
Faragó János rizling, 1901. 50 hl. 26 K.
Faragó Félián rizling, 1901. 30 hl. 26 K.
Faragó Péter rizling, 1901. 45 hl. 26 K.
Hoós Béla siller, 1901. 18 hl. 30 K.
Eremis Világó siller, 1901. 30 hl. 26 K.
Eleven János siller, 1901. 24 hl. 26 K.
Telek Mihály siller, 1901. 30 hl. 26 K.
Bicskei Jovákné Ó-Kanizsa, siller, 1901. 32 hl. 26 K.
Dobó Szilveszter siller, 1901. 25 hl. 26 K.
Dudvarszki Márkó Ada, siller, 1901. 40 hl. 30 K.
Vállai Károly Ada, siller, 1901. 30 hl. 30 K.
Sijacsai Damján Ada, siller, 1901. 10 hl. 30 K.

Aradszki Ulászló Ada, rizlingi fehér, 1901. 30 hl. 60 K., mézes fehér 30 hl. 50 K.

Bajmók, Bács-Bodroghmegye.

Czettl József siller bor 4 hl. 24 K.
Czeiffer János vörösbör 5 hl. 20 K., siller bor 5 hl. 24 K.
Benkovits Mihály siller bor 3 hl. 24 K.
Walter Andrásné vörös bor 5 hl. 20 K., siller bor 10 hl. 24 K.
Rickert János siller bor 4 hl. 24 K.
Walter Pál vörös bor 20 hl. 20 K., siller bor 50 hl. 24 K.
Szvoboda Antal siller bor 7 hl. 26 K.
Poór István vörös bor 3 hl. 20 K., siller bor 3 hl. 24 K.
Teknyős János vörös bor 3 hl. 20 K., siller bor 7 hl. 26 K.
Teknyős József vörös bor 5 hl. 20 korona, siller 10 hl. 26 K.

Csapp István vörös bor 2 hl. 20 K., siller bor 6 hl. 24 K.
Bacsics János vörös bor 5 hl. 20 K., siller bor 10 hl. 24 K.
Szkenderovits Miklós vörös bor 12 hl., 20 korona, siller bor 15 hl., 24 K.
Budánovits Albertné vörös bor 6 hl. 20 K., siller bor 10 hl. 24 K.
Faltum Mihály siller bor 10 hl. 24 K.
Teknyős András vörös bor 3 hl. 20 kor., siller bor 6 hl. 24 K.
Parezen Antal vörös bor 3 hl. 20 korona, siller bor 3 hl. 24 K.
Wolf Ferenc vörös bor 6 hl. 20 korona, siller bor 15 hl. 24 K.

Katymár, Bács-Bodroghmegye.

Till Imre asztali, 1901., 60 hl. 30 K.
Mayer N. János asztali, 1901., 50 hl., 36 K.
Stein Vilmos asztali, 1901., 40 hl. 30 K.

Braun János asztali, 1901., 40 hl. 24 K.
 Harti Bernát asztali, 1901., 32 hl. 24 K.
 Steiner József asztali, 1901., 30 hl. 24 K.
 Schnitzer Márton, aszt., 1901., 30 hl. 24 K.
 Jäger Jakab asztali, 1901., 20 hl. 24 K.
 Steiner György asztali, 1901., 18 hl. 24 K.
 Jung Márton asztali, 1901., 15 hl. 24 K.
 Mandits Jakab asztali, 1901., 12 hl. 24 K.
 Ripp János asztali, 1901., 12 hl. 24 K.
 Vaczity Szántó asztali, 1901., 11 hl. 24 K.
 Pentz Jánosné asztali, 1901., 11 hl. 24 K.
 Hünpfner Antal asztali, 1901., 10 hl. 24 K.
 Puhl Miklós asztali, 1901., 10 hl. 24 K.
 Tobler Márton asztali, 1901., 10 hl. 24 K.
 Eifried Gottfried aszt., 1901., 10 hl. 24 K.
 Federer József asztali, 1901., 10 hl. 24 K.
 Rau István id. asztali, 1901., 10 hl. 24 K.
 Steiner György asztali, 1901., 10 hl. 24 K.
 Berger Pál asztali, 1901., 10 hl. 24 K.
 Stertz Antal asztali, 1901., 10 hl. 24 K.
 Hiesl István asztal., 1901., 10 hl. 24 K.
 Beicht Lőrincz asztali, 1901., 10 hl. 24 K.
 Landgraf Jakab asztali, 1901., 10 hl. 24 K.
 Rauschenberger Sebestyén asztali, 1901., 10 hl. 24 K.
 Krékity Péter asztali, 1901., 10 hl. 24 K.
 Pentz János ifj. aszt., 1901., 10 hl. 24 K.
 Schmidt József asztali, 1901., 10 hl. 24 K.
 Pahl Jánosné asztali, 1901., 8 hl., 24 K.
 Berger Jakab asztali, 1901., 8 hl., 24 K.
 Glocker János asztali, 1901., 8 hl., 24 K.
 Kaszwein Bálint asztali, 1901., 7 hl., 24 K.
 Berger András asztali, 1901., 6 hl., 24 K.
 Manesz János asztali, 1901., 5 hl., 24 K.
 Kühn Mátýásné asztali, 1901., 5 hl., 24 K.
 Kühn Jakab asztali, 1901., 5 hl. 24 K.
 Refl Imre asztali, 1901., 5 hl. 24 K.
 Zorn Márton asztali, 1901., 5 hl. 20 K.
 Vujkov Ferenc asztali, 1901., 5 hl. 24 K.
 Becker Jánosné asztali, 1901., 5 hl. 24 K.
 Mandits Ágoston asztali, 1901., 5 hl. 24 K.
 Kühn János asztali, 1901., 5 hl. 24 K.
 Matos Alajos asztali, 1901., 5 hl. 24 K.
 Manesz József asztali, 1901., 5 hl. 24 K.
 Hefner István asztali, 1901., 5 hl. 24 K.
 Zorn Mátýás asztali, 1901., 4 hl. 24 K.
 Albert Ferenc asztali 1901., 4 hl. 24 K.
 Sain Bolto asztali, 1901., 3 hl. 24 K.

Jankovác, Bács-Bodrogmegeye.

Pámel Antal 041. sz., siller, 1901., 35 hl.,
 sepröstől 24 fill.
 Ágócs István 19. sz., siller, 1901., 20 hl. sepröstől 24 fill.
 Sarok György kiserdő, siller, 1901., 20 hl. sepröstől 24 fill.
 Pippány Mihály 540. sz., idej siller, 10 hl. sepröstől 18 fill.
 Szűcs András 1042. sz., siller, 1901., 9 hl. sepröstől 20 fill.
 Tóth Péter (zombai) 640. sz., siller, 1901., 15 hl. sepröstől 32 fill.
 Huczek Pál 30/3. sz., siller, 1901., 18 hl. sepröstől 24 fill.
 Vén István 416. sz., siller, 1901., 30 hl. sepröstől 24 fillér.
 Ádám Pál 294. sz., siller, 1901., 10 hl. sepröstől 20 fillér.
 Kasziba György 431. sz., siller, 1901., 5 hl. sepröstől 14 fillér.
 Binszki József 1102. sz., siller, 1901., 30 hl. sepröstől 20 fillér.
 Mészáros Péter (szalkai) 746. sz., siller, 1901., 13 hl., sepröstől 20 fillér.
 Csima Imre 751. sz., siller, 1901., 17 hl. sepröstől 24 fillér.
 Kovács Antal 765. sz., siller, 1901., 5 hl. sepröstől 24 fillér.
 Czimber Mihály 1092. sz., siller, 1901., 4 hl. sepröstől 24 fillér, vörös 5 hl. sepröstől 24 fillér.
 Pócs János 342. sz., fehér, 1901., 20 hl. sepröstől 24 fillér.
 Török Ferenc 1244., vörös, 1901., 10 hl. sepröstől 24 fillér, siller 25 hl. sepröstől 24 fillér.
 Zámbo Péter 1115. sz., siller, 1901., 30 hl. sepröstől 24 fillér.
 Varga Mihály 204/a. sz., siller, 1901., 12 hl. sepröstől 24 fillér.

Miskolczi Mihály 919. sz., fehér, 1901., 13 hl., sepröstől 24 fillér, siller 30 hl. sepröstől 24 fillér.
 özv. Dávid Józsefné 425. sz., siller, 1901., 20 hl. sepröstől 24 fillér.
 Tarkovics Mihály 732. sz., siller, 1901., 50 hl. sepröstől 24 fillér.
 Király Márton 1037. sz., siller, 1901., 30 hl. sepröstől 24 fillér.
 Erdélyi István 1016. sz., siller, 1901., 4 hl. sepröstől 24 hl.
 Sarok Antal 1015/a. sz., siller, 1901., 6 hl. sepröstől 24 fill.
 Robota József 1044. sz., siller, 1901., 30 hl. sepröstől 24 fillér.
 Dági Imre 1153. sz., siller, 1901., 6 hl. sepröstől 24 fillér.
 Urfi Antal 430. sz., siller, 1901., 30 hl. sepröstől 24 fillér.
 Kasziba István 1011. sz., siller, 1901., 20 hl. sepröstől 24 fillér.
 Kollár Imre 1166/a., siller, 1901., 10 hl. sepröstől 24 fillér.
 Tóth István újház, siller, 1901., 6 hl. sepröstől 24 fillér.
 Szommer Péter 1198. sz., siller, 1901., 20 hl. sepröstől 24 fillér.
 Nácsinák Mihály 1189. sz., siller, 1901., 20 hl. sepröstől 24 fillér.
 Szarvas Pál (csonka) 1153/a. sz., siller, 1901., 16 hl. sepröstől 24 fillér.
 Zsebi András 566. sz., siller, 1901., 150 hl. sepröstől 24 fillér.
 Kovács István (fajsi) 761. sz., siller, 1901., 10 hl. sepröstől 24 fillér.
 Szemlics Mihály 401. sz., siller, 1901., 70 hl. sepröstől 24 fillér.
 Csernák István 669. sz., siller, 1901., 20 hl. sepröstől 24 fillér.
 Kárász Anna 1053. sz., siller, 1901., 40 hl. sepröstől 24 fill.
 Maruzsa András 1039. sz., siller, 1901., 11 hl. sepröstől 20 fill.
 Zámbo Mihály 1087. sz., siller, 1901., 58 hl. sepröstől 24 fill.
 Szántó József 146. sz., siller, 1901., 33 hl. sepröstől 24 fill.
 Király Mihály 928. sz., siller, 1901., 9 hl. sepröstől 24 fill.
 Tóth János 1152. sz., siller, 1901., 18 hl. sepröstől 24 fill.
 Halla István 867. sz., siller, 1901., 20 hl. sepröstől 24 fill.
 Kerekes István 538. sz., siller, 1901., 10 hl. sepröstől 24 fill.
 Molnár Ambrus 647. sz., siller, 1901., 46 hl. sepröstől 24 fill.
 Oláh István 625. sz., siller, 1901., 30 hl. sepröstől 24 fill.
 Szili József 420. sz., siller, 1901., 25 hl. sepröstől 24 fill.
 Miskolczi Mihály 886. sz., siller, 1901., 11 hl. sepröstől 24 fill.

Kun-Baja, Bács-Bodrogmegeye.

(Többnyire kadarka vegyest rizlingi kövidinka és mézes fehérrel.)
 Frejdinger-család 1901., 100 hl. 20—30 fill.
 Berger-család 1901., 200 hl. 20—30 fill.
 Lutz-család 1901., 100 hl. 20—30 fill.
 Krisztmann-család 1901., 100 hl. 20—30 fill.
 Szuyer-család 1901., 100 hl. 20—30 fill.
 Bögner-család 1901., 100 hl. 20—30 fill.
 Nuber-család 1901., 100 hl. 20—30 fill.
 Brand-család 1901., 200 hl. 20—30 fill.

Rém, Bács-Bodrogmegeye.

Geszvein István fehér, 1901., 20 hl. 24 K.
 Vancsura István fehér, 1901., 40 hl. 24 K.
 Brecka Antal fehér, 1901., 40 hl. 24 K.
 Hablender Tamás fehér, 1901., 80 hl. 26 K.
 Vancsura Mátýás fehér, 1901., 50 hl. 28 K.
 Tittl János fehér, 1901., 30 hl. 30 K.
 Kett Frigyes fehér, 1901., 20 hl. 24 K.
 Vancsura János fehér, 1901., 40 hl. 26 K.
 Szommer Márton fehér, 1901., 40 hl. 26 K.
 Klein Ferenc fehér, 1901., 80 hl. 28 K.
 Stegner János fehér, 1901., 30 hl. 28 K.
 Hirman Miklós fehér, 1901., 60 hl. 30 K.
 Melcher Tamás fehér, 1901., 30 hl. 26 K.
 Vancsura Pál fehér, 1901., 50 hl. 32 K.

Vancsura József fehér, 1901., 40 hl. 26 K.
 Vancsura Illés fehér, 1901., 40 hl. 26 K.
 Vancsura Mihály fehér, 1901., 30 hl. 26 K.

Bács-Madaras, Bács-Bodrogmegeye.

Csaplár István rizlingi fehér, 1901., 15 hl. 40 K., kadarka siller 15 hl. 32 K.
 Petróczi István kadarka vörös, 1901., 14 hl. 30 K.
 Schecer János nagyburgundi vörös, 1901., 17 hl. 30 K.
 Schneider János kadarka siller, 1901., 7 hl. 32 K.
 Luspai András kadarka vörös, 1901., 5 hl. 28 K.
 Babinyecz Anlal rizlingi fehér, 1901., 5 hl. 34 K.
 Blaskovits János (loboda) kadarka vörös, burgundi vörös, 1901., 3/2 hl. 34 K.
 Grünbaum Péter burgundi vörös, 1901., 20 hl. 32 K., rizlingi fehér 20 hl. 32 K.
 Mester Pál kadarka vörös, 1901., 3 hl. 26 K.
 Ingusz Lipót rizlingi fehér, burgundi vörös és siller, 1901., 200 hl. 36 K.
 Ráczkopf Ferenc kadarka vörös, 1901., 5 hl. 34 K.
 Franek József kadarka vörös, 1901., 4 hl. 24 K.
 Bódi István rizl. fehér, 1901., 15 hl. 34 K., kadarka vörös 35 hl. 34 K.
 Varga Sándor rizl. fehér, 1901., 15 hl. 34 K., kadarka vörös 30 hl. 34 K.
 Varga Ádám rizl. fehér, 1901., 45 hl. 36 K., magyarái vörös 25 hl. 36 K.
 Karváth Venczel magyarái vörös, 1901., 80 hl. 36 K.
 Spitzer Zsigmond rizl. fehér, magyarái vörös, 1901., 60 hl. 36 K.
 Turcsányi Istvánné kadarka vörös, 1901., 6 hl. 28 K.
 Kispál János rizlingi fehér, siller, vörös, 1901., 30 hl. 32 K.
 Szorenyi Mihály kadarka siller, 1901., 20 hl. 30 K.
 Rittgasser János rizl. fehér, 1901., 55 hl. 32 K.
 Zatykó András kadarka siller, 1901., 14 hl. 28 K.
 Bartos András vegyes, 1901., 35 hl. 26 K.
 Juhász János vegyes, 1901., 14 hl. 26 K.
 Vámos Mihály kadarka siller, 1901., 15 hl. 30 K.
 Hegedűs János kadarka siller, 1901., 5 hl. 32 K.
 Molnár Márton vegyes, 1901., 12 hl. 30 K.

Cservenka, Bács-Bodrogmegeye.

Rauch Péter fajbor, 1901., 80 hl. 30 fill.
 Schumacher József fajbor, 1901., 150 hl. 34 fill.
 Schumacher László fajbor, 1901., 160 hl. 34 fill.

Ó-Futtak, Bács-Bodrogn., ujvidéki járás.

Subarás Sztevan siller, 1901., 11 hl. 50 fill.
 Marits Milos siller, 1901., 6 hl. 40 fill.
 Sovlyák Jevrem siller, 1901., 7 hl. 30 fill.
 Radovanov Sztevan fehér és siller, 1901., 9 hl. 40 fill.
 Eukinacz Mita feh. és siller, 1901., 7 hl. 40 fill.
 Barth Márton siller, 1901., 4 hl., 30 fill.
 Radovanov Gyóka siller, 1901., 4 hl. 30 fill.
 Benezsán József siller, 1901., 3 hl. 40 fill.
 Schubert György siller, 1901., 4 hl. 36 fill.
 Sovlyak Milivoj siller, 1901., 3 hl. 36 fill.
 Kendl Ferenc siller, 1901., 5 hl. 30 fill.
 Matz Miklós fehér és siller, 1901., 5 hl. 40 fill.
 Fischer Béla siller, 1901., 6 hl. 32 fill.
 Kurjakov Milos fehér és siller, 1901., 5 hl. 40 fill.
 Szamolányi Mihály siller, 1901., 7 hl. 30 fill.
 Obrenov Milos siller, 1901., 3 hl. 36 fill.
 Baics Lázár siller, 1901., 2 hl. 40 fill.
 Haasz József siller, 1901., 8 hl. 30 fill.
 Kopp István siller, 1901., 2 hl. 37 fill.
 Ditrich Ferenc siller és fehér, 1901., 10 hl. 40 fill.
 Mirkovits Pál siller, 1901., 2 hl. 40 fill.
 Koturov Zsiván siller, 1901., 2 hl. 40 fill.

Begecs, Bács-Bodrogye.

Ninkov Lyuba 81. sz., feh., 1901., 1 hl. 20 K.
Vászlics Szteván 52. sz., vörös, 1901.,
150 hl. 22 K.
Dragujlov Gyóka 206. sz., vörös, 1901.,
250 hl. 20 K.
Ninkov Pánta 111. sz., fehér, 1901.
Vászlis Pánta 74. sz., vör., 1901., 1 hl. 20 K.
Csékaocz Jovan 3. sz., v., 1901., 10 hl. 20 K.
Zsákits Malven 101. sz., vörös, 1901.
Dimitrievis János 111. sz., vörös, 1901.,
1 hl. 20 K.
Czevin Tódor 50. sz., vörös, 1901.
Vrbaski Vászta 14. sz., vör., 1901., 1 hl. 20 K.
Frei Mihály 140. sz., fehér, 1901.
Vászlis Száva 342. sz., vör., 1901., 1 hl. 22 K.
Pavkov Szteván 303. sz., v., 1901., 2 hl. 20 K.
Lataracz Szteván 321. sz., fehér, 1901.,
1 hl. 20 K.
Vászlits Iszák 75. sz., vörös, 1901., 5 hl. 22 K.
Násztics Szevetozár 54. sz., vörös, 1901.,
4 hl. 20 K.
Mirkov Milieza 30. sz., feh., 1901., 1 hl. 20 K.
Radanov Péter 69. sz., v., 1901., 1 hl. 20 K.
Pávkov Milán 377. sz., feh., 1901., 1 hl. 20 K.
Csofits Szima 29. sz., vör., 1901., 1 hl. 20 K.

Uj-Futtak, Bács-Bodrogye.

ifj. Jochimsthal Ádám fehér és siller, 1901.,
50 hl. 30 K.
Krnő János feh. és sill., 1901., 20 hl. 30 K.
Barth János siller, 1901., 10 hl. 30 K.
Ertl Antal siller, 1901., 15 hl. 30 K.
Lautenbach Jakab siller, 1901., 15 hl. 30 K.
Heilrich Bálint siller, 1901., 10 hl. 30 K.
ifj. Reith Márton siller, 1901., 15 hl. 30 K.
Kern Ferencz f. és sill., 1901., 30 hl. 30 K.

Zenta, Bács-Bodrogye.

(A kitüntetett bor mind m. évi termésű, tulajdon részben siller, fehér nagyon kevés van, ára hektoliterenként 30—40 K. között váltakozik fogyasztáson kívül.)

Dudás István 920. sz., 5 hl.
Tajkov Sándor 1411. sz., 25 hl.
Dévity Nikola 1818. sz., 25 hl.
Branovaesky Tósó 916. sz., 2 hl.
Földi János 1741. sz., 4 hl.
Fodor Péter 2906/14. sz., 45 hl.
Jablonszki Imre 2906/24. sz., 2 hl.
Göblös Miklós 2729. sz., 2 hl.
Szávity Szevér 2618. sz., 4 hl.
Boros Gyevi Albert 2670. sz., 15 hl.
Hürkecz István 1335. sz., 35 hl.
Madarászi Gergely 1535. sz., 25 hl.
Papp János Mihály 2639. sz., 25 hl.
Deák Mihály 1583. sz., 05 hl.
Csernák András 75. sz., 75 hl.
Ruzsa Ferencz 2699. sz., 5 hl.
Fodor Mihály 2906/29. sz., 5 hl.
Szép Jánosné 1837. sz., 2 hl.
Juhász Elek 1420. sz., 1 hl.
Peczárszky Márkó 2486. sz., 4 hl.
Borgyoski Mladen 2717. sz., 75 hl.
Kalmár József 2555. sz., 1 hl.
Lálity Vélykó 1341. sz., 5 hl.
Csetle Menyhért 2747. sz., 4 hl.
Csetle Ferencz 2747/a. sz., 4 hl.
Gyenes Péter 2500/b. sz., 5 hl.
Lakatos Albert 1625. sz., 25 hl.
Kopasz Gergely 2364. sz., 2 hl.
Takács János 1889. sz., 1 hl.
Vas Ferencz 2906/22/2. sz., 15 hl.
Benedek György 397. sz., 05 hl.
Szlávnity Péter 1416. sz., 15 hl.
Salamon Dénes 264. sz., 1 hl.
Grain Milosné 1350. sz., 05 hl.
Malisza Ignác 229/a. sz., 2 hl.
Mester Lajos 509. sz., 6 hl.
Szecsesik Pál 1029. sz., 10 hl.
Ujházi Péter 419/a. sz., 75 hl.
Pálkács Mihály 163. sz., 1 hl.
Keczelei M. János 2785/3. sz., 1 hl.
Szécseyni István 282. sz., 15 hl.
Barna János 2785/22. sz., 5 hl.
Dragity Péter 960. sz., 05 hl.
Borgyoski György 1182. sz., 35 hl.
Branovaesky Tómoné 363. sz., 75 hl.
Kraszli József 272. sz., 75 hl.
Lövei János 324. sz., 3 hl.
Retter Mihály 43/6. sz., 15 hl.
Forgács István 624. sz., 25 hl.
Szlávnity Krszta 917. sz., 5 hl.
özv. Szlávnity Tanaszné 1185. sz., 15 hl.

Olajos Ignác 1763. sz., 5 hl.
Kiss Simon 1694. sz., 5 hl.
Evetovits Mihály 2094. sz. 35 hl.
Nagy M. Kuti György 2774. sz., 2 hl.
Sik Frigyes 1334. sz., 2 hl.
Gere Imre Ferencz 2662. sz., 3 hl.
Kopasz Gábor 2365. sz., 4 hl.
Ruzsa Menyhért 2377. sz., 3 hl.
Kopasz M. Mihály 1824. sz., 1 hl.
Kraguj Vélykóné 2703. sz., 1 hl.
Branovaeski Nikola 1204. sz., 05 hl.
özv. Böhm Károlyné 916. sz., 12 hl.
Erdújhelyi Menyhért 1114. sz., 45 hl.
Vukov Andria 2701. sz., 25 hl.
Preszly Károly 3/b. sz., 05 hl.
Kikiris Sándor 1419. sz., 11 hl.
Tasi Ferencz 1761. sz., 4 hl.
Halász Jánosné 1773. sz., 3 hl.
Keczelei M. István 2789/2. sz., 1 hl.
Bálint Tóbiás 1223. sz., 4 hl.
dr. Huszágh Nándor 547. sz., 30 hl.
Keczelei M. Mihály 2377. sz., 15 hl.
Keczelei M. Balázs 2377. sz., 05 hl.
Patócs György 2589. sz., 35 hl.
Vukov Andria 2701. sz., 25 hl.
Olajos Vincze 478. sz., 2 hl.
Fischer Miksa 926/a. sz., 14 hl.
Tolmácsy Márton 837. sz., 8 hl.
Bíró János 2185. sz., 25 hl.
Rácz Szabó Pál 2140/a. sz., 4 hl.
Tóth Róza 2157. sz., 1 hl.
Reszler Lajosné 1636. sz., 4 hl.
Tóth István mélykúti 1481. sz., 35 hl.
Fényzarusi András 829. sz., 2 hl.
Kazinczi András 2753. sz., 15 hl.
Kaszás Ferencz 1997/100. sz., 35 hl.
Matkovics Béla 357. sz., 45 hl.
Molnár Gábor Károly 2701/a. sz., 2 hl.
Tómy József 2722. sz., 25 hl.
Szlávnity Mitó 2423. sz., 05 hl.
Boros Gyevi Lukács 2672. sz., 25 hl.
Göblös Péter 2729/c. sz., 2 hl.
Göblös György 2729. sz., 5 hl.
Szarka Illés 2746. sz., 2 hl.
Papp Pál 2753. sz., 15 hl.
Tómy Nénád 2722. sz., 3 hl.
Mucsy György 2541. sz., 10 hl.
Borgyoski Blagoje 2495. sz., 15 hl.
Jäger István 1263. sz., 3 hl.
Kopasz István 2267/b. sz., 25 hl.
Györe Mihály József 2760/b. sz., 1 hl.
Ujházi István 2623/a. sz., 15 hl.
Keczelei M. Ignác 2377. sz., 1 hl.
Bábin György 2418. sz., 05 hl.
Ördög Pál 2178. sz., 25 hl.
Homolya Antal 13. sz., 15 hl.
Miskei Péter 2681. sz., 25 hl.
Barsi András 2751. sz., 45 hl.
Kraguj Stévo 2692. sz., 15 hl.
Sztaity Stévo 2724. sz., 35 hl.
Csipak István 2531. sz., 4 hl.
Pánity György 15. sz., 2 hl.
Harsányi János 25. sz., 15 hl.
Jedlicska István 19. sz., 15 hl.
Bán Lajos 18. sz., 5 hl.
Vadócz Jánosné 1699. sz., 25 hl.
Fodor János 2213. sz., 10 hl.
Czirák Zsigmond 2215. sz., 10 hl.
Deák Ferencz 2213/d. sz., 35 hl.
Surányi György 2250. sz., 2 hl.
Stepanecsev György 2397. sz., 1 hl.
Kazinczi Mihály 2624. sz., 12 hl.
Tóth Máttyás 101/35. sz., 1 hl.
Konecz István 903/a. sz., 15 hl.
Kazinczi Menyhért 2776. sz., 3 hl.
Ruzsa András 2378. sz., 1 hl.
Boros Lukács 281. sz., 1 hl.
Kalmár Miklós 2655. sz., 35 hl.
Polyák Lajos 2637. sz., 2 hl.
Gyorgyevánszky György 771. sz., 14 hl.
Lantos István 372. sz., 4 hl.
Lantos Ferencz 1224. sz., 4 hl.
Polyák István 2046. sz., 35 hl.
Polyák Máttyás 2650. sz., 6 hl.
Renner József 313. sz., 5 hl.
Csetle András 2749. sz., 2 hl.
Juhász Ferencz 671. sz., 1 hl.
Nagy Mihály János 1078. sz., 5 hl.
Kopasz Antal 147. sz., 5 hl.
Tómy Rádó 2723. sz., 4 hl.
Fajka Ferenczné 1963. sz., 15 hl.
Sárvári János 2052. sz., 05 hl.
Orszabó Péter 2698. sz., 3 hl.
Nagy István Némédi 2762. sz., 1 hl.
Farkas Baráti József 486. sz., 4 hl.

Mikes Mihály 1500. sz., 3 hl.
Tari Ferencz 1808. sz., 5 hl.
Reinholcz Antal 258. sz., 5 hl.
Csabai Gábor 1740. sz., 05 hl.
Branovaeski Milivoj 2472. sz., 6 hl.
Péruy Krszta 2700. sz., 8 hl.
Tóth Lukács 493. sz., 3 hl.
Habram János 979. sz., 3 hl.
Hitri Mihály 704. sz., 2 hl.
Göblös János 567. sz., 5 hl.
Boros Pál 608. sz., 5 hl.
Bábin Stévo 2418. sz., 45 hl.
Burány Bálint 2391. sz., 15 hl.
Fehér Antus András 2212/b. sz., 1 hl.
Fehér Antus Márton 2112. sz., 2 hl.
Borbély Gergely 2139/a. sz., 3 hl.
Vas József 404. sz., 15 hl.
Hitri Lajos 1778. sz., 1 hl.
Polyák Flóri 2118/f. sz., 1 hl.
Kalmár Máttyás 2486. sz., 25 hl.
Fodor Mihály 2216/7. sz., 05 hl.
Kalmár Ferencz 2633. sz., 2 hl.
Horváth Imre 595. sz., 25 hl.
Borosgyevi Ferenczné 637. sz., 55 hl.
Matyók Máttyás 223. sz., 1 hl.
Marity Vászó 2730. sz., 3 hl.
Marity Milán 2731. sz., 3 hl.
Lálity Imre 921. sz., 2 hl.
Nagy Lukács Mélykúti 2581. sz., 05 hl.
Kalmár Antal 328. sz., 1 hl.
Fodor Mihály Madarasi 2093. sz., 05 hl.
Pusztai Endre 39. sz., 2 hl.
Tóth István 2906/25. sz., 05 hl.
Horváth Zsigmond 1162. sz., 05 hl.
Tóth Abonyi Antal 381. sz., 05 hl.
Bergel Gyula 564. sz., 75 hl.
Varga Illés 250. sz., 2 hl.
Deutsch Adolf 511. sz., 4 hl.
Kalmár István 2654. sz., 05 hl.
Olajos Antal 1640. sz., 1 hl.
Papp János Pál 318. sz., 1 hl.
Bóban Márton 2637. sz., 3 hl.
Hevér Ferencz 409. sz., 1 hl.
Barsi József 1779. sz., 2 hl.
Borgyoski Kuzmann 2471. sz., 2 hl.
Bieskei Vendel 2583. sz., 1 hl.
Horti János 2601. sz., 25 hl.
Flesch Miksa dr. 512. sz., 15 hl.
Peczár Márkó 2471. sz., 05 hl.
Kocsis Orbán Szürke 2697. sz., 05 hl.
Ungár Ferencz 2845. sz., 2 hl.
Orszabó István 2698. sz., 35 hl.
özv. Mucsi Menyhértné 542. sz., 5 hl.
Vibirál Dénes 782. sz., 75 hl.
Vuits Vazul 5 hl.
Borgyoski Szávó 2534. sz., 6 hl.
Lengyel István 2667. sz., 3 hl.
Birczlin Iván 2475. sz., 5 hl.
Borgyoski Koszta 2471. sz., 1 hl.
Pernyész János 2906/26. sz., 3 hl.
Burány Péter 292. sz., 3 hl.
Szegei István 2296/b. sz., 1 hl.
Molnár Gábor Lajos 897. sz., 3 hl.
Miskei Antal 2675. sz., 10 hl.
ifj. Kalmár István 2906 21. sz., 1 hl.
Vuits György 2098. sz., 7 hl.
Rechner Konrad 363. sz., 11 hl.
Csizik Lázár 636. sz., 4 hl.
Csizik Ferencz 1197/99. sz., 1 hl.
Kalmár Péter Mihály 2655. sz., 2 hl.
Ujházi Antal 2637. sz., 1 hl.
Szakmán János 2600/31. sz., 5 hl.
Forgács János 1790. sz., 2 hl.
Piszár János 2652. sz., 5 hl.
Gergely István 2151. sz., 05 hl.
Sztaity Jászó 950. sz., 10 hl.
Trabajkó Illés 2850/7. sz., 05 hl.
Fajka Pál 1784. sz., 05 hl.
Miskei Péter 44. sz., 5 hl.
Miskei István 2701/3. sz., 5 hl.
Tóth Dávid 48. sz., 5 hl.
Varga István Maksó 2789/29. sz., 1 hl.
Borgyoski Aczó 2725. sz., 10 hl.
Kalmár Menyhért 2555. sz., 05 hl.
Lakatos Péter 1528. sz., 1 hl.
Németh János 1264. sz., 05 hl.
Horváth József 1615. sz., 25 hl.
Birczlin Lukács 2428. sz., 8 hl.
özv. Nagy Mélykúti Inréné 646. sz., 1 hl.
Kopasz Ferencz 2367. sz., 25 hl.
Boros György 342. sz., 1 hl.
Papp Antal 2314/b. sz., 05 hl.
Hevér Kelemen 43. sz., 1 hl.

RÓZSA SZÁLLODA KÖRMEND.

Olcsó szobák, jó konyha, kitűnő sörök, valódi
balatonvidéki hegyi borok.

Hacker János, tulajdonos.

Egyszer fejtett, kitűnő minőségű

**150 hektoliter, finom fehér asztali bor
eladó.**

Bővebb felvilágosítást nyújt:

Dr. Kovács József, Budapest, V., Sas-utca 16.

Alapítva 1868-ban.

Lappert Antal

hírlapközvetítő irodája

Budapest, VI., Váci-körút 29. szám.

Elfogad előfizetéseket a világ összes lapjaira eredeti árak mellett.

2000 hektoliter

pécsi és villányi ó- és ujbóri jutányos áron eladó.

Közelebbi felvilágosítással szolgál:

Somogyi Lajos, Pécssett.

BORHEGYI F.

ezelőtt **Láposy F. és Társa**

palaezkozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és tea

főraktára

BUDAPESTEN, Gizella-tér 1. (Haas-palota)

ajánlja a legjobb

**francia és magyar pezsgőket,
cognacot és likőröket gyári árakon.**

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a leg-
jutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Piatnik Nándor és Fiai játékkártya-gyár

BUDAPEST, VII. ker., Csengeri-utca 11.

TELEFON No. 412.

Bor- és pálinka-eladás.

8 hl. valódi törkölypálinka a 60 frt; 8 1/2 hl. ó-barack a 1 frt; 5 hl. ó-szilva a 80 frt; 35 ltr. 3 éves ősi barack a 1 frt 50 kr.; 120 hl. 5-7 fokos saját termései kitűnő fehér és siller bor a 16-18 frt fejtve; 4 éves vörös bor a 40 frt egy egészben, mint kisebb tételekben is eladó.

Kaszanitzky Dénes bortermelőnél, **Csongrádon.**

Ries és Berkovits

BUDAPEST, Kerepesi-út 66.

cs. és kir. szab. nikkel-ón-szifonkupak- és gépgyár.

Szabad. szén-sav- és kénsav-szikkvizgépek,
visszűrők és sörnyomókészülékek.

Ujdonság!

Higiénikus, minden visszaélést kizáró

☒ „UNICUM” szifonfejek ☒

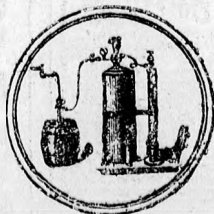
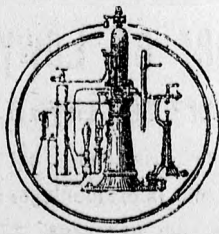
Ries és Berkovits szabadalma.

„IDEAL” elsőrendű
cseh szikkvizűvegek.

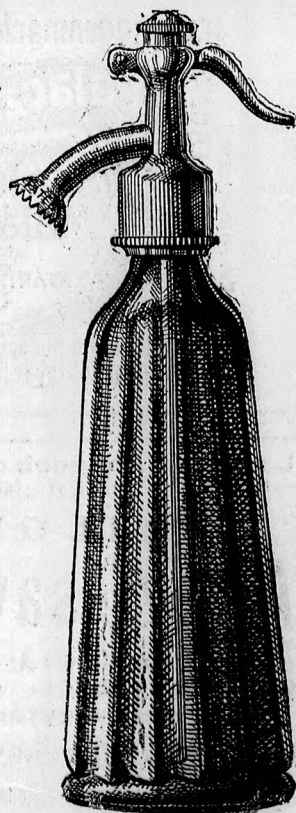
Ries és Berkovits szabadalma.

ELŐNYÖK: Sarokelcsorbulás és piszok-
lerakódás kizárva. Továbbá legnagyobb
explozióellenálló képességgel bírnak.

☞ Legizlésebb façon. ☜

Csak akkor eredeti és
valódi, hogyha az
üveg alja a fenti véd-
jeggyel van ellátva.

BUDAPEST, VII. ker., Dob-utca 90. **SEIFERT HENRIK és FIAI** BÉCS, V. Bez., Mittersteig Nr. 28.

cs. és kir. udvari tekeasztal-gyár. Árjegyzékkel díjmentesen szolgálunk. cs. és kir. szab. jég szekrénygyár.

Fordító-, karambol-asztal és gyermek-tekeasztalok minden kivitelben.

Teljes kávéházi berendezések a legegyszerűbb és a legdiszesebb kivitelig.

Összes tekeasztal-berendezések.

Ajánlják legújabb és legjobb szerkezetű jéggel hűthető szekrényeiket, mészárosok, hentesek, vendéglősök, kávéosok és cukrászok részére.

Fagylaltkészítő gépek.

Fagylalttartó készülékek.

Ivóvíz-hűtők.

Teljes vendéglő- és sőtétés-berendezések a legújatnyosabb árban.

Gáz-izzófény kor. 3
Spiritusz-izzófény „ 6
Petroleum-izzófény „ 10
Acetylen-izzófény „ 3

Vidéken képviselők kerestetnek.
 Részletes árjegyzék ingyen.
 Általános Világítási Vállalat
Gondos és Márer
 BUDAPEST, V., Váci-körút 54. sz.

Christofle & Cie
 cs. és kir. udvari szállítók
 legmagasabb kitüntetés minden kiállításnál.
 Magyarországi főraktár:
WADLSTEINER F.-nél
 üveg-, porcellán-, fayence- és majolikaáruk
 gyári raktárában
BUDAPESTEN, IV., Mária Valéria-utca 5.
 (a Hungária szállodával szemben.)
„Christofle“ a valódi ezüst egyedüli pótlója.

12 leves kanál K. 33.—	1 levozmérő K. 11.—	1 mustártartó K. 11.—
12 villa „ 33.—	1 tejmérő „ 6:50	1 kottós sótartó „ 4:50
12 kés „ 34.—	1 főzelékes kan. „ 8.—	1 salátakészlet „ 12.—
12 kávéskanál „ 17.—	1 komposos kan. „ 7.—	1 felvágókészlet „ 14.—
12 csemegkés „ 30.—	1 mártásmérő „ 6:50	1 csukorfogó „ 3:50
12 csemegvilla „ 30.—	1 csukorporkan. „ 7.—	1 ezetolaj-állv. „ 24.—
12 csemegokan. „ 30.—	1 halakészlet „ 10.—	1 kabarett-villa „ 3.—
	4 palackkalj „ 17.—	

Haggenmacher H.-Sörfözde

PalackSör
 Kötőanyagok:
Szalonsör.
Maláta Sör.

ÉVI TERMELÉS 125.000 HECTOL.

6 MILLIÓ PALACK

Megrendelési helyek: Budapest V. Kádár-utca 5. Haggenmacher Kőbánya-Haggenmacher Budafok.

Gasolin-motor

hatvan darab lámpaégővel, kávéház vagy vendéglő részére, eredeti ára 800 frt, másfél év óta használatban, igen jó karban 180 frtért megvehető

JAKLINI VILMOS győri kávésnál.

A valódi és a legjobb orvosi szaktekintélyek által ajánlott

ILONA

Artézi-savanyuviz

csak az „ARTESIA“ Budapesti vendéglősök szikviz- és pezsgő-italok gyár részvénytársaság gyárában

VII. ker. Egressy-ut 20/c. készül.

Kapható minden fűszerkereskedésben és vendéglőben . . .

Szíveskedjék a czégre figyelni.

KÁRPÁTI

BOROVICKÁT

valódi saját főzést ajánl bármily mennyiségben =

Steiner és Löwy
 Besztercebányán,
 borovicska-, szilvórium-, borseprű-fözde, likörkülönlegeségek és rum gözgyára. =